

Turkulaisten lasten ja nuorten hyvinvointi

Turun kaupunki

Sisällys

1 Nostoja koosteesta	3
2 Taustatiedot	4
2.1. Lapset, varhaisnuoret ja lapsiperheet.....	4
2.2. Nuoret ja nuoret aikuiset	13
3 Elintaso.....	20
3.1. Lapset, varhaisnuoret ja lapsiperheet.....	20
3.2. Nuoret ja nuoret aikuiset	22
4 Terveys	25
4.1. Lapset ja varhaisnuoret.....	25
4.2. Nuoret ja nuoret aikuiset	32
5 Koulutus	39
5.1. Lapset ja varhaisnuoret.....	39
5.2. Nuoret ja nuoret aikuiset	43
6 Toiminta ja työ	47
6.1. Lapset ja varhaisnuoret.....	47
6.2. Nuoret ja nuoret aikuiset	49
7 Äänen saaminen kuuluville yhteiskunnassa.....	53
7.1. Lapset ja varhaisnuoret.....	53
7.2. Nuoret ja nuoret aikuiset	54
8 Sosiaaliset suhteet ja yhteydet.....	56
8.1. Lapset ja varhaisnuoret.....	56
8.2. Nuoret ja nuoret aikuiset	60
9 Ympäristö	62
9.1. Lapset ja varhaisnuoret.....	62
9.2. Nuoret ja nuoret aikuiset	63
10 Turvattomuus	64
10.1. Lapset ja varhaisnuoret.....	64
10.2. Nuoret ja nuoret aikuiset	68
11 Palvelut ja avunsaanti.....	71
11.1. Lapset ja varhaisnuoret.....	71
11.2. Nuoret ja nuoret aikuiset	73

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin kooste

Tuottaja: Hallinnon harjoittelija, Tahiti Ojansivu

Kansikuva: Turun kaupunki, Jaska Poikonen

Julkaistu: elokuu 2023

1 Nostoja koosteesta

Lasten elinolot

0–4-vuotiaiden lasten määrä vähenee, joka osaltaan vaikuttaa myös Turun elinvoimaan.

Ulkomaalaistaustaisten lasten määrä on ollut Turussa tasaisessa kasvussa viimeiset kymmenen vuotta ja suuri määrä ulkomaalaistaustaisia nuoria tulee lähitulevaisuudessa siirtymään eri jatkokoulutuspoluille tai työelämään.

Psyykkiset haasteet

Ahdistuneisuuden kokemukset ovat lisääntyneet merkittävästi. Vuoden 2023 nousseet ahdistuneisuuden luvut kertovat siitä, että koronan aikainen ahdistuksen kasvu ei ollut väliaikainen, pandemiasta johtuva ilmiö, vaan on jatkanut kasvuaan myös koronan jälkeisenä aikana.

Fyysiset haasteet

Oman terveydentilan kokeminen keskinkertaiseksi tai huonoksi on yleistynyt. Subjekttiivinen terveys ennustaa esimerkiksi toimintakykyä ja terveystalvelujen käyttöä.

Fyysiset haasteet näkyvät lapsilla ja nuorilla myös objektiivisilla mittareilla: heikkona fyysisenä toimintakykenä, fyysisenä passiivisuutena ja ylipainoisten osuuden kasvuna.

Päihteet

Tupakan ja alkoholin käyttö on viimeisen kymmenen vuoden aikana vähentynyt, mutta erilaisten tupakkatuotteiden ja sähkötupakan käyttö lisääntynyt lähivuosina. Lukiolaisten ja ammattikoululaisten välillä on edelleen suuria eroja päihteiden käytössä.

Turvattomuus

Rikoksista epäiltyjen 0–14-vuotiaiden määrä on Turussa ollut hurjassa nousussa.

Myös koulukiusaamisen kokemukset ovat olleet kasvussa. Koulukiusaaminen on yhteydessä myöhemmässä iässä ilmaantuviin mielenterveydenhäiriöihin.

2 Taustatiedot

2.1. Lapset, varhaisnuoret ja lapsiperheet

Yhteenveto

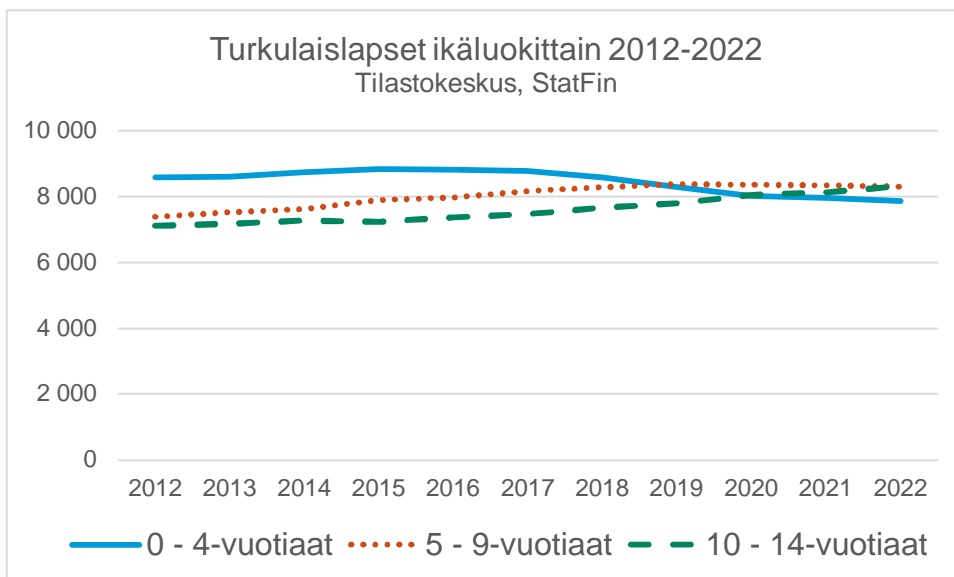
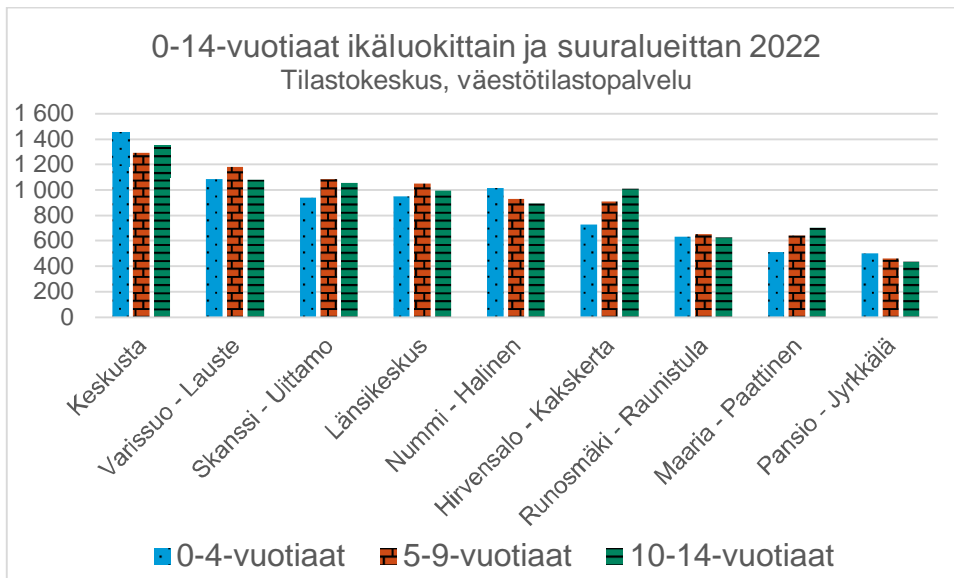
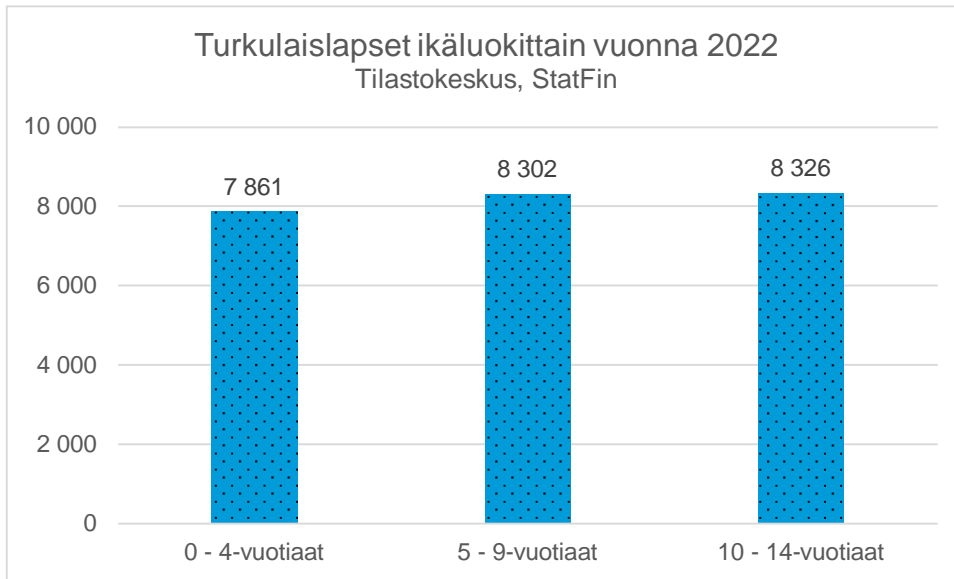
0–4-vuotiaiden turkulaislasten määrä on ollut laskussa, ja on tippunut pienimmäksi ikäluokaksi, kun se vielä vuonna 2013 oli toiseksi suurin ikäluokka. Nuorimpien turkulaislasten väheneminen selittyy nettomuutolla, syntyvyyden laskulla sekä negatiivisella väestönlisäyksellä. Turku menettää lähikuntiin, erityisesti Kaarinaan, paljon 0–4-vuotiaita lapsia. Turun luonnollinen väestönlisäys on negatiivinen, sillä Turussa on viime vuosina ollut selvästi vähemmän syntyneitä kuin kuolleita.

Ulkomaalaistaustaisten ja vieraskielisten lasten osuus on kuitenkin ollut Turussa jatkuvassa kasvussa kaikissa lapsi-ikäluokissa. Eri ikäluokkia tarkastellessa voidaan huomata, että mitä nuoremista lapsista on kyse, sitä useammin he ovat syntyneet Suomessa. 0–14-vuotiaista suomalaistaustaisista lapsista erityisesti 0–4-vuotiaiden ikäluokan lapsimäärä on puolestaan ollut tasaisessa laskussa. Tämä on lisännyt ulkomaalaistaustaisten suhteellista osuutta kaikista Turun lapsista.

Turussa on koko maan tasoon ja kuutoskaupunkeihin verrattuna paljon yhden vanhemman lapsiperheitä¹. Yhden vanhemman perheellisyyden yleisyys näkyy myös siinä, että turkulaisten 8. ja 9. luokkalaisten vuoroasuminen on koko maan tasoon ja kuutoskaupunkeihin verrattuna yleisempää.

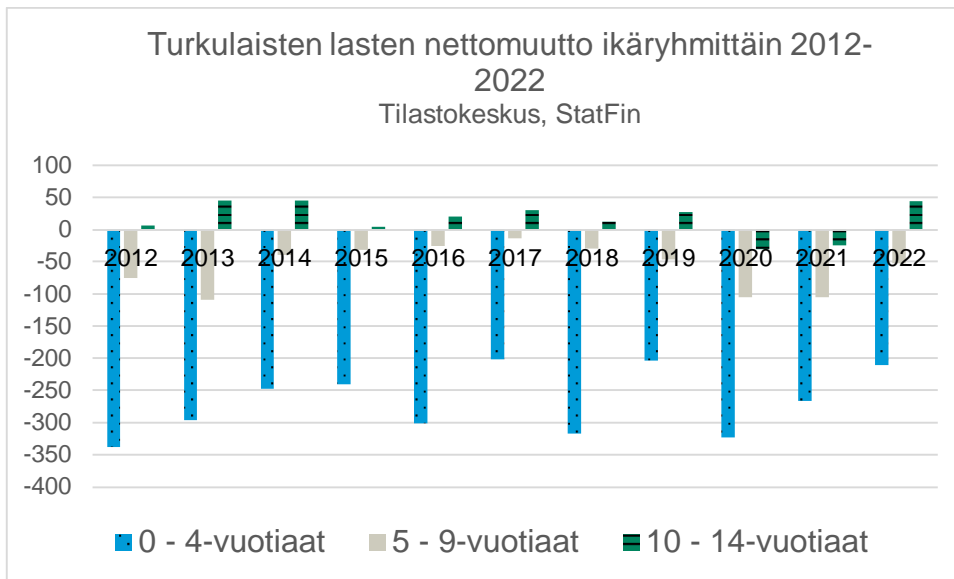
¹ Tilastokeskuksen mukaan lapsiperheitä ovat perheet, johon kuuluu vähintään yksi kotona asuva alle 18-vuotias lapsi.

2.1.1. Turkulaiset 0–14-vuotiaat

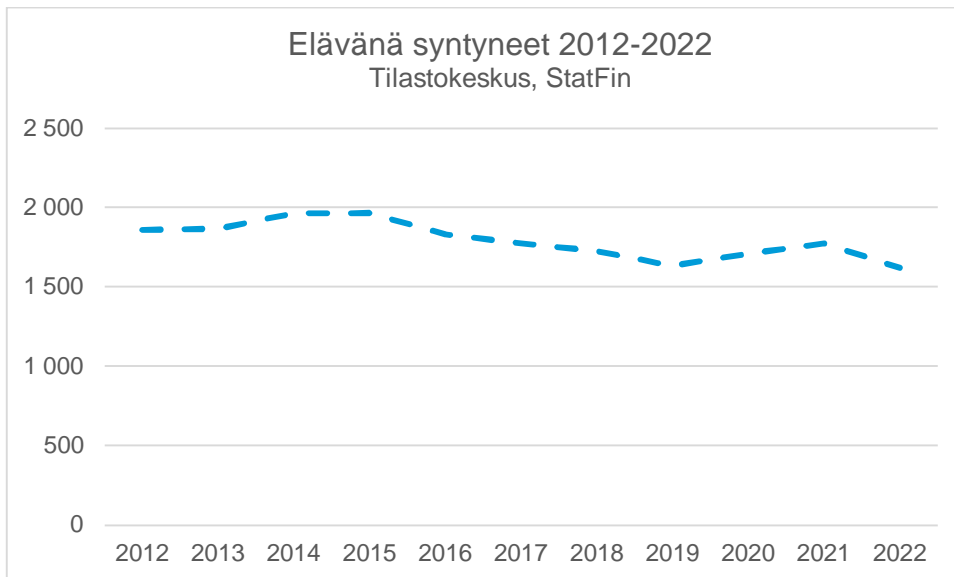
0–4-vuotiaiden ikäryhmä on pienentynyt kymmenessä vuodessa 719 lapsella. Suhteutettuna koko Turun väestöön 0–4-vuotiaiden osuus on laskenut noin viidestä prosentista noin neljään prosenttiin viimeisen kymmenen vuoden aikana. Muiden ikäryhmien lasten määrä on suurempi kuin kymmenen vuotta sitten: 5–9-vuotiaiden ikäryhmä on 911 lasta suurempi ja 10–14-vuotiaiden ikäryhmä 1 208 lasta suurempi. 5–9-vuotiaiden ja 10–14-vuotiaiden ja suhteellisessa osuudessa koko Turun väestöön ei ole tapahtunut juurikaan muutoksia.

2.1.2. Syntyvyyden lasku ja muuttoliike Turussa

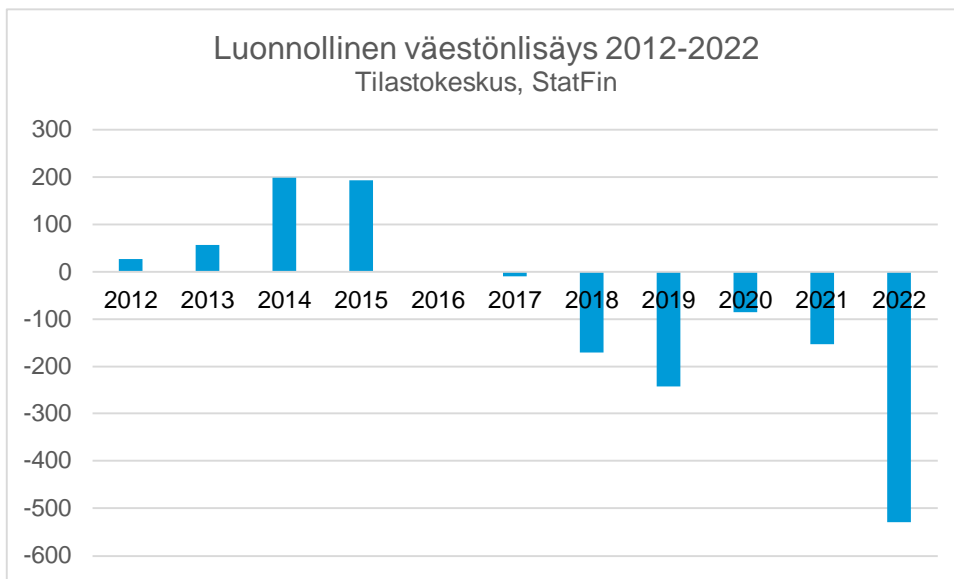

Turkulaislasten nettomuuton osalta huomataan, että Turusta pois muuttaneiden 0–4-vuotiaiden määrä on ollut suurempaa kuin Turkuun muuttaneiden 0–4-vuotiaiden määrä. Turusta muuttaa paljon 0–4-vuotiaita lähikuntiin, kuten Naantaliin, Raisioon ja Lietoon. Lähikunnista selvästi eniten Turusta muuttaa 0–4-vuotiaita Kaarinaan. Myös Helsinkiin ja Espooseen muuttaa jonkin verran turkulaisia 0–4-vuotiaita, mutta vähemmän kuin lähikuntiin.

² Nettomuutolla tarkoitetaan Tilastokeskuksen mukaan kuntien välisen tulomuuton ja kuntien välisen lähtömuuton erotusta.

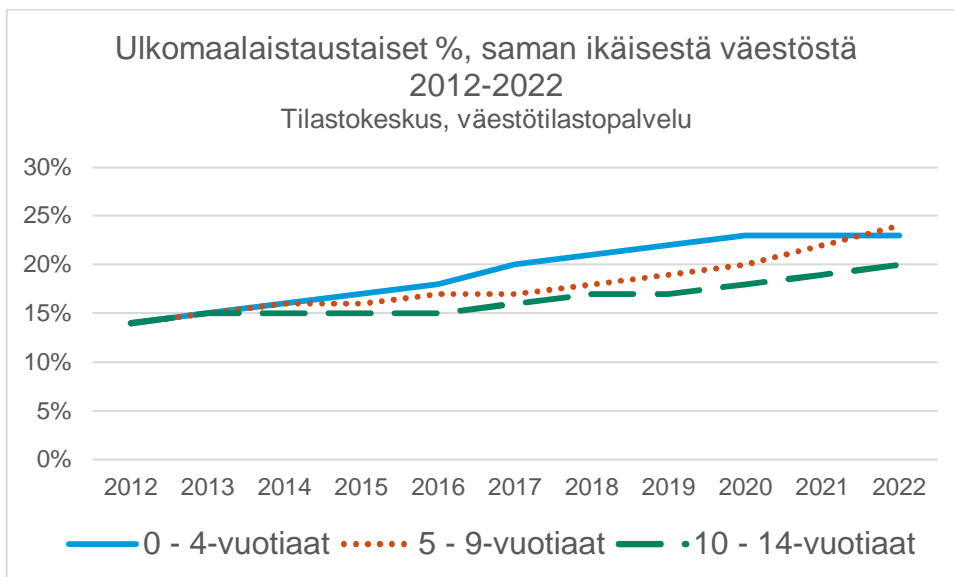
Syntyvyyden lasku on koko Suomea koskeva ilmiö. Syntyvyyden vähenemistä voidaan kuvata elävänä syntyneiden määrän avulla. Turussa elävänä syntyneiden määrä on ollut laskussa pientä korona-ajan nousua lukuun ottamatta. Korona-ajan syntyvyyden nousu jäi kuitenkin väliaikaiseksi ilmiöksi.

Vuoden 2015 jälkeen tapahtui merkittävä muutos Turun luonnollisessa väestönlisäyksessä.³

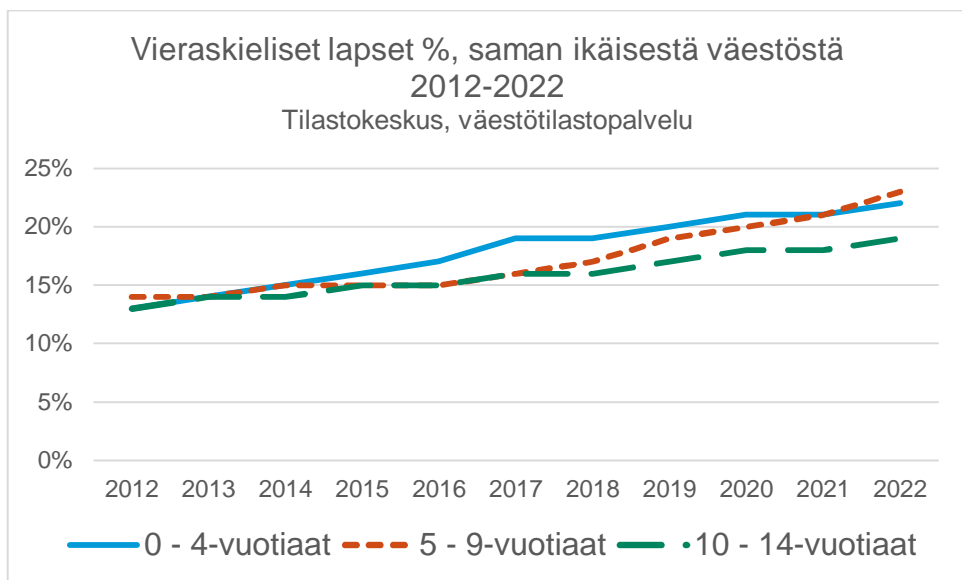
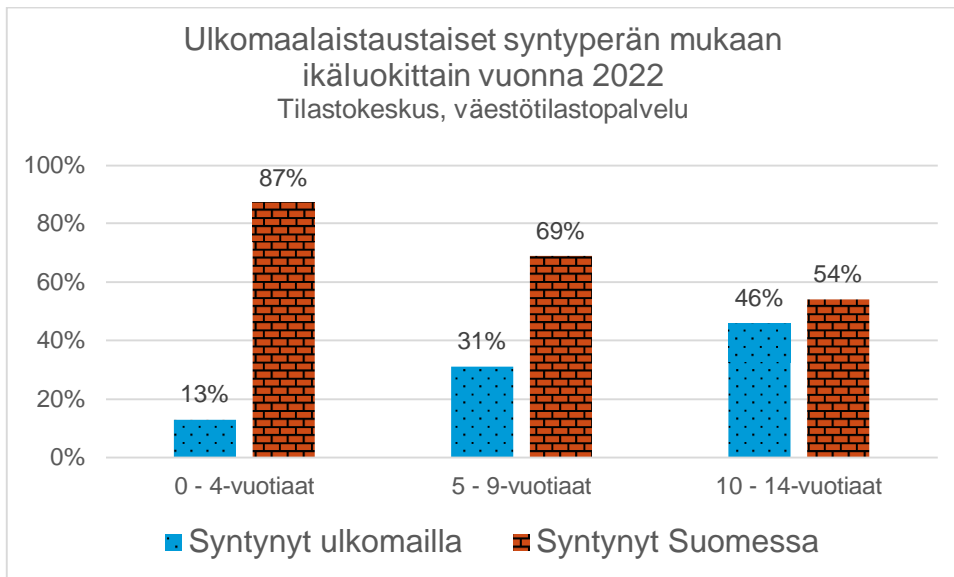
³ Tilastokeskuksen mukaan luonnollinen väestönlisäys eli syntyneiden enemmisyys on elävänä syntyneiden ja kuolleiden erotus. Jos elävänä syntyneitä on vähemmän kuin kuolleita, on luonnollinen väestönlisäys negatiivinen.

2.1.3. Ulkomaalaistaustaisten lasten määrä kasvussa

Turun 0–14-vuotiaista lapsista ulkomaalaistaustaisten osuus oli 22 prosenttia saman ikäisestä väestöstä. Koko maan tasolla 0–14-vuotiaista ulkomaalaistaustaisia lapsia on 11 prosenttia.

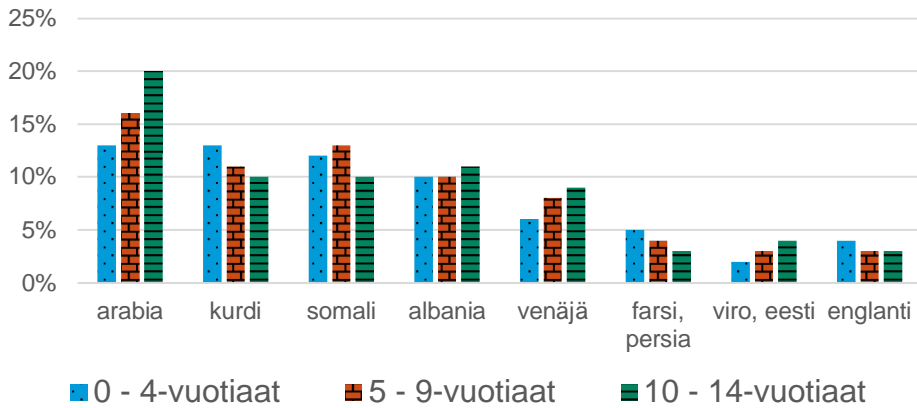
⁴ Tilastokeskuksen mukaan ulkomaalaistaustaisia ovat ne henkilöt, joiden molemmat vanhemmat tai ainoa tiedossa oleva vanhempi on syntynyt ulkomailla. Ulkomaalaistaustaisia ovat myös ulkomailla syntyneet henkilöt, joiden kummastakaan vanhemmasta ei ole tietoa Väestötietojärjestelmässä.

⁵ Tilastokeskuksen mukaan vieraskielisiksi luetaan henkilöt, joiden kieli on jokin muu kuin suomi, ruotsi tai saame.

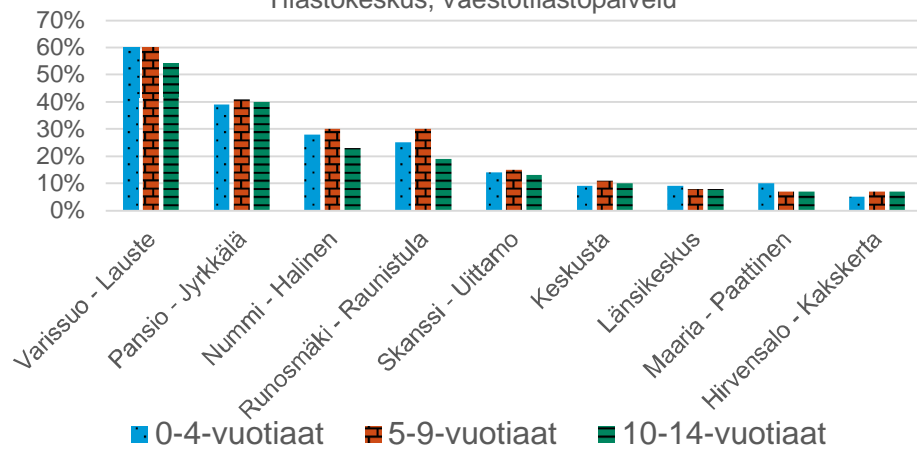
Suurimmat kieliryhmät %, kaikista vieraskielisistä ikäluokittain 2022

Tilastokeskus, väestötilastopalvelu

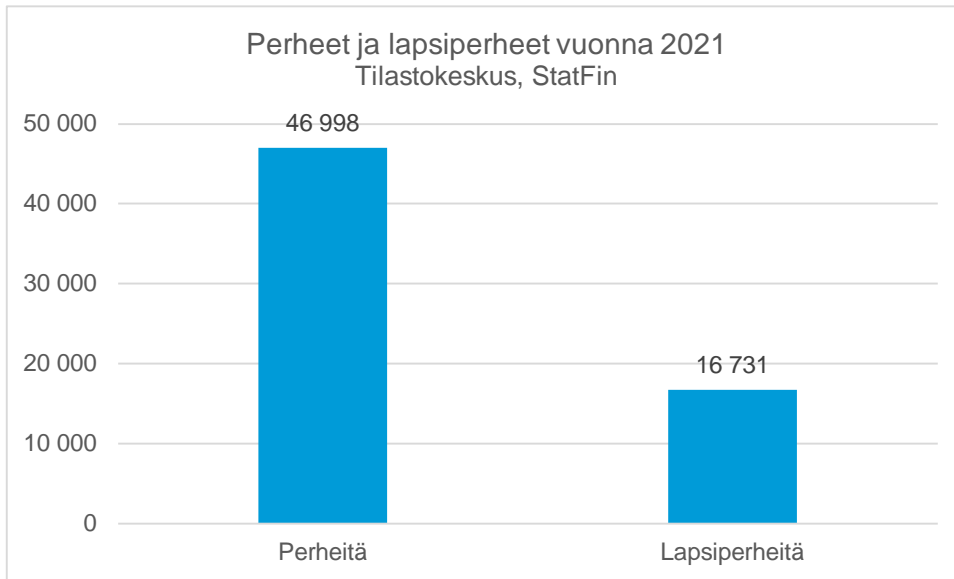

Vieraskielisten osuus ikäluokittain ja suuralueittain 2022

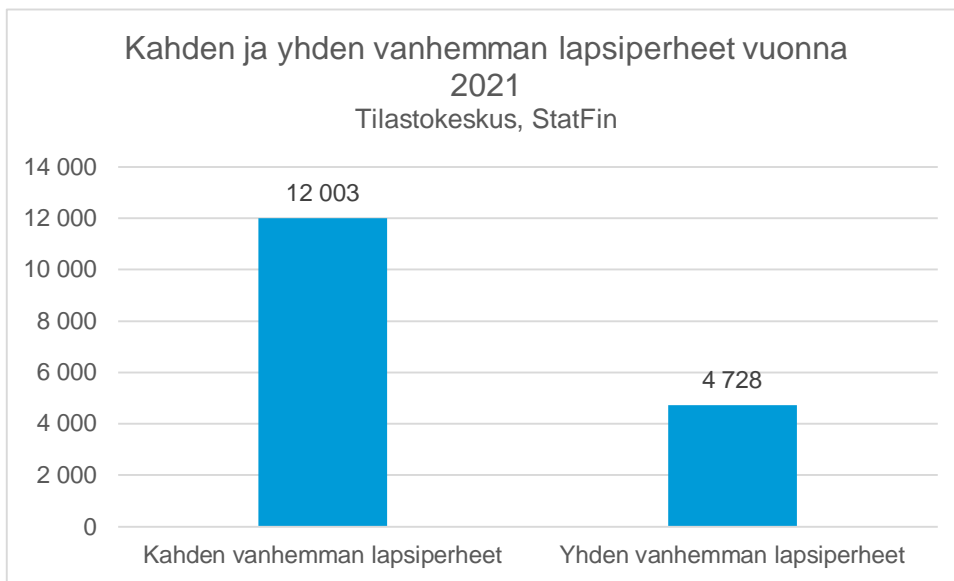
Tilastokeskus, väestötilastopalvelu

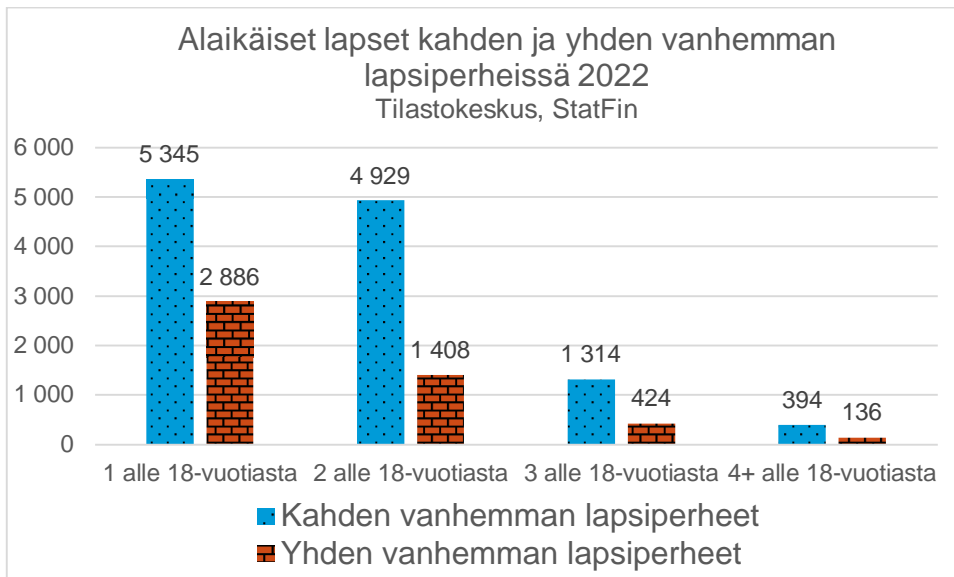
2.1.4. Lapsiperheet

Kaikista perheistä 35 prosenttia oli lapsiperheitä vuonna 2021. Lapsiperheiden osuus kaikista perheistä on pysynyt tasaisena viimeisen kymmenen vuoden aikana.

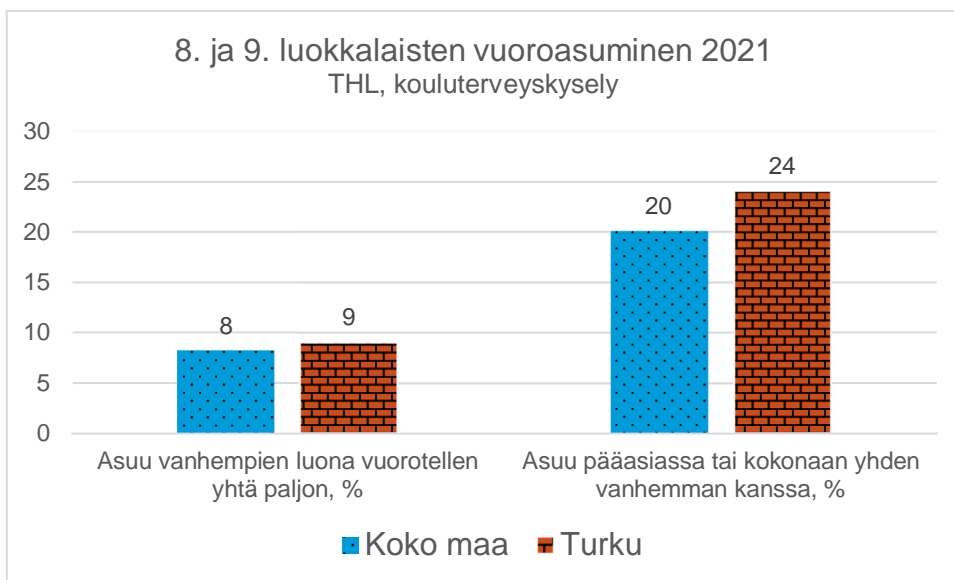

Lapsiperheistä 28 prosenttia oli yhden vanhemman lapsiperheitä vuonna 2021. Tämä on enemmän kuin koko maan tasolla, kun koko Suomessa yhden vanhemmat lapsiperheitä on 23 prosenttia kaikista lapsiperheistä. Yhden vanhemman lapsiperheiden osuus kaikista lapsiperheistä on pysynyt tasaisena viimeisen kymmenen vuoden aikana.

Kahden vanhemman lapsiperheissä oli useammin myös enemmän lapsia kuin yhden vanhemman lapsiperheissä. Ajallisesti tarkasteltuna lasten lukumäärässä ei näy suurta muutosta kahden ja yhden vanhemman lapsiperheissä viimeisen kymmenen vuoden aikana.

Lapsen asemassa olevia 0–14-vuotiaita, joilla on vain yksi vanhempi, on 25 prosenttia kaikista 0–14-vuotiaista lapsen asemassa olevista (koko maa 20 %). Yhden vanhemman perheissä asuvien lasten määrä on prosentuaalisesti pysynyt tasaisena viimeisen kymmenen vuoden ajan.⁶

⁶ Tilastokeskuksen mukaan lapsen asemassa olemisella tarkoitetaan sitä, että henkilön perheasema on lapsi. Lapsiksi perhetilastossa katsotaan iästä riippumatta vanhempiensa kanssa asuvat biologiset lapset, adoptiolapset sekä toisen puolison biologiset lapset, adoptiolapset ja vahvistetut lapset. Lapsiksi ei luokitella kasvattilapsia tai huollettavia lapsia.

Yksinhuoltajaperheiden määrän lisäksi voidaan tarkastella myös lasten vuoroasumista. Kouluterveyskyselyssä on selvitetty peruskoulun 8. ja 9. luokkalaisten, lukiolaisten ja ammattioppilaitoksessa opiskelevien vuoroasumista.⁷⁸⁹

2.1.5. Vertailu kuutoskaupunkeihin

- Turussa on kuutoskaupungeista prosentuaalisesti vähiten 0–14-vuotiaita suhteessa koko kaupungin väestömäärään.
- Turussa on 0–4-vuotiaita ulkomaalaistaustaisia toiseksi eniten yhdessä Espoon ja Helsingin kanssa. 5–9-vuotiaita ja 10–14-vuotiaita ulkomaalaistaustaisia nuoria on Turussa kuutoskaupungeista kolmanneksi vähiten.
- Turussa lapsiperheiden osuus kaikista perheistä on alhaisempi, kuin muissa kuutoskaupungeissa.
- Turussa yhden vanhemman perheitä on Helsingin ja Tampereen ohella eniten kuutoskaupungeista.
- Turussa on kuutoskaupungeista eniten niitä 0–14-vuotiaita lapsen asemassa olevia, joilla on vain yksi vanhempi.
- Vuoroasujista vanhempien luona vuorotellen yhtä paljon asuvia 8. ja 9. luokkalaisia oli Turussa kuutoskaupungeista kolmanneksi vähiten. Pääasiassa yhden vanhemman kanssa asuvia 8. ja 9. luokkalaisia oli Turussa kuitenkin toiseksi eniten.

2.2. Nuoret ja nuoret aikuiset

Yhteenveto

Turussa asuu paljon nuoria vahvan opiskelijakaupunkistatuksen vuoksi. 15–29-vuotiaita on 25 prosenttia Turun koko väestöstä (koko maa 17 %). Tämä näkyy erityisesti 20–29-vuotiaiden suurena määränä. 20–29-vuotiaita on lähes 20 prosenttia Turun koko väestöstä (koko maa 12 %).

Kuten lastenkin kohdalla, myös nuorten, 15–19-vuotiaiden, 20–24-vuotiaiden ja 25–29-vuotiaiden ulkomaalaistaustaisten ja vieraskielisten nuorten määrä on ollut kasvussa. Toisin kuin alle 20-vuotiaiden kohdalla, nuorista ulkomaalaistaustaisista selvästi suurempi osa on syntynyt ulkomailla. Tulevaisuudessa turkulaisten lasten vanhetessa yhä useampi nuori aikuinen, joka on ulkomaalaistaustainen, on syntynyt Suomessa. Toisaalta kuten

⁷ Asuu vanhempien luona vuorotellen yhtä paljon tarkastelussa ovat vastaajat, jotka ovat vastanneet vastausvaihtoehdoista vaihtoehdon ”Asun suunnilleen yhtä paljon kummankin vanhempani kanssa esimerkiksi vuoroviikoin, he eivät asu yhdessä”.

⁸ Asuu pääasiassa tai kokonaan yhden vanhemman kanssa tarkastelussa ovat vastaajat, jotka ovat vastanneet vastausvaihtoehdoista vaihtoehdon ”Asun pääasiassa toisen vanhempani kanssa ja olen toisen vanhempani luona silloin tällöin, esimerkiksi viikonloppuina” tai ”Yhden vanhempani kanssa”.

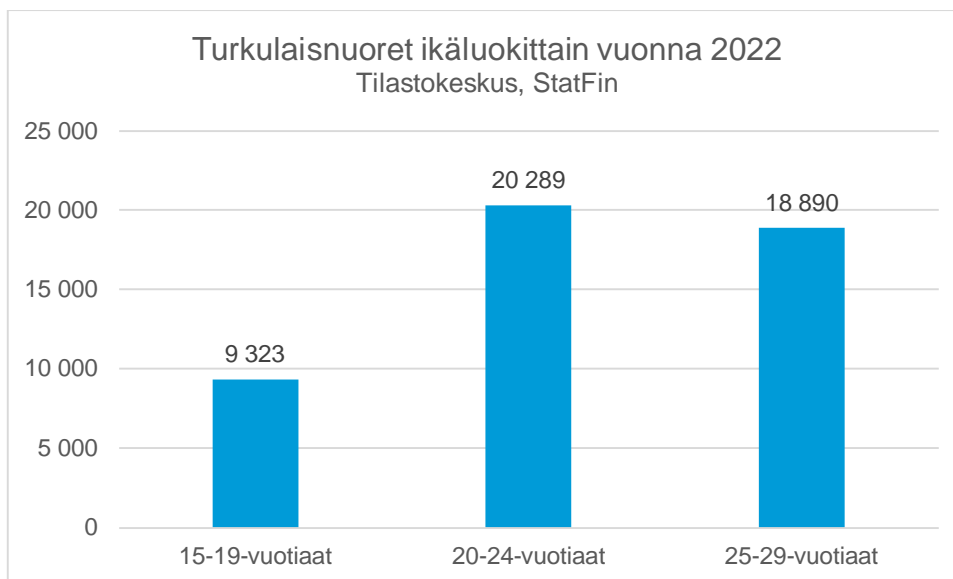
⁹ Vuoroasumiseen ei pääse kiinni rekistereihin pohjautuvien tilastojen avulla.

ulkomaalaistaustaisten lasten kohdalla, myös nuorten osalta voidaan huomata, että mitä nuoremasta ikäluokasta on kyse, sitä useampi ulkomaalaistaustainen on syntynyt Suomessa.

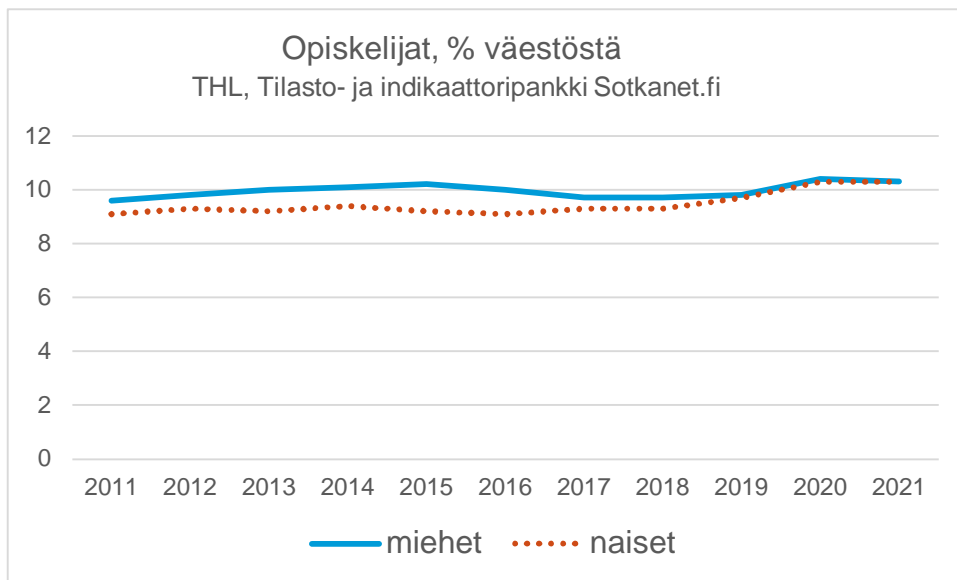
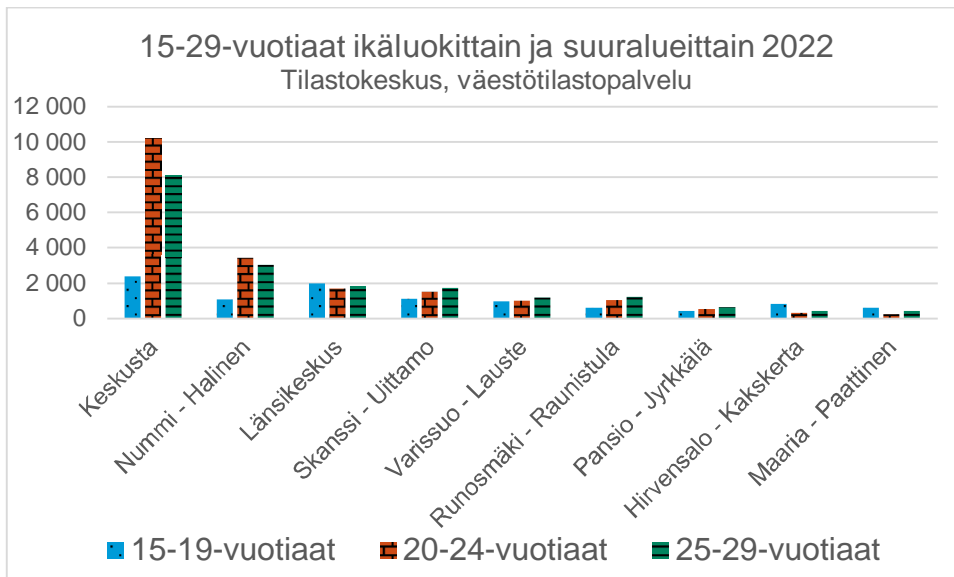
Turkulaiset nuoret muuttavat omilleen koko maan tasoon verrattuna varhain. 17-vuotiaista turkulaisista 85 prosenttia oli perheessään lapsen asemassa ja 18-vuotiaista 70 prosenttia. Koko maan tasolla perheessään lapsen asemassa olevia 17-vuotiaita oli 90 prosenttia ja 18-vuotiaita 77 prosenttia. Kymmenessä vuodessa voidaan nähdä pientä muutosta erityisesti 17–21-vuotiaiden kohdalla, kun nuoret muuttavat aikaisempaa nuorempaan omilleen.

Lapsen asemassa olevia 15–19-vuotiaita, joilla on vain yksi vanhempi, on 34 prosenttia kaikista 15–19-vuotiaista lapsen asemassa olevista (koko maa 26 %). Lapsen asemassa olevia 20–24-vuotiaita, joilla on vain yksi vanhempi, on 39 prosenttia kaikista 20–24-vuotiaista lapsen asemassa olevista (koko maa 28 %). Yhden vanhemman perheissä asuvien nuorten määrä on prosentuaalisesti pysynyt tasaisena viimeisen kymmenen vuoden ajan.

Kuten turkulaisten lasten kohdalla, myös toisen asteen opiskelijoiden vuoroasuminen Turussa yleistä.

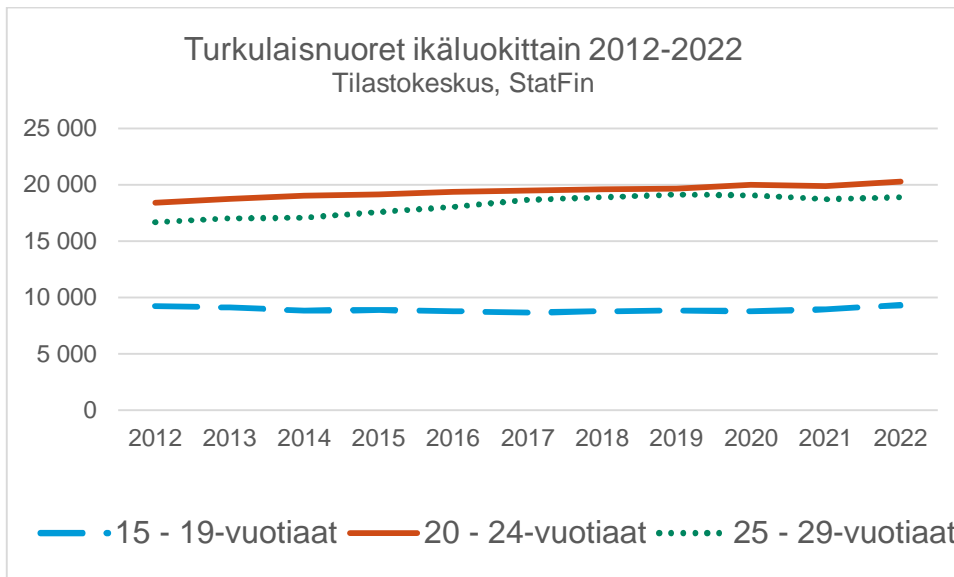

15–19-vuotiaita on 5 prosenttia väestöstä, 20–24-vuotiaita 10 prosenttia väestöstä ja 25–29-vuotiaita 10 prosenttia väestöstä.

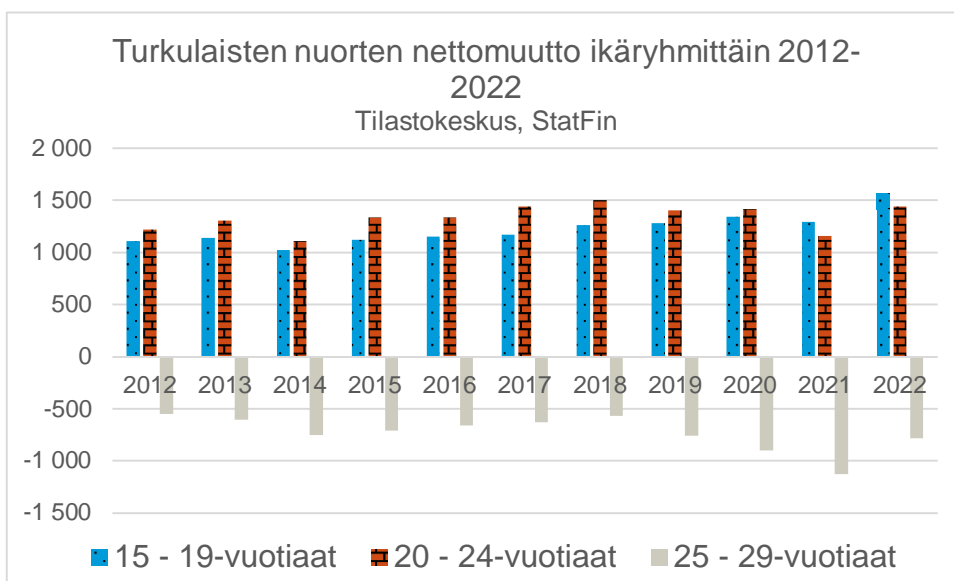

10

¹⁰ THL:n mukaan opiskelija tai koululainen on 15 vuotta täyttänyt henkilö, joka opiskelee päätoimisesti jossakin oppilaitoksessa eikä ole ansiotyössä eikä työtön.

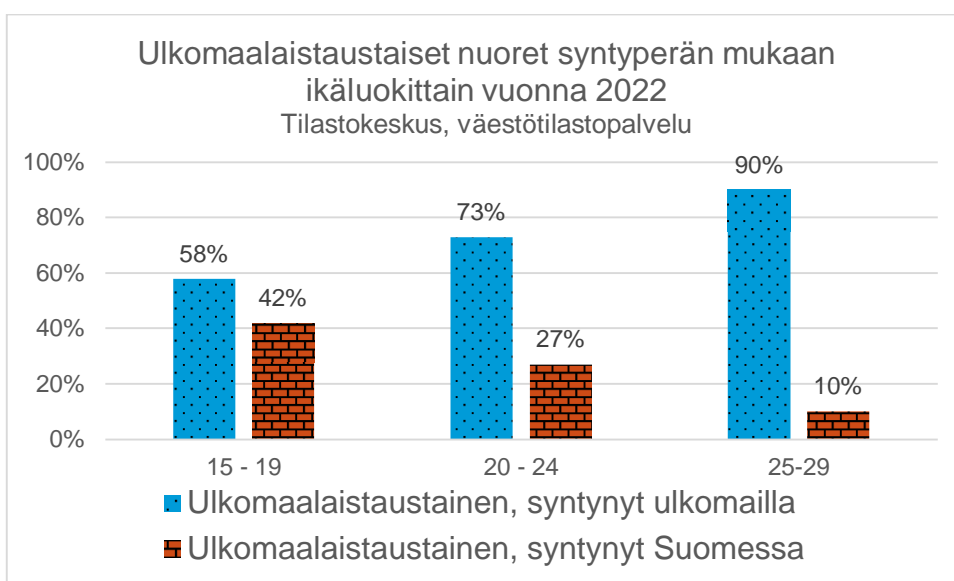
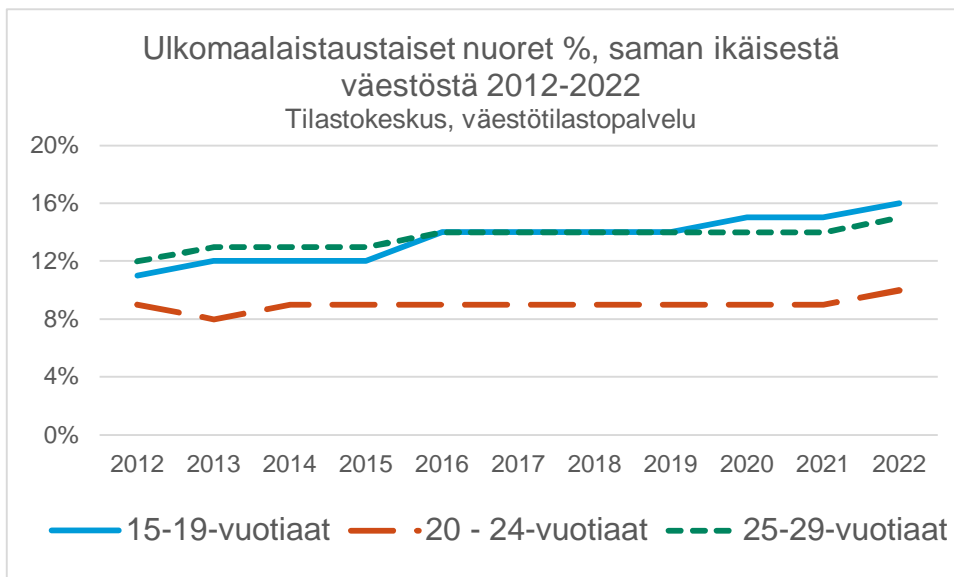
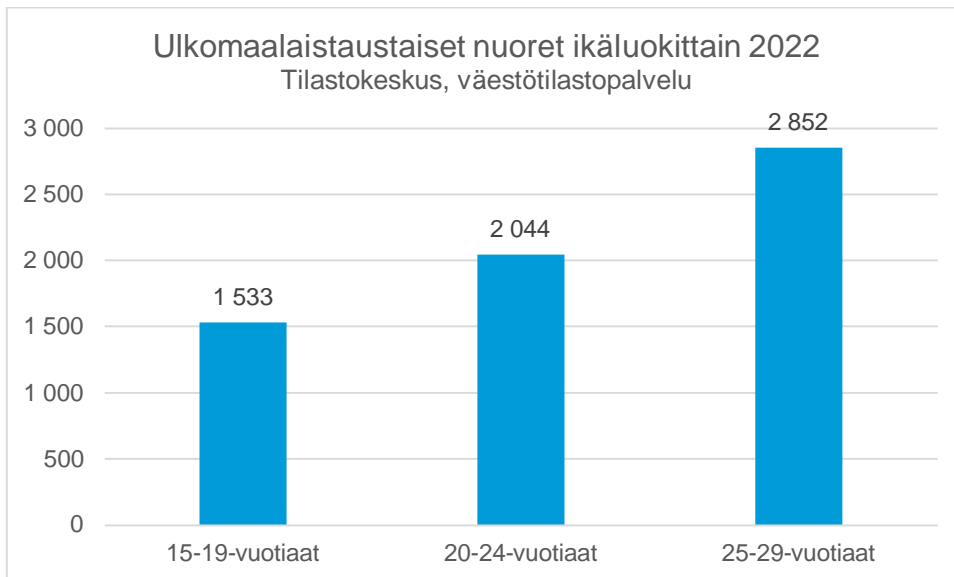

15–19-vuotiaiden ikäryhmä 92 nuorta suurempi, 20–24-vuotiaiden ikäryhmä 1 897 nuorta suurempi ja 25–29-vuotiaiden 2 196 nuorta suurempi kuin kymmenen vuotta sitten. 15–19-vuotiaiden, 20–24-vuotiaiden ja 25–29-vuotiaiden suhteellisessa osuudessa koko Turun väestöön ei ole tapahtunut juurikaan muutoksia.

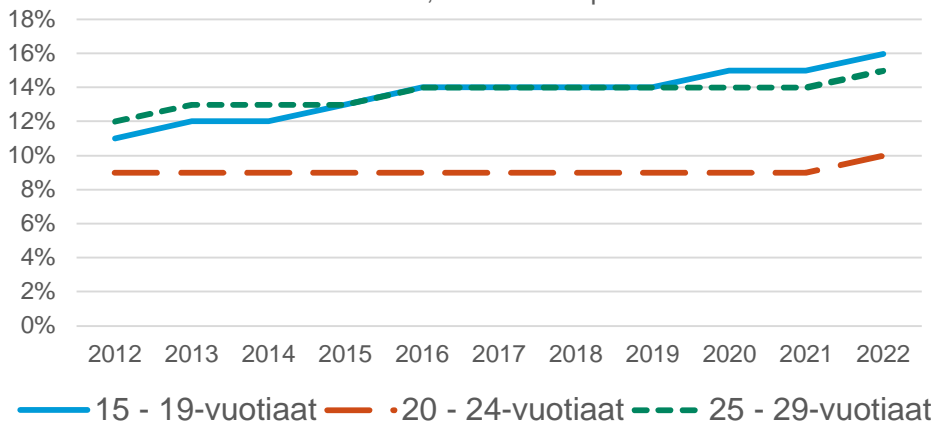
15–19-vuotiaita ja 20–24-vuotiaita muuttaa Turkuun huomattavasti enemmän kuin muuttaa pois. 25–29-vuotiaita puolestaan muuttaa huomattavasti enemmän pois Turusta kuin Turkuun. 15–19-vuotiaita muuttaa Turkuun eniten lähikunnista, Kaarinasta ja Raisiosta, mutta myös Helsingistä ja Salosta. 20–24-vuotiaita muuttaa Turkuun eniten Helsingistä, Espoosta, Kaarinasta ja Tampereelta. 25–29-vuotiaita muuttaa Turusta erityisesti Helsinkiin ja Espooseen, mutta myös lähikuntiin Kaarinaan, Raisioon, Lietoon.

15–19-vuotiaiden ja 20–24-vuotiaiden suurempi tulomuutto selittyy pitkälti opiskelijoilla, jota Turku vetää puoleensa vahvana opiskelijakaupunkina.

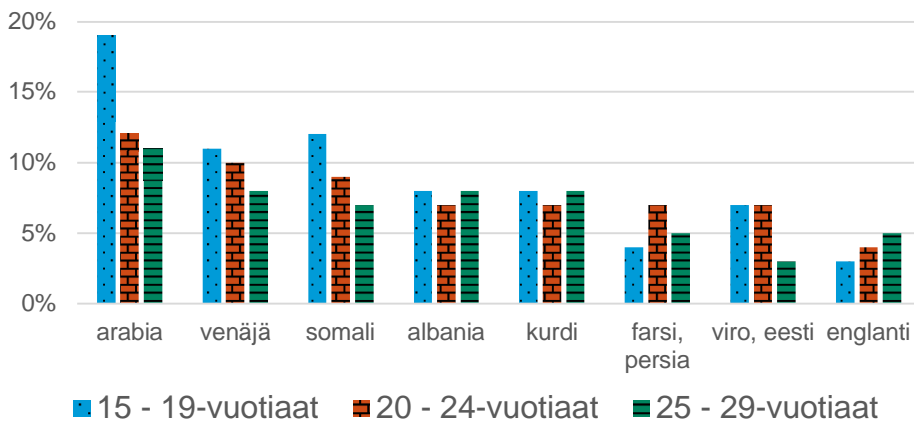
Vieraskieliset nuoret %, saman ikäisestä väestöstä 2012-2022

Tilastokeskus, väestötilastopalvelu

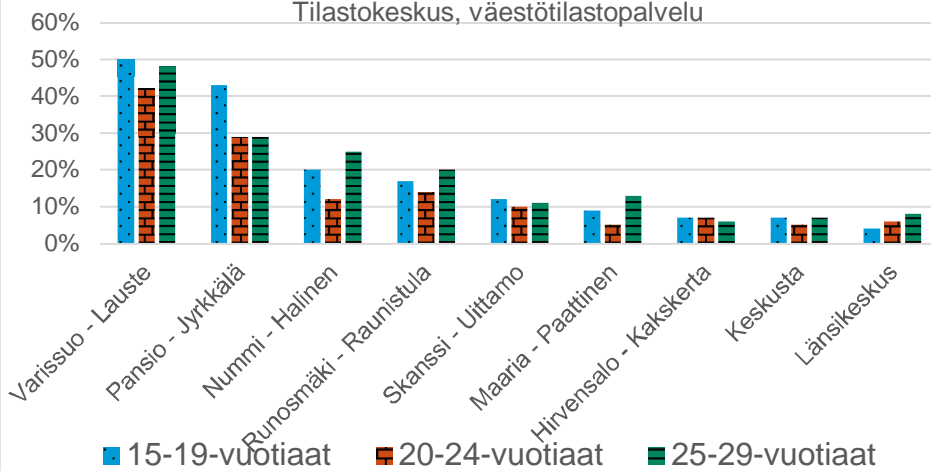
Suurimmat kieliryhmät %, kaikista vieraskielisistä ikäluokittain 2022

Tilastokeskus, väestötilastopalvelu

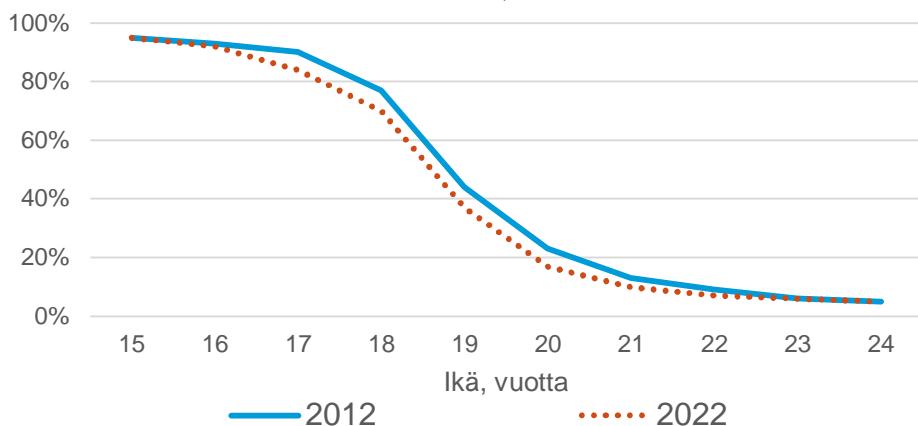

Vieraskielisten osuus ikäluokittain ja suuralueittain 2022

Tilastokeskus, väestötilastopalvelu

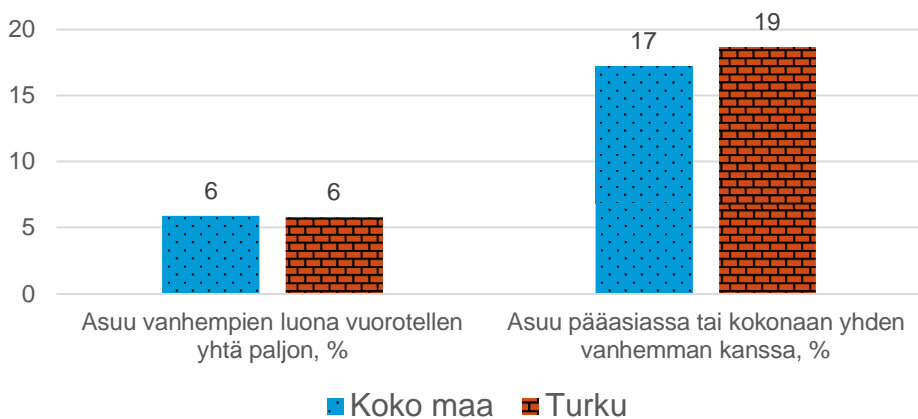

Lapsen asemassa olevien 15-24-vuotiaiden osuus
2012 ja 2022, %
Tilastokeskus, StatFin

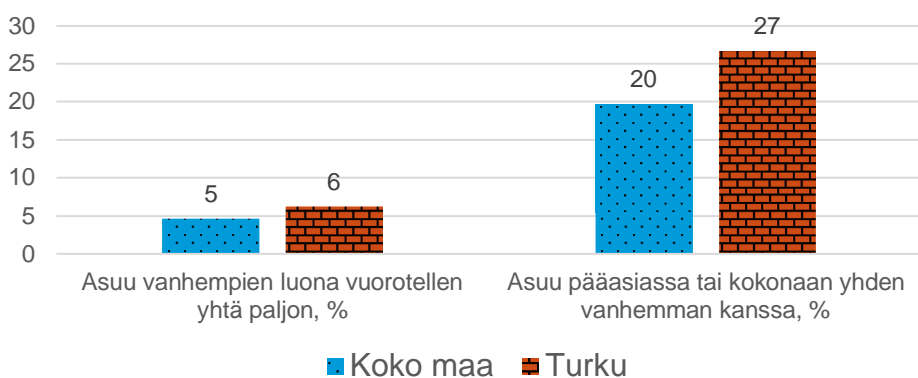
Lukiolaisten vuoroasuminen, %
2021

THL, kouluterveyskysely

Ammattioppilaitoksessa opiskelevien
vuoroasuminen, %
2021

THL, kouluterveyskysely

2.2.1. Vertailu kuutoskaupunkeihin

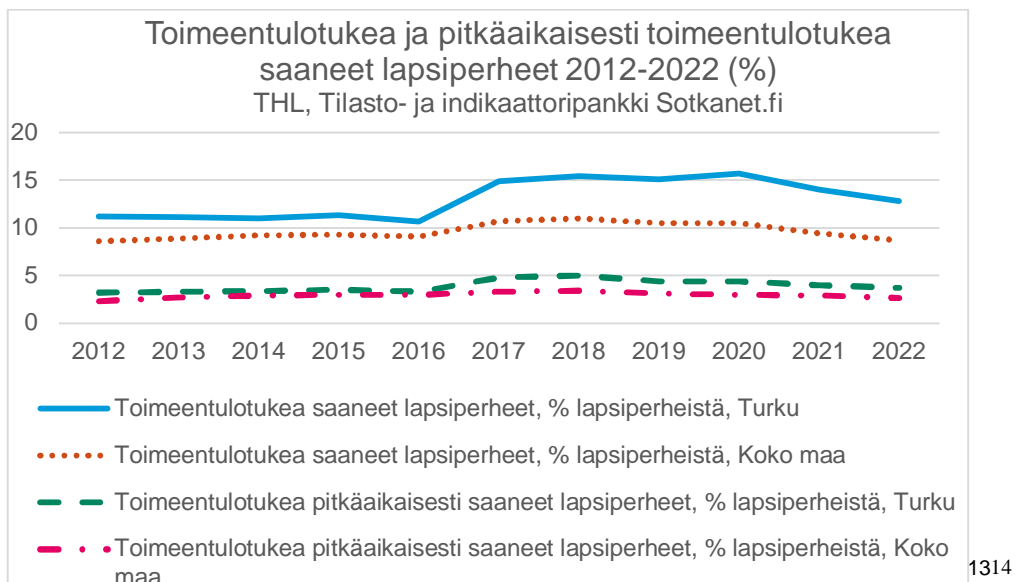
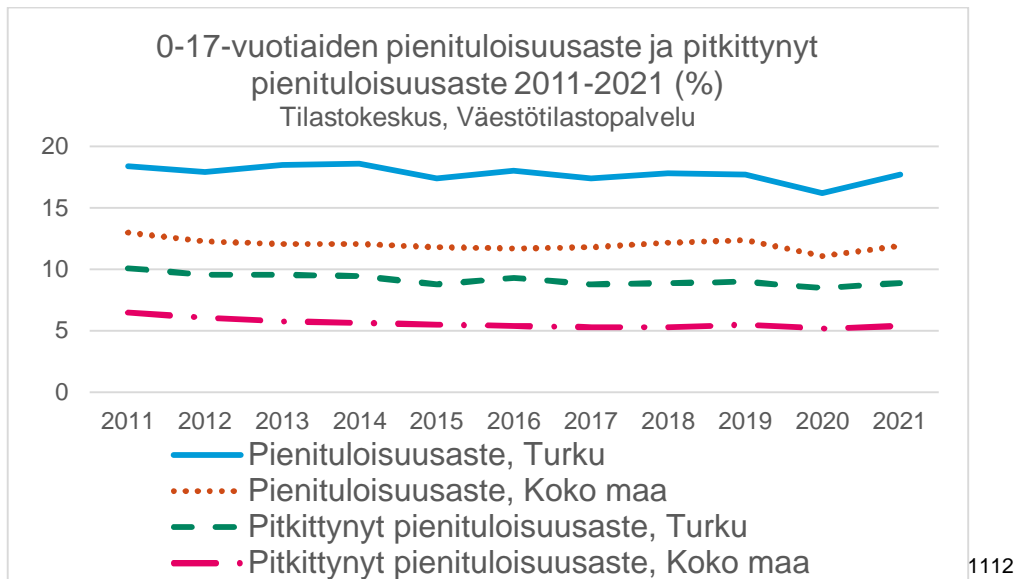
- Turussa on Tampereen kanssa prosentuaalisesti eniten 15–29-vuotiaita suhteessa koko väestöön.
- Turussa on 15–19-vuotiaita, 20–24-vuotiaita ja 25–29-vuotiaita ulkomaalaistaustaisia nuoria kuutoskaupungeista kolmanneksi vähiten.
- Turussa on kuutoskaupungeista kolmanneksi eniten opiskelijoita suhteessa koko väestöön.
- Turkulaiset nuoret muuttavat kuutoskaupungeista Tampereen ja Oulun jälkeen varhaimmin omilleen.
- Niitä 15–19-vuotiaita, jotka ovat lapsen asemassa ja on vain yksi vanhempi, on Turussa Helsingin kanssa eniten kuutoskaupungeista. 20–24-vuotiaista Turussa oli kuutoskaupungeista eniten niitä, jotka ovat lapsen asemassa ja on vain yksi vanhempi.
- Turussa on Tampereen kanssa vähiten niitä lukiolaisia, jotka asuvat vanhempien luona vuorotellen yhtä paljon. Turussa on kuitenkin Helsingin jälkeen eniten niitä lukiolaisia, jotka asuvat pääasiassa tai kokonaan yhden vanhemman kanssa.
- Turussa on Helsingin jälkeen eniten ammattioppilaitoksessa olevia, jotka asuvat vanhempien luona vuorotellen yhtä paljon. Pääasiassa tai kokonaan yhden vanhemman kanssa asuvia ammattioppilaitoksen opiskelijoita on Turussa kuutoskaupungeista prosentuaalisesti eniten.

3 Elintaso

3.1. Lapset, varhaisnuoret ja lapsiperheet

Yhteenveto

Turkulaisten lasten pienituloisuusaste on korkeampaan kuin koko maan tasolla ja myös kuutoskaupungeista selvästi suurinta. Myös pitkittynyt pienituloisuus on Turussa yleisempää kuin koko maassa ja muissa suurissa kaupungeissa. Toimeentulotukea saavien lapsiperheiden osuus on Turussa suurempaa kuin koko maan tasolla. Lisäksi Turun lapsiperheissä asutaan ahtaasti.

¹¹ Tilastokeskuksen mukaan pienituloisuusasteessa köyhyysraja asetetaan 60 prosenttiin kotitalouksien käytettävissä olevasta nettotulojen mediaanista ja tarkastellaan, kuinka suuri osa kuuluu kotitalouksiin, joiden tulot jäävät tämän rajan alle.

¹² Tilastokeskuksen mukaan pienituloisuus on pitkittynyttä, kun tilastovuoden lisäksi henkilö on ollut pienituloinen vähintään kahtena edeltävästä kolmesta vuodesta.

¹³ Vuoden 2017 toimeentulotukea saaneiden lapsiperheiden määrän kasvu selittyy toimeentulotuen uudistuksella, jossa perustoimeentulotuki siirtyi Kelan hoidettavaksi.

¹⁴ Lain mukaan toimeentulotuki on sosiaalihuoltoon kuuluvaa viimesijaista taloudellista tukea, jonka tarkoituksena on turvata henkilön ja perheen toimeentulo ja edistää itsenäistä selviytymistä. Toimeentulotuen avulla turvataan henkilön ja perheen ihmisarvoisen elämän kannalta vähintään välttämätön toimeentulo (Laki toimeentulotuesta 30.12.1997/1412 (HE 217/1997))

Ahtaasti asuvia lapsiperheitä oli Turussa vuonna 2022 33 prosenttia kaikista lapsiperheistä (koko maa 28 %). Ahtaasti asuvien lapsiperheiden osuus on pysynyt 33 prosentin tuntumassa viimeiset kymmenen vuotta.¹⁵

Asunnottomia perheitä oli Turussa vuonna 2022 kolme, joissa asui yhteensä viisi lasta.¹⁶

3.1.1. Vertailu kuutoskaupunkeihin

- Turkulaisten lasten pienituloisuusaste on kuutoskaupungeista selvästi suurin. Myös pitkittynyt pienituloisuusaste oli Turussa kuutoskaupungeista selvästi korkein.
- Turussa on kuutoskaupungeista kolmanneksi vähiten lapsiperheitä, jotka saavat toimeentulotukea. Pitkäaikaisesti toimeentulotukea saavat turkulaiset lapsiperheet eivät erotu edukseen eikä haitakseen verrattuna muihin kuutoskaupunkeihin.
- Turun lapsiperheet asuvat kuutoskaupunkeihin ja koko maahan verrattuna ahtaasti. Turussa oli Vantaan kanssa toiseksi eniten ahtaasti asuvia alaikäisiä vuonna 2022.

3.2. Nuoret ja nuoret aikuiset

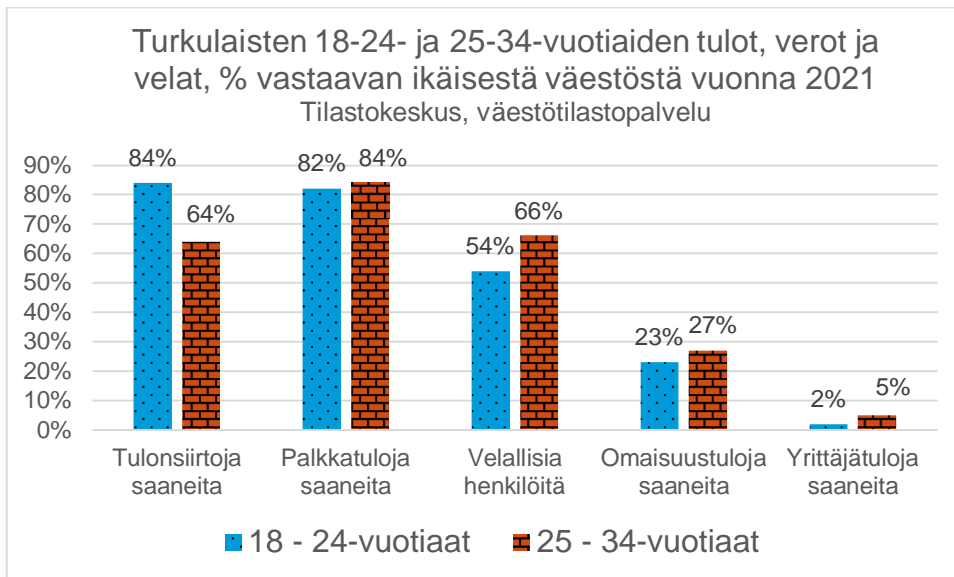
Yhteenveto

Turussa on paljon pienituloisia 18–24-vuotiaita verrattuna koko maan tasoon. Turkulaisten nuorten pienituloisuusaste ja pitkittynyt pienituloisuusaste on ollut kasvussa vuodesta 2019 alkaen.

Toimeentulotukea saavien 18–24-vuotiaiden turkulaisnuorten osuus on kuitenkin ollut laskeva muutaman viime vuoden aikana. Toimeentulotukea saaneiden ja pitkäaikaisesti toimeentulotukea saaneiden osuus on ollut turkulaisten nuorten kohdalla hieman harvinaisempaa kuin koko maan tasolla mitattuna.

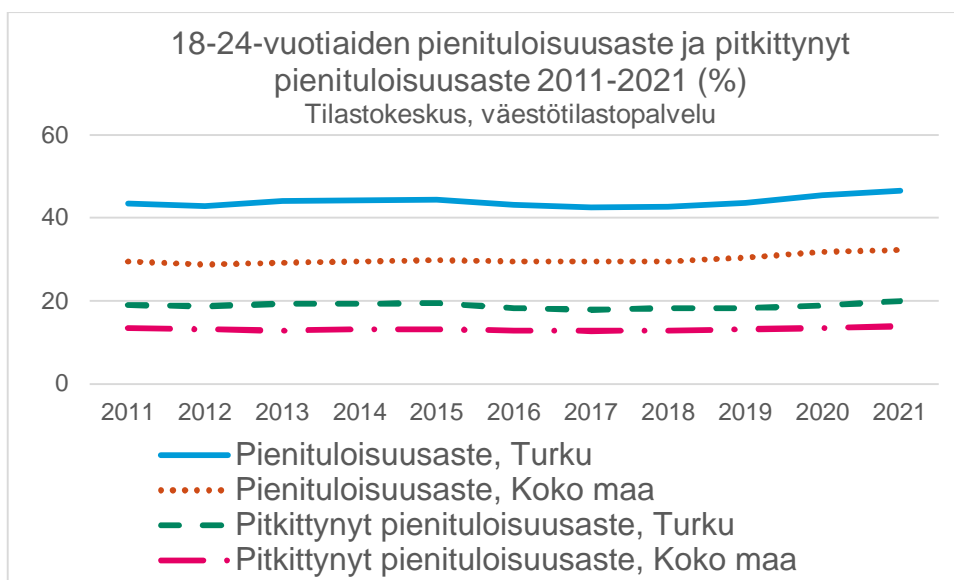
¹⁵ Tilastokeskuksen mukaan asunto on ahtaasti asuttu, jos siinä asuu enemmän kuin yksi henkilö huonetta kohti, kun keittiötä ei lasketa huonelukuun.

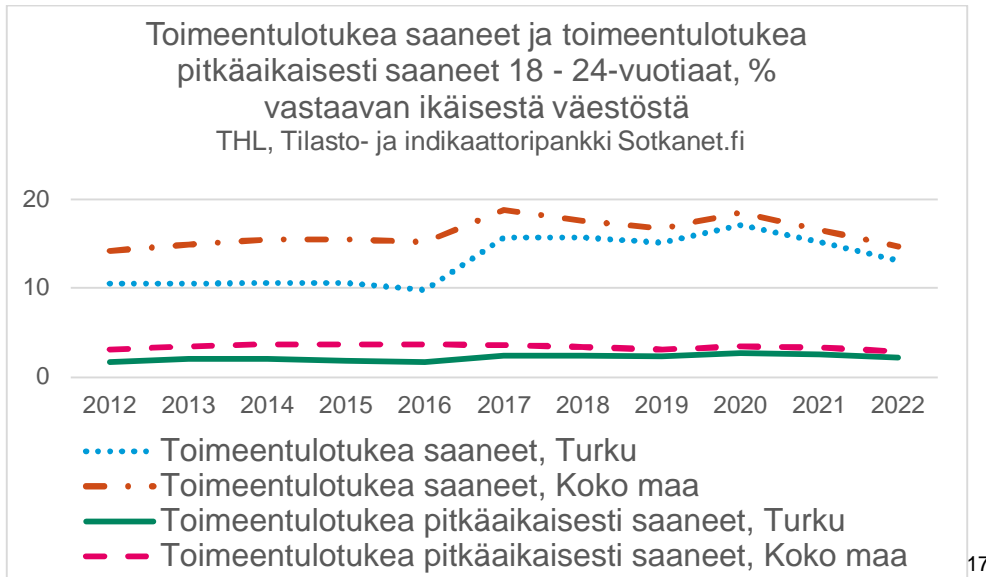
¹⁶ Asunnottomiksi lasketaan ARA:n mukaan ne ihmiset, joilla ei ole vuokra- tai omistusasuntoa ja jotka elävät tilapäisesti tuttavien tai sukulaisten luona, ulkona, porraskäytävissä tai ensisuojuissa, asuntoloissa tai majoi- tusliikkeissä tai laitospaikoissa.

Turkulaisten nuorten tulot, verot ja velat ovat viimeisen kymmenen vuoden aikana pysyneet suunnilleen samalla tasolla.

Koko maan tasoon verrattuna turkulaiset 18–24-vuotiaiden tulonsiirtojen saaminen on 10 prosenttia yleisempää. Turkulaiset 18–24-vuotiaat saivat hieman useammin myös palkkatuloja kuin koko maan tasolla mitattuna. 18–24-vuotiaat turkulaiset ovat lisäksi useammin velallisia verrattuna koko maan tasoon. Sekä 18–24- vuotiaat että 25–34-vuotiaat turkulaiset saavat koko maan tasoon verrattuna harvemmin yrittäjätuloja. 25–34-vuotiaiden tulot ja velat vastasivat yrittäjätuloja lukuun ottamatta maan yleistä tasoa.

Turkulaisia asunnottomia alle 25-vuotiaita oli vuonna 2022 92. Määrä oli kasvanut yhdellä vuodesta 2021.

3.2.1. Vertailu kuutoskaupunkeihin

- Turussa on Tampereen ja Oulun ohella eniten niitä 18–24-vuotiaita ja 25–34-vuotiaita, jotka saavat tulonsiirtoja. Pääkaupunkiseudun kuutoskaupungeissa Helsingissä, Vantaalla ja Espoossa tulonsiirtoja saavien nuorten osuus on kymmenen prosenttia harvinaisempaa.
- Turkulaisten nuorten pienituloisuusaste on kuutoskaupunkien suurin. Kuten Turussa, myös muissa kuutoskaupungeissa nuorten pienituloisuusaste on viimeisen viiden vuoden aikana ollut kasvussa.
- Turussa oli kuutoskaupungeista vähiten 18–24-vuotiaita, jotka saavat toimeentulotukea. Kuten Turussa, myös muissa kuutoskaupungeissa nuorten toimeentulotuen saajien määrä on ollut laskussa muutaman vuoden ajan. Myös pitkäaikaisesti toimeentulotukea saavia 18–24-vuotiaita on Turussa kuutoskaupungeista vähiten.
- Alle 25-vuotiaiden asunnottomuus vuodesta 2021 vuoteen 2022 oli Helsingissä lisääntynyt 32 nuorella, Tampereella ja Vantaalla lisääntynyt 20 nuorella, Espoossa vähentynyt 14 nuorella ja Oulussa vähentynyt kahdella nuorella. Turun alle 25-vuotiaiden asunnottomuuden kehittyminen yhdellä nuorella lisää asettuu kuutoskaupunkien kehityksen välimaastoon.

¹⁷ Nuorten aikuisten toimeentulotuen saamisessa on huomioitava, että opiskelijoilta, joita 18–24-vuotiaiden joukossa on paljon, on usein eväty toimeentulotuen saaminen, kun edellytyksenä on opintotuen ja opintolainan ensisijainen käyttö toimeentulon turvaamiseksi. Kelan mukaan päätoimisen opiskelijan ensisijainen etuus toimeentulotukeen nähden on aina opintotuki, johon kuuluvat opintoraha ja opintolaina. Turku puolestaan on vahva opiskelijakaupunki, jonka vuoksi toimeentulotukea saavien nuorien alhainen prosentuaalinen määrä voi johtua juuri edellä mainitusta etuusjärjestelystä.

4 Terveys

4.1. Lapset ja varhaisnuoret

Yhteenveto

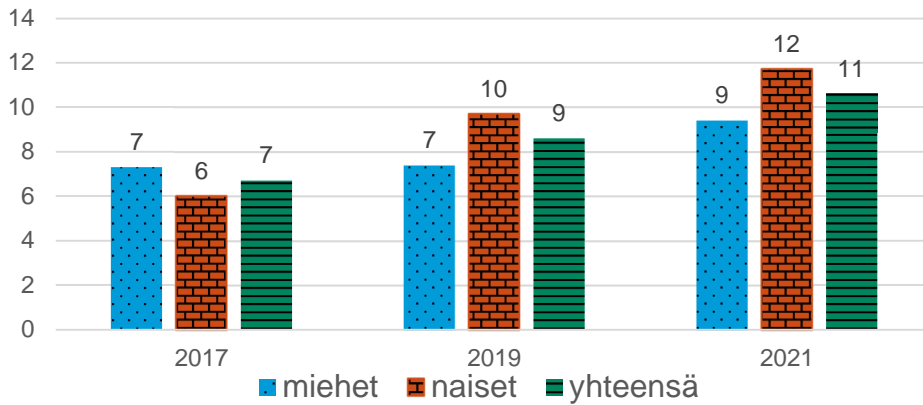
Yhä useampi peruskoululainen kokee oman terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi. Myös ahdistuneisuuden kokemukset ovat lisääntyneet merkittävästi.

Turkulaisista 5. sekä 8. ja 9. luokkalaisista jopa 40 prosentilla on heikko fyysinen toimintakyky. Turun lukemat ovat korkeammat kuin koko maan tasolla, ja kuutoskaupungeistakin Turussa heikko fyysinen toimintakyky erottuu Vantaan kanssa suurella prosenttiosuudella. Fyysisen aktiivisuuden vähäisyys näkyy Turussa myös suurena määränä niitä, jotka harrastavat hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla vain korkeintaan tunnin viikossa.

8. ja 9. luokkalaisten päihteiden käytössä on tietoa myös vuodelta 2023. Päihteiden käytöstä yhteenvetona voidaan todeta, että alkoholin käyttö ja tupakointi on vähentynyt viimeisen kymmenen vuoden aikana. Laittomien huumeiden kokeilun osalta ei voida todeta samanlaista laskua. Tupakkatuotteiden tai sähkösavukkeiden kohdalla on tapahtunut pientä nousua vuoteen 2023. Tupakkatuotteiden ja sähkötupakan käyttö on turkulaisilla silti harvinaisempaa kuin koko maan tasolla mitattuna ja laittomien huumeiden kokeilu taas hieman yleisempää turkulaisilla. Sukupuolten väliset erot päihteiden käytössä ovat vahvana erityisesti tupakkatuotteiden ja sähkösavukkeiden sekä laittomien huumeiden kokeilun kohdalla.

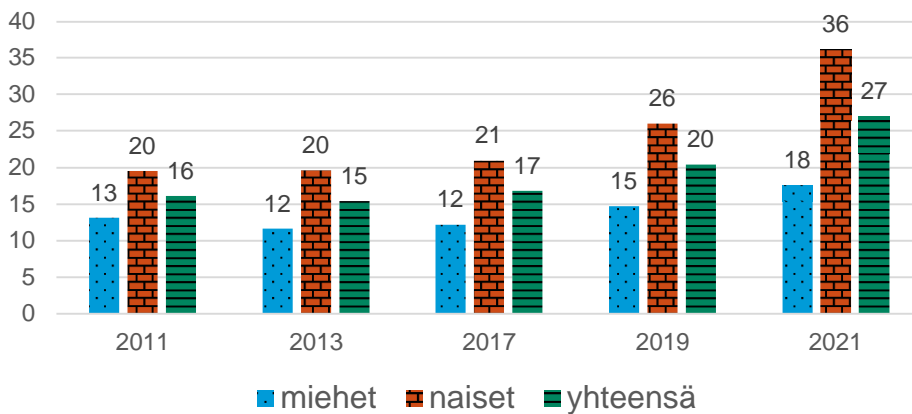
Lasten ylipainosta on saatavilla tietoa vuodesta 2014 alkaen. 2–6-vuotiaista viidennes on ylipainoisia ja ylipaino on yleistynyt 2014–2020 välisenä aikana, jonka jälkeen se on lähtenyt laskuun. 7–12-vuotiaista ja 13–16-vuotiaista neljännes on ylipainoisia.

Kokee terveydentilansa keskinertaiseksi tai huonoksi, % 4. ja 5. luokan oppilaista
THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi

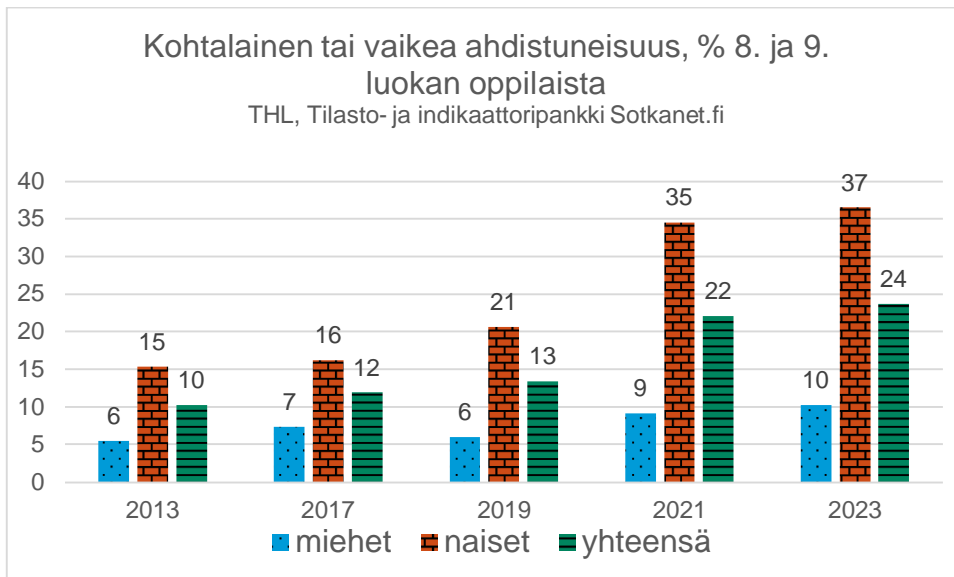

18

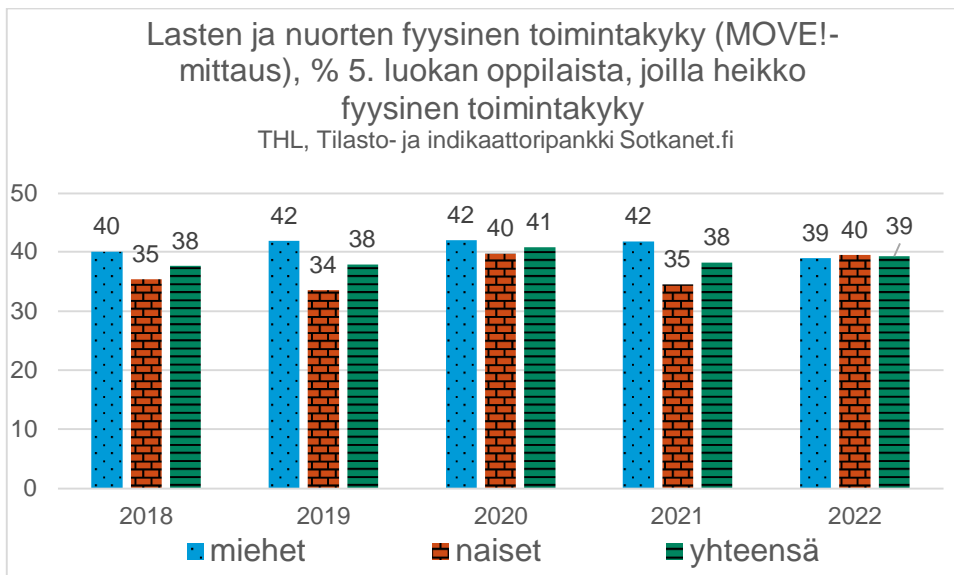
Kokee terveydentilansa keskinertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista
THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi

¹⁸ 4. ja 5. luokkalaisilta on kysytty kouluterveyskyselyssä oman terveydentilansa kokemisesta vasta 2017 alkaen.

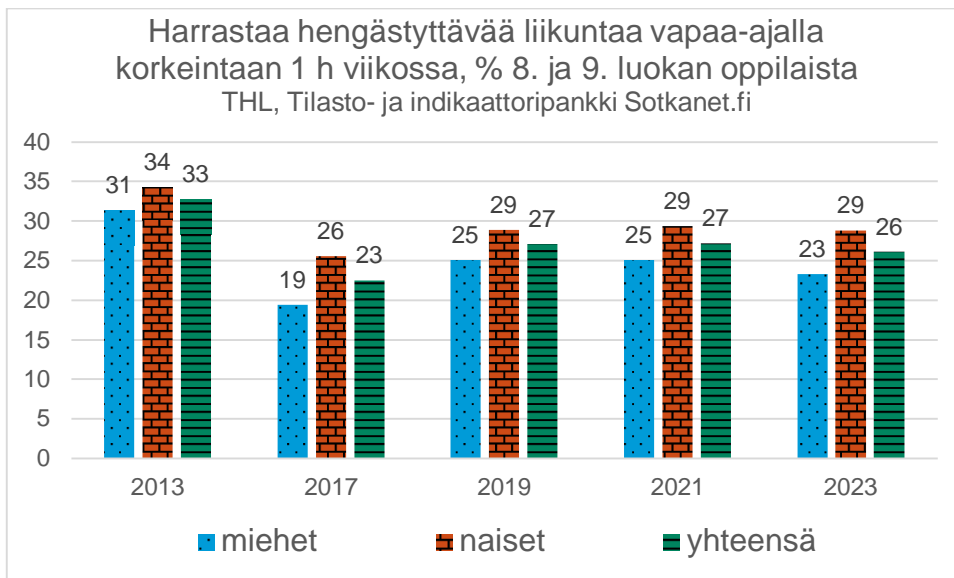
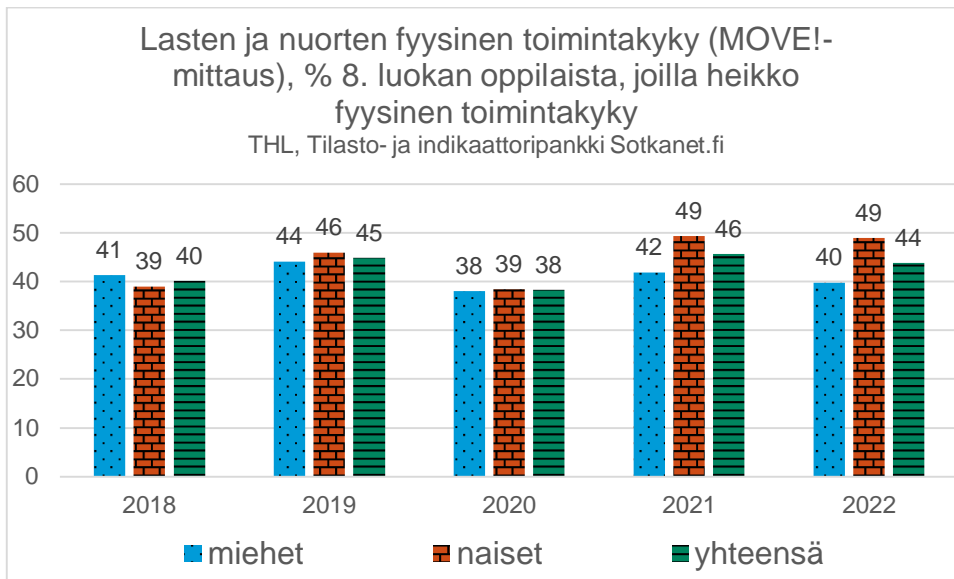
19

20

¹⁹ Ahdistuneisuuden sukupuolittuneihin eroihin on monia syitä. THL:n mielenterveysongelmien ja päihdepalvelujen yksikön päällikön Jaana Suvisaaren mukaan tytöillä kehittyvät sosiaalisten suhteiden ymmärrys empatiakyky nopeammin kuin poikien, joka näkyy nuoruudessa tyttöjen suurempina ahdistuneisuuden määrinä. Toisaalta tyttöjen ja poikien kasvatusta on erilaista. Tyttöjä rohkaistaan kiltteyteen ja muiden kuuntelemiseen, samalla kun tottelemattomuuteen ja vihan tunteiden näyttämiseen suhtaudutaan kielteisesti. Tällainen kasvatustapa voi johtaa huonoon itsetuntoon ja altistaa erilaisille mielenterveysongelmille. Toisaalta tiedetään, että miesten kynnys kertoa ja hakeutua hoitoon mielenterveysongelmien vuoksi on korkeampi kuin naisten, joka voi osaltaan myös selittää sukupuolten välisiä eroja.

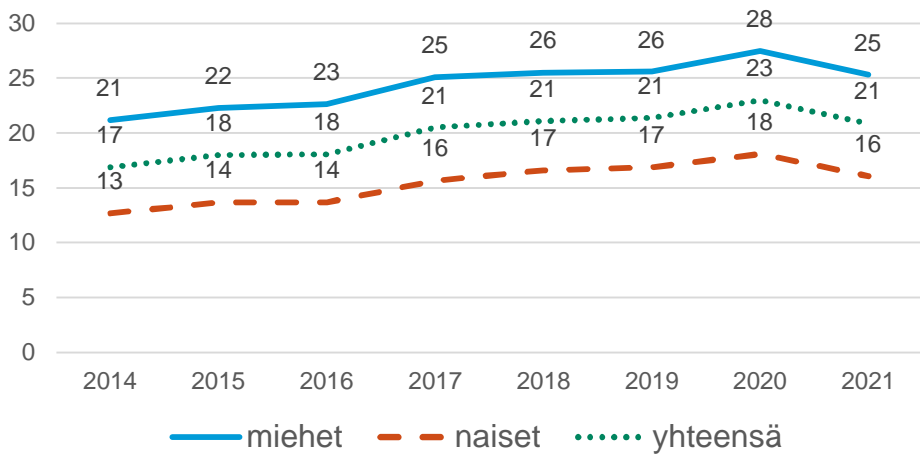
²⁰ Opetushallituksen mukaan Move! on perusopetuksen 5. ja 8. vuosiluokkien oppilaille tarkoitettu fyysisen toimintakyvyn valtakunnallinen mittaus- ja palautejärjestelmä, jonka keskeisenä tarkoituksena on kannustaa omatoimiseen fyysisestä toimintakyvystä huolehtimiseen. Indikaattori on muodostettu Move! -mittausten kuu-desta osiosta, jotka kuvaavat toimintakyvyn eri osa-alueita: kestävyttä, lihaskuntoa, motorisia taitoja ja liik-kuvuutta.

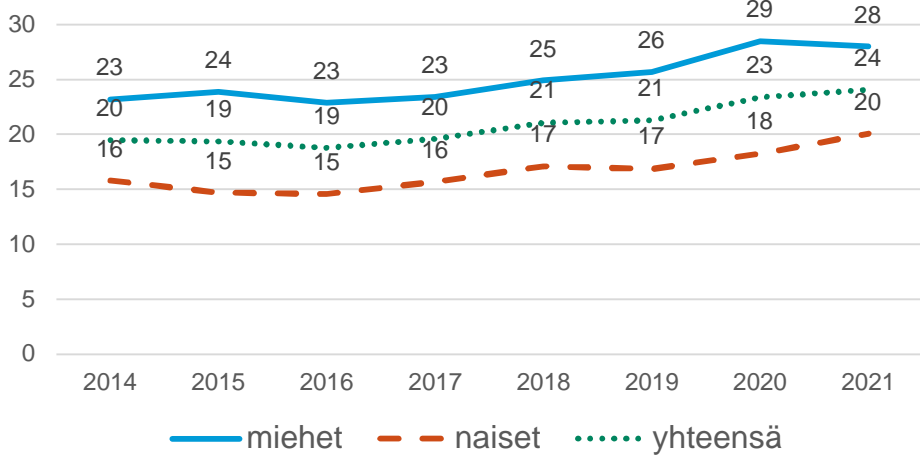
21

²¹ Opetusministeriön ja Terve Suomi ry:n mukaan fyysisen aktiivisuuden perussuosituksen mukaan 13–18-vuotiaiden tulee liikkua 1–1½ tuntia päivässä. Päivittäiseen liikunta-annokseen tulee sisältyä useita vähintään 10 minuuttia kestäviä reippaan liikunnan jaksoja. Vähintään 3 kertaa viikossa tulee harrastaa lihaskuntaa, liikkuvuutta ja luiden terveyttä edistävää liikuntaa.

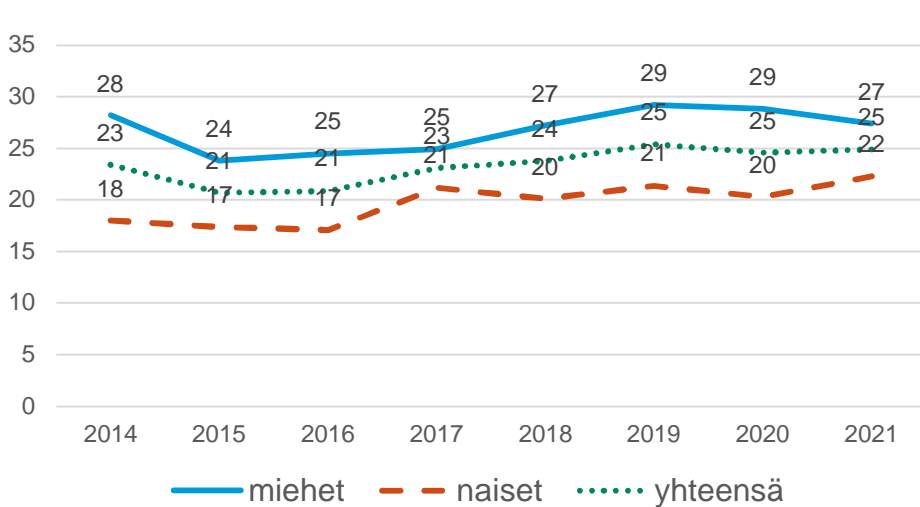
Ylipainon (ml. lihavuus) yleisyys (%) 2 - 6-vuotiailla
THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi

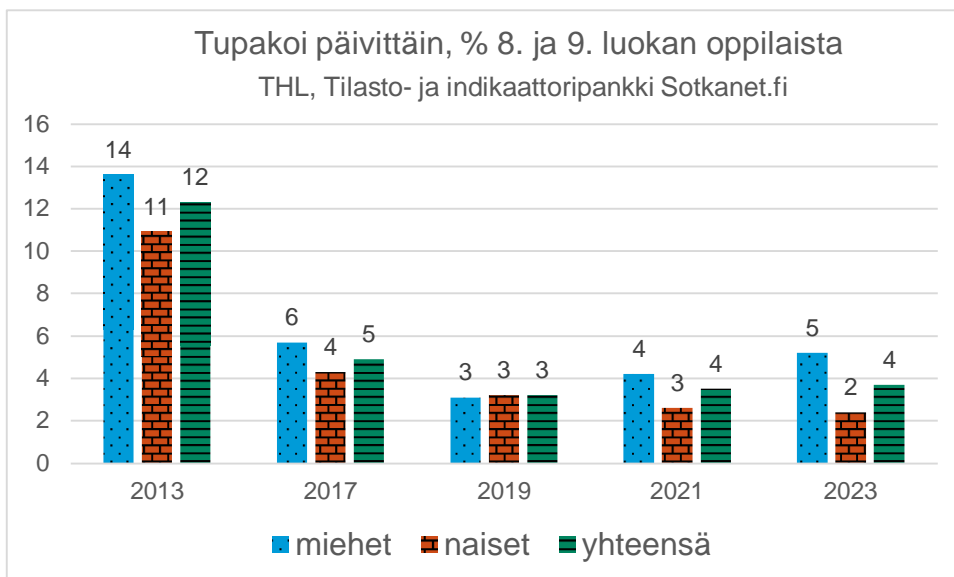
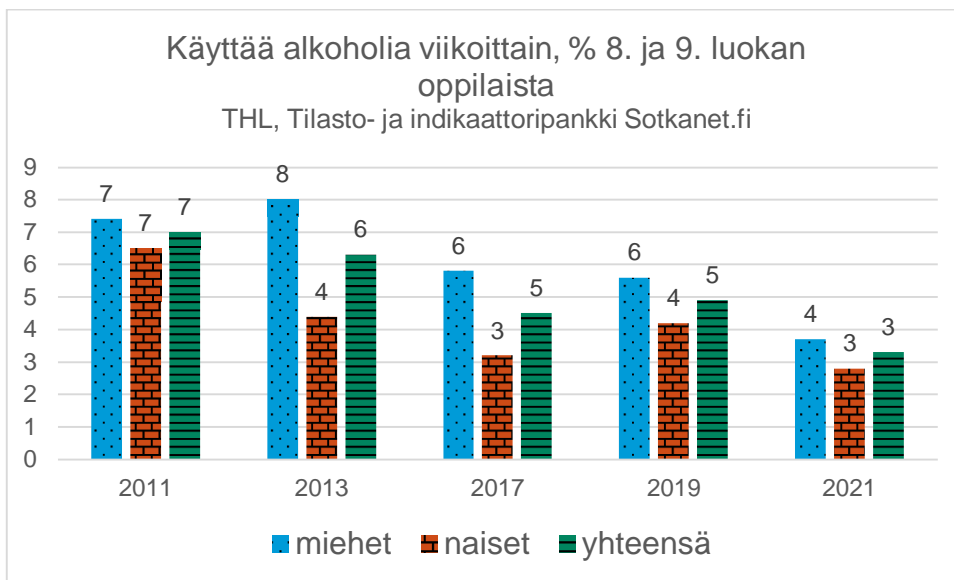
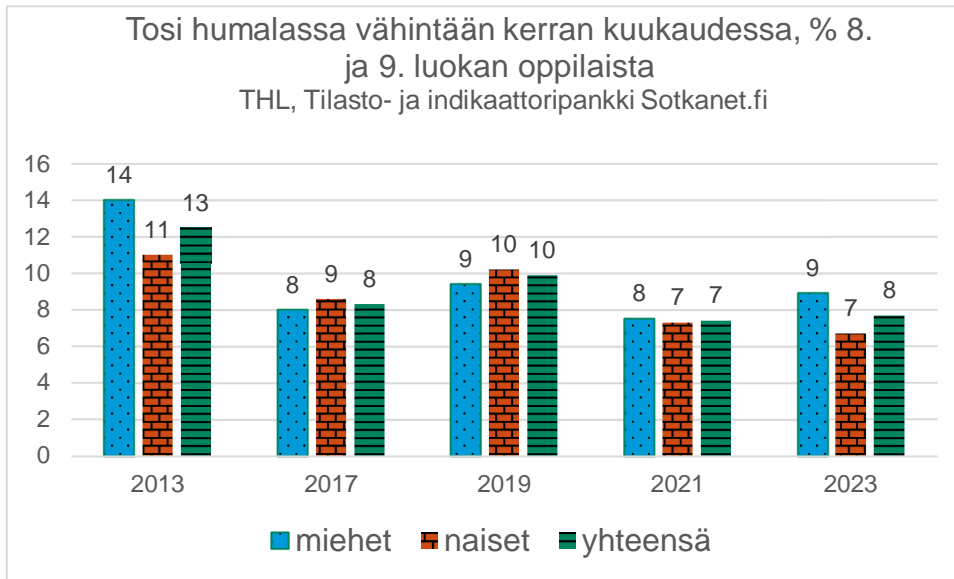
Ylipainon (ml. lihavuus) yleisyys (%) 7 - 12-vuotiailla
THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi

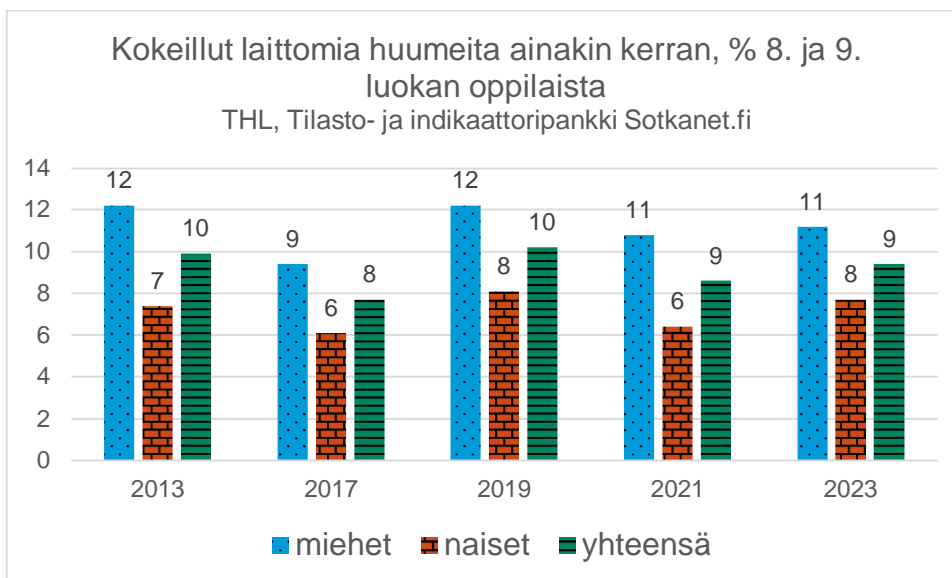
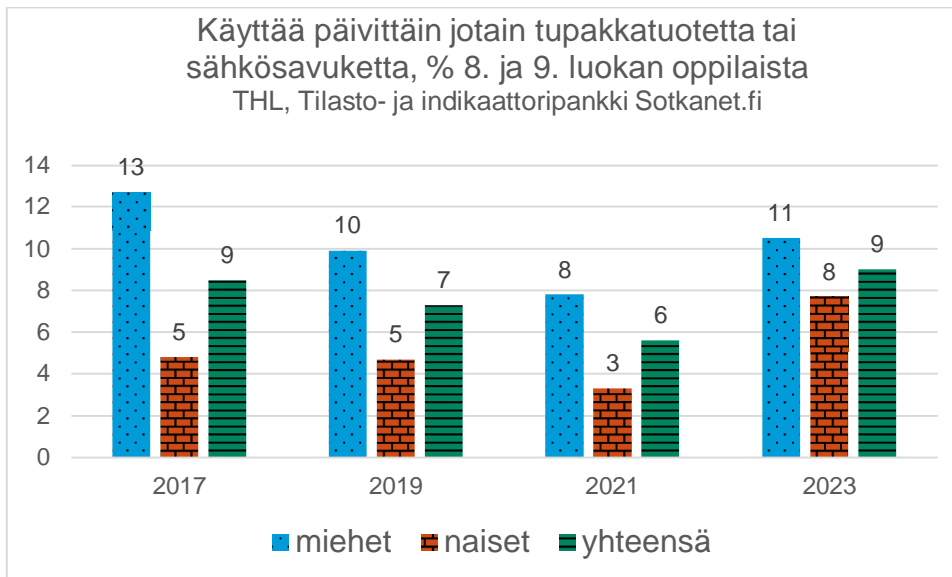

Ylipainon (ml. lihavuus) yleisyys (%) 13 - 16-vuotiailla
THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi

4.1.1. Yläkoululaisten päihteidenkäyttö

4.1.2. Vertailu kuutoskaupunkeihin

- 4. ja 5. luokkalaisista keskinkertaiseksi tai huonoksi oman terveytensä kokevia on Turussa kolmanneksi eniten kuutoskaupungeista. 8. ja 9. luokkalaisissa vain Helsingissä suurempi osa kokee terveytensä keskinkertaiseksi tai huonommaksi kuin Turussa.
- Turussa on toiseksi eniten niitä 8. ja 9. luokkalaisia, jotka ilmoittavat kohtalaisesta tai vaikeasta ahdistuksesta. Myös muissa kuutoskaupungeissa sukupuolittaiset erot ovat suuret ja kasvua on tapahtunut merkittävästi erityisesti vuosien 2019 ja 2021 välillä.
- 5. luokkalaisten turkulaisten heikko fyysinen toimintakyky on kuutoskaupungeista suurinta yhdessä Vantaan kanssa. 8. luokkalaisistakin vain Vantaalaisten heikko fyysinen toimintakyky on prosentuaalisesti suurempaa kuin turkulaisten. Turku ja Vantaa erottuvat selvästi muista kuutoskaupungeista lasten ja nuorten suuremman heikon fyysisen toimintakyvyn osalta.
- Turussa on Vantaan jälkeen kuutoskaupungeista toiseksi eniten niitä, jotka harrastavat hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajallaan korkeintaan tunnin viikossa.

- Turussa on toiseksi vähiten niitä 8. ja 9. luokkalaisia, jotka ilmoittavat olevansa vähintään kerran kuukaudessa tosi humalassa.
- Turussa on kolmanneksi eniten 8. ja 9. luokkalaisia, jotka käyttävät päivittäin tupakkatuotteita tai sähkösavukkeita. Kaikissa kuutoskaupungeissa päivittäinen tupakkatuotteiden ja sähkösavukkeiden käyttö on noussut vuonna vuodesta 2021 vuoteen 2023.
- Turussa on kolmanneksi vähiten niitä 8. ja 9. luokkalaisia, jotka ovat kokeilleet vähintään kerran laittomia huumeita. Kaikissa kuutoskaupungeissa lukuun ottamatta Helsinkiä laittomia huumeita kokeilleiden nuorten määrä on noussut vuodesta 2021 vuoteen 2023.

4.2. Nuoret ja nuoret aikuiset

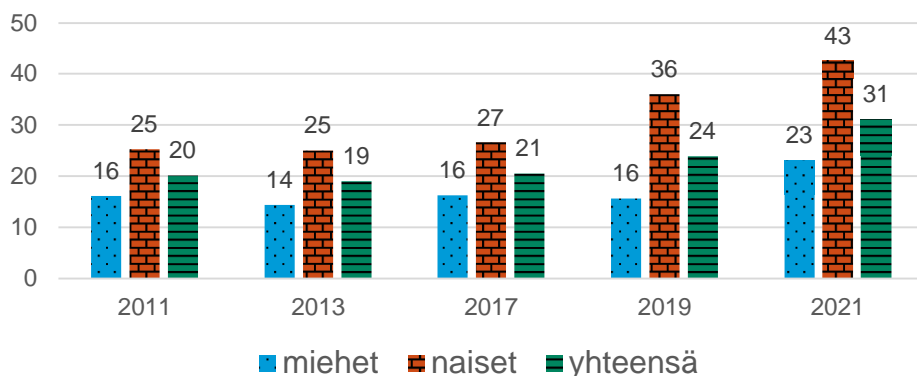
Yhteenveto

Yhä useampi turkulainen toisen asteen opiskelija kokee oman terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi. Myös kohtalaisesta tai vaikeasta ahdistuksesta ilmoittavien osuus on kasvanut toisen asteen opiskelijoiden keskuudessa. Kasvu näkyy erityisesti tyttöjen osalta. Toisen asteen opiskelijoiden tietoja vuodelta 2023 ei ole vielä saatavilla, mutta 8. ja 9. luokkalaisten vuoden 2023 tiedoista voidaan päätellä, että ahdistuneisuuden luvut eivät ole koronan jälkeen laskeneet, vaan jopa nousseet lisää.

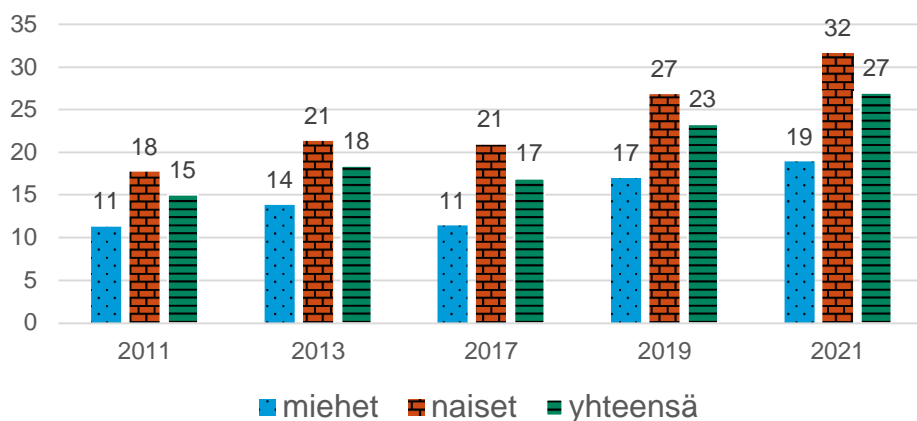
Lukiolaisten ja ammattikoululaisten välillä on suuria eroja siinä, miten usein harrastetaan hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla. Lukiolaisista neljännes ja ammattikoululaisista 40 prosenttia harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajallaan korkeintaan tunnin viikossa. Suosituksen mukaan reippaan liikunnan jaksoja tulisi olla useita päivässä.

Toisen asteen opiskelijoiden päihteidenkäyttö on vähentynyt alkoholin käytön sekä tupakanpolton osalta viimeisen kymmenen vuoden aikana. Laittomien huumeiden kokeilusta ei löydy samanlaista selkeää laskua kuin alkoholin käytön ja tupakanpolton osalta. Yhteenvetona voidaan todeta, että nuorten päihteiden käytön kehitys näyttää positiiviselta, vaikka ammattikoululaisten ja lukiolaisten päihteiden käytössä onkin merkittäviä eroja, kun ammattikoululaiset käyttävät lukiolaisia huomattavasti enemmän päihteitä. Vuodesta 2017 on kysytty erikseen päivittäistä tupakkatuotteiden tai sähkösavukkeiden käyttöä ja myös sen osalta on havaittavissa pientä laskua. Toisen asteen opiskelijoiden alkoholin käytöstä ja tupakkatuotteiden ja sähkösavukkeiden käytöstä ei ole vielä tietoja vuodelta 2023, joten aivan tuoreimpia tuloksia ei nuorten päihteidenkäytöstä ole samalla tavalla kuin 8. ja 9. luokkalaisten kohdalla.

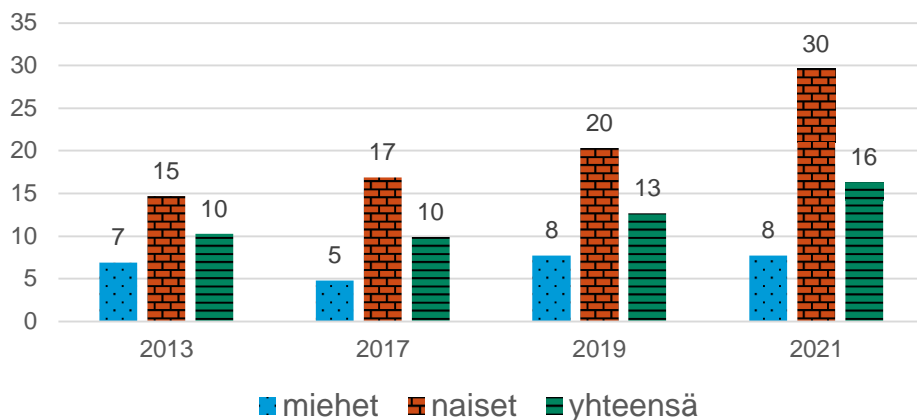
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista
THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi

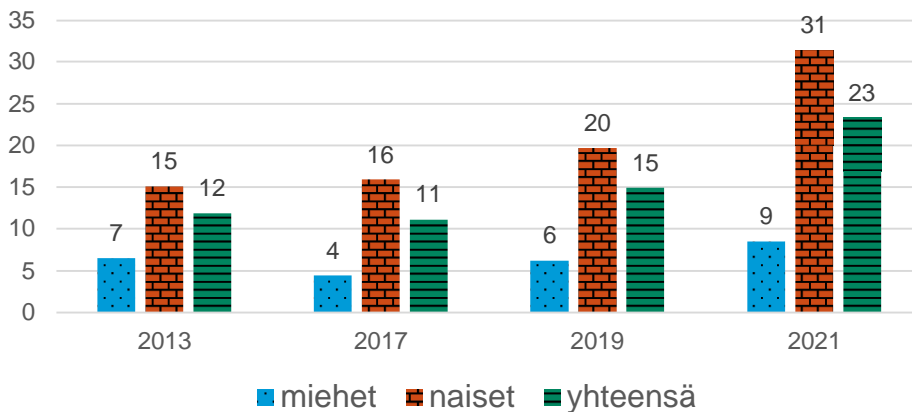
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista
THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi

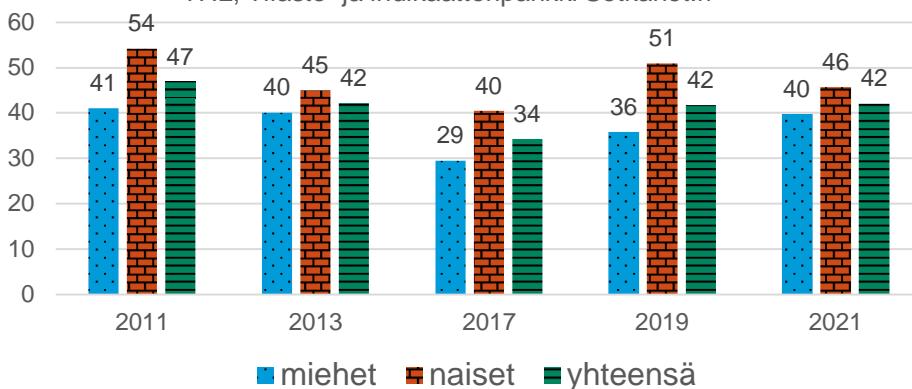
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista
THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi

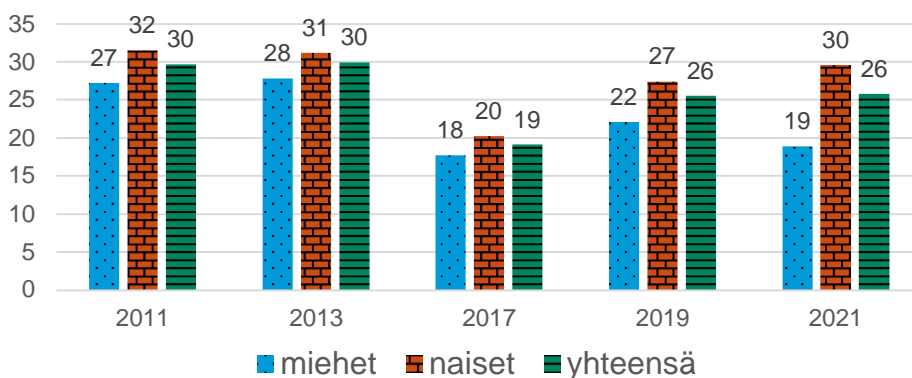
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista
THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi

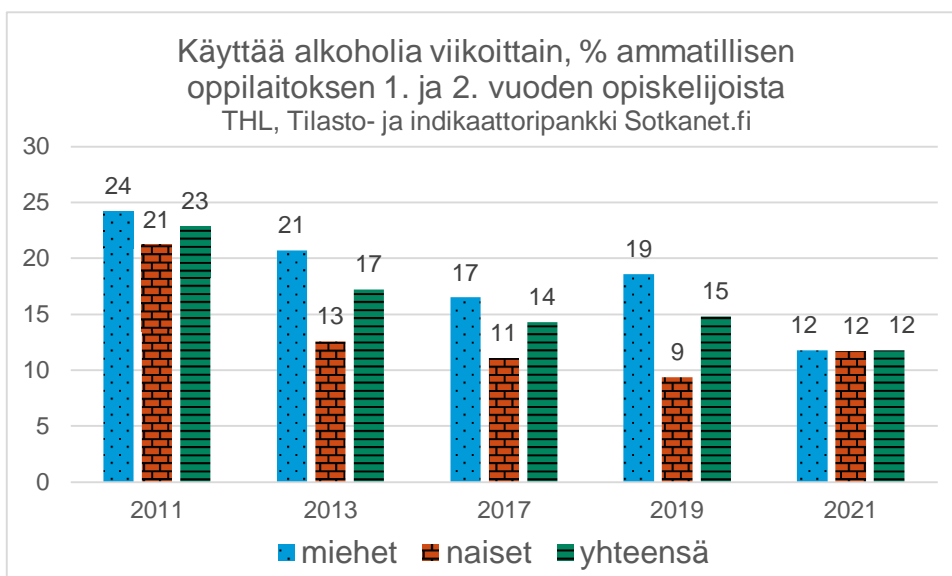
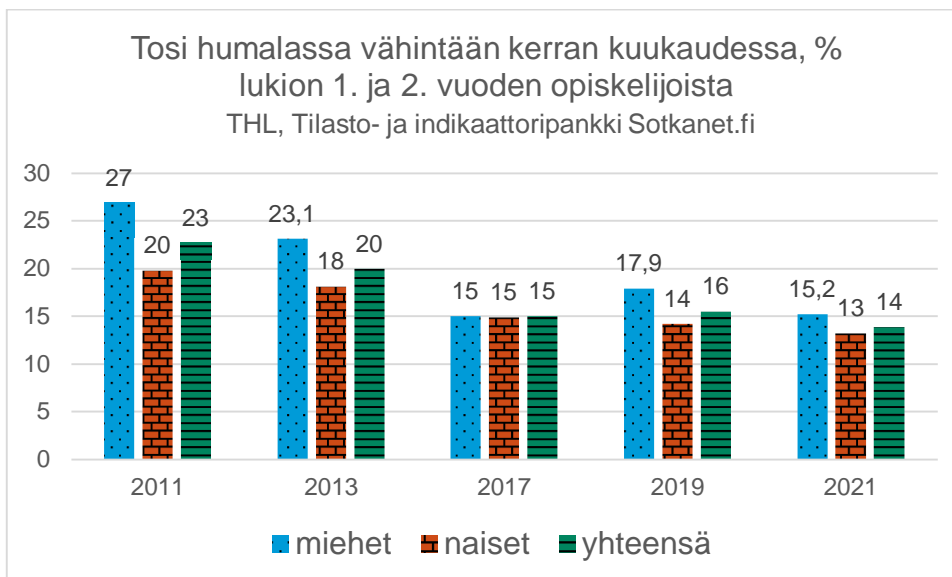
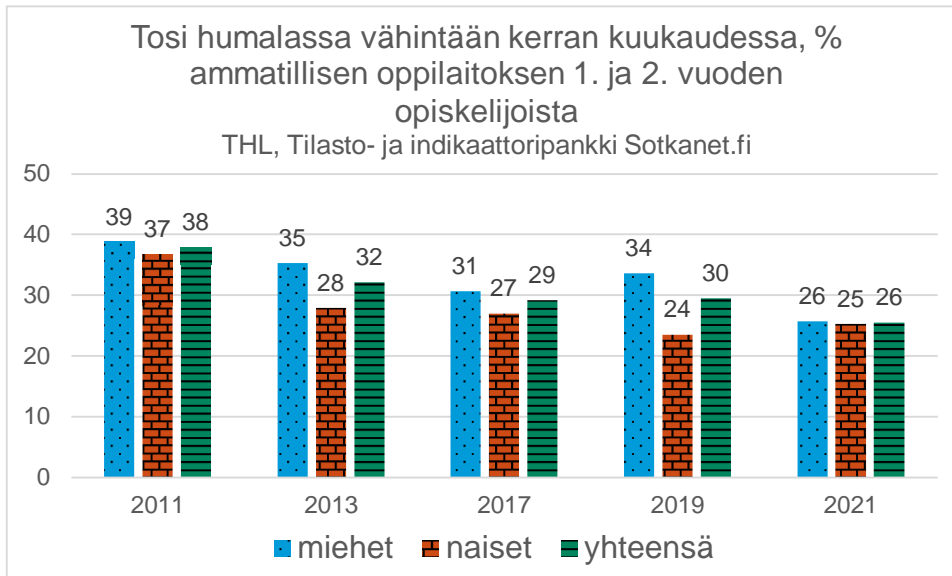
Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h viikossa, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista
THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi

Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h viikossa, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista
THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi

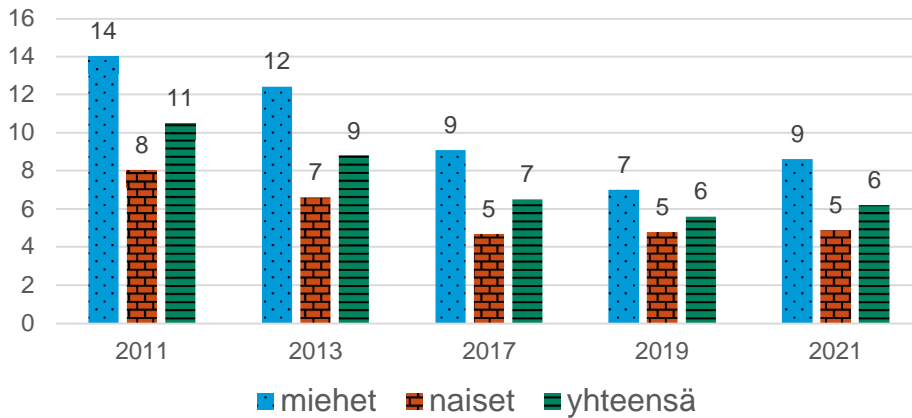

4.2.1. Toisen asteen opiskelijoiden päihteidenkäyttö

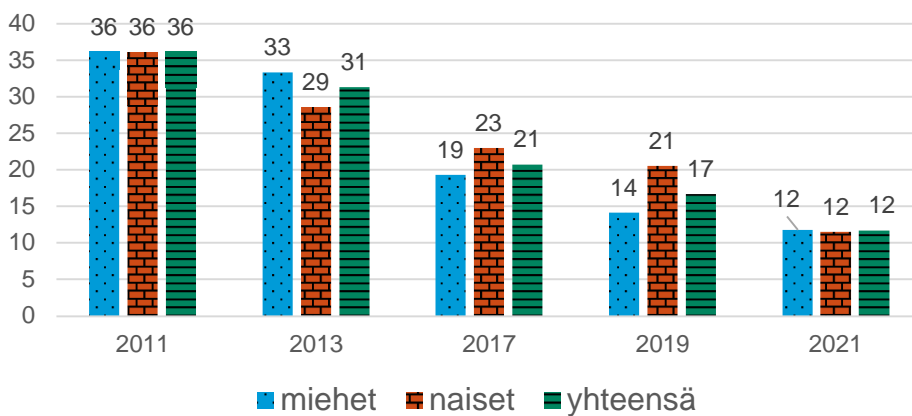
Käyttää alkoholia viikoittain, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi

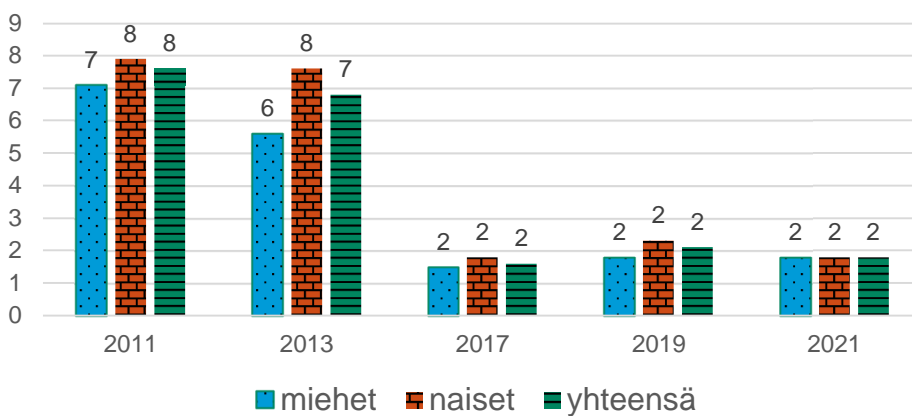
Tupakoi päivittäin, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi

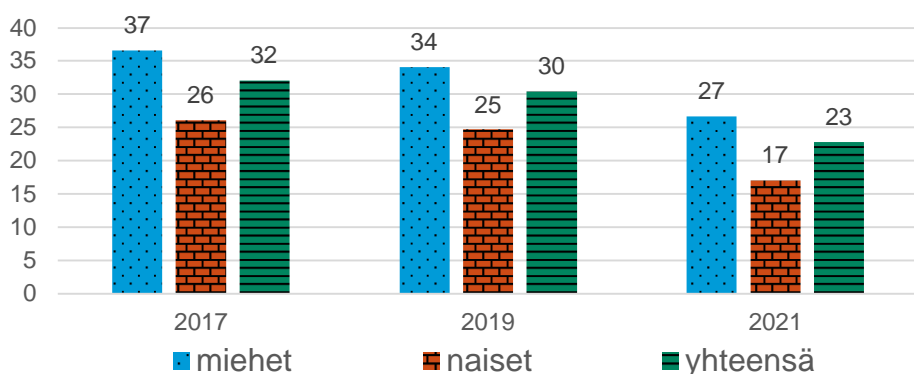

Tupakoi päivittäin, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

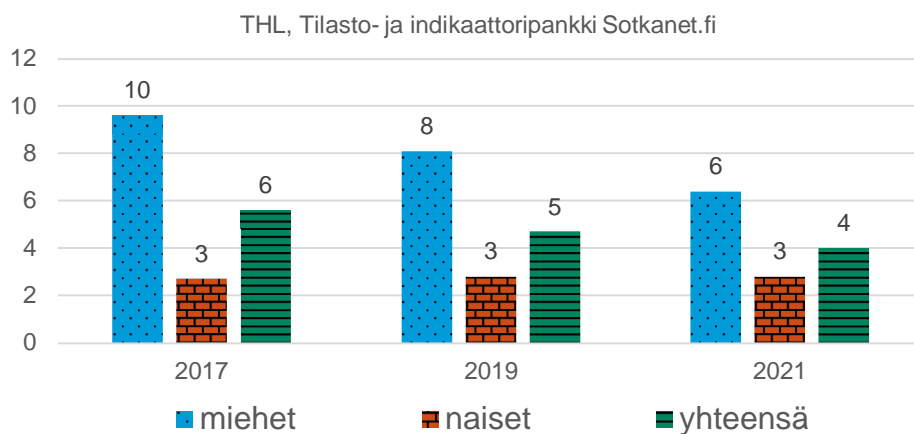
THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi

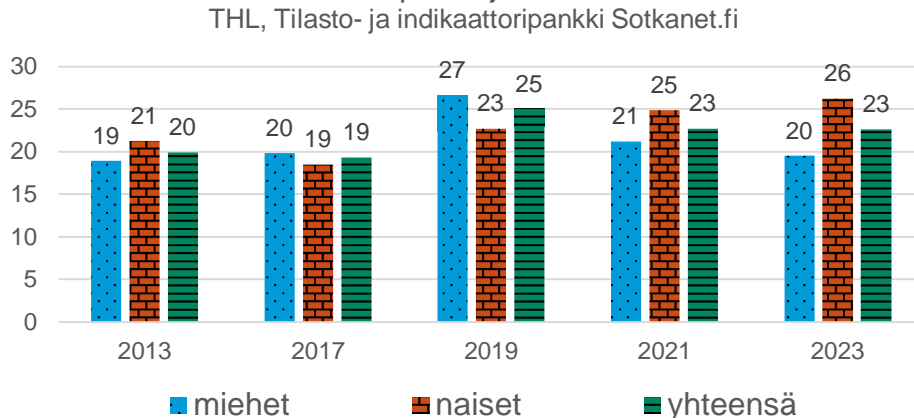
Käyttää päivittäin jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista
THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi

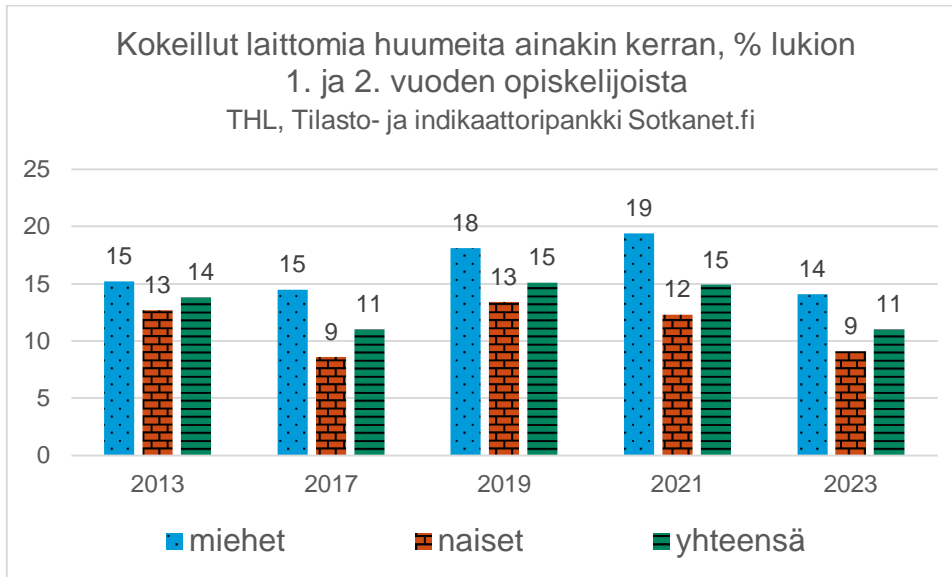

Käyttää päivittäin jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista
THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi

Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista
THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi

4.2.2. Vertailu kuutoskaupunkeihin

- Turussa on kuutoskaupungeista kolmanneksi eniten niitä ammattikoulun 1. ja 2.vuoden opiskelijoita, jotka kokevat terveydentilansa keskinkertaiseksi tai heikoksi. Turussa on kolmanneksi vähiten niitä lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoita, jota kokevat terveydentilansa keskinkertaiseksi tai heikoksi.
- Turussa on Oulun kanssa kuutoskaupungeista vähiten niitä ammattikoulun 1. ja 2. vuoden opiskelijoita, jotka ilmoittavat kohtalaisesta tai vaikeasta ahdistuneisuudesta. Turussa on kolmanneksi eniten niitä lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoita, jotka kokevat kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta.
- Turussa on Helsingin jälkeen kuutoskaupungeista eniten niitä ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoita, jotka harrastavat hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan yhden tunnin viikossa.
- Turussa on kolmanneksi vähiten niitä lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoita, jotka harrastavat hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan yhden tunnin viikossa.
- Turussa on kuutoskaupungeista eniten niitä 1. ja 2. vuoden ammatillisen oppilaitoksen oppilaita, jotka ilmoittavat olevansa tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa. Lukiolaisten osalta Turussa on kuitenkin kolmanneksi vähiten niitä, jotka ilmoittavat olevansa humalassa vähintään kerran kuukaudessa.
- Turussa on kuutoskaupungeista eniten niitä 1. ja 2. vuoden ammatillisen oppilaitoksen oppilaita, jotka käyttävät alkoholia viikoittain. Turkulaiset 1. ja 2. vuoden lukio-opiskelijat käyttävät viikoittain alkoholia kolmanneksi eniten.
- Turussa on Oulun jälkeen eniten niitä 1. ja 2. vuoden ammattioppilaitoksen oppilaita, jotka käyttävät päivittäin tupakka- ja sähkösavukkeita. Turkulaiset 1. ja 2. vuoden lukio-opiskelijat käyttävät päivittäin tupakka- ja sähkösavukkeita kuutoskaupungeista Espoon jälkeen vähiten.
- Turkulaiset ammattikoulun 1. ja 2. luokkalaiset olivat kokeilleet huumeita ainakin kerran kuutoskaupungeista kolmanneksi eniten. Turussa on kolmanneksi vähiten niitä 1. ja 2. vuoden lukio-opiskelijoita, jotka ovat kokeilleet laittomia huumeita ainakin kerran.

5 Koulutus

5.1. Lapset ja varhaisnuoret

Yhteenveto

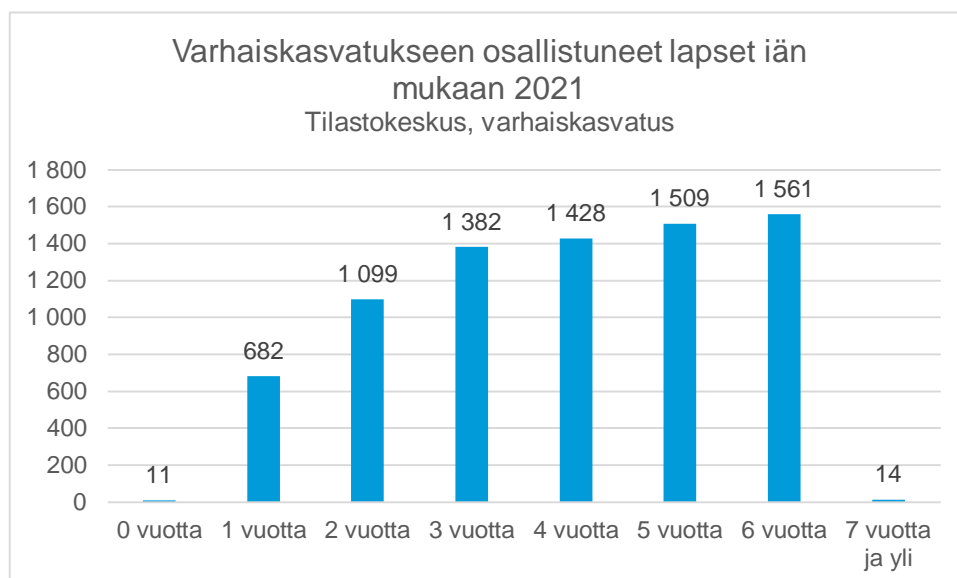
Vuonna 2021 varhaiskasvatukseen osallistui yhteensä 7 686 lasta. 0–6 vuotiaista lapsista 68 prosenttia osallistui varhaiskasvatukseen (koko maa 64,5 %).

Turussa on 35 peruskoulua, joista kaksi on yksityisiä peruskouluja. Kaupungin 33:sta peruskoulusta neljä on ruotsinkielistä ja yksi englanninkielinen. Kaupungin 33:ssa peruskoulussa on 14 436 oppilasta ja kahdessa yksityisessä 782 oppilasta.²²

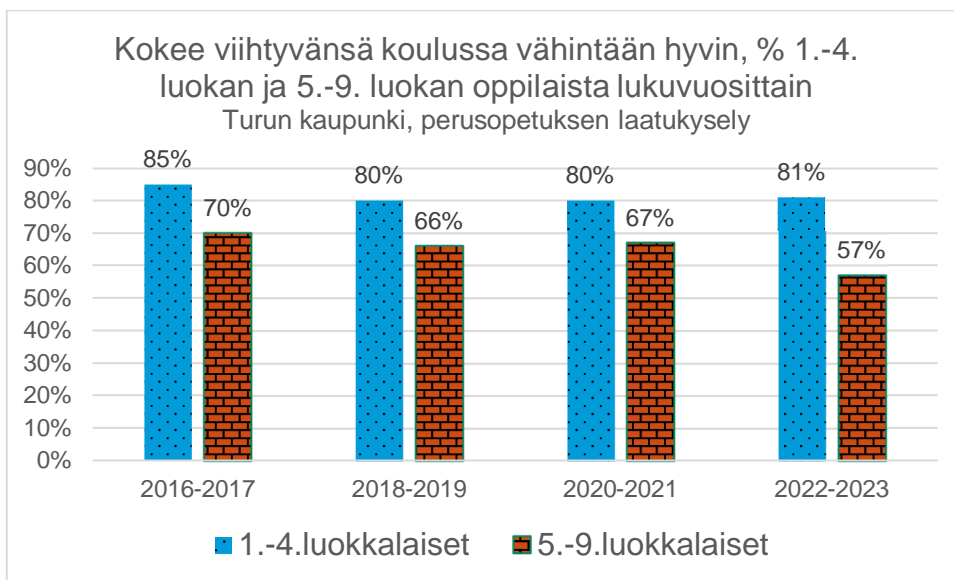
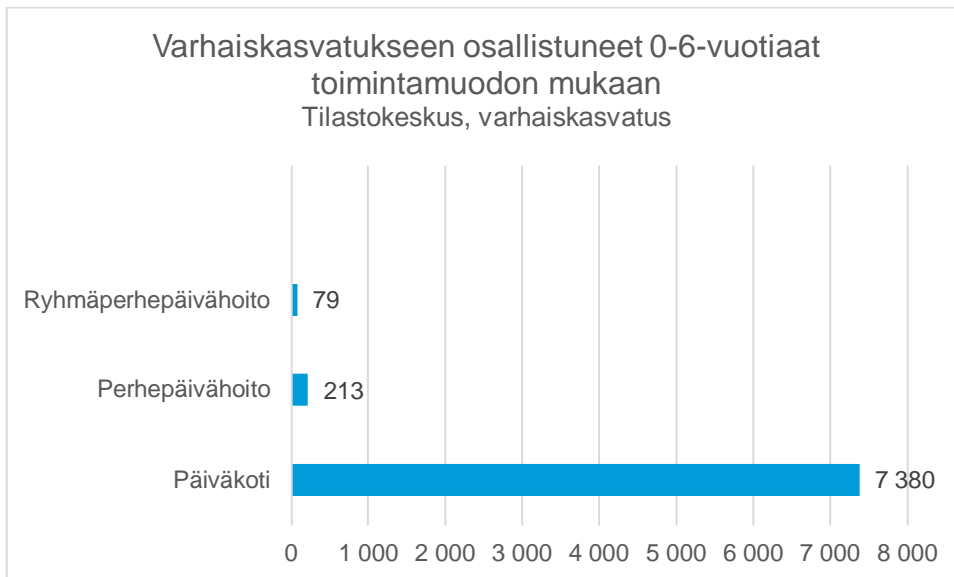
Turussa oli syksyllä 2023 12 peruskoulua tai peruskoulun yksikköä, jotka olivat väistöiloissa. Lisäksi päiväkodeista tai esiopetuksesta seitsemän oli väistöiloissa.

Turkulaiset 1.–4. luokkalaiset arvioivat viihtyvyytensä koulussa varsin hyväksi. 5.–9. luokkalaisista puolestaan harvempi arvioi viihtyvyytensä koulussa vähintään hyväksi ja osuus on ollut laskussa. Turkulaisten peruskoululaisten vaikeudet oppimistaidoissa olleet kasvussa.

Tehostettua ja erityistä tukea saavien koululaisten osuus on Turussa suuri. Tehostettua tukea saaneita peruskouluikäisiä on kuutoskaupungeista selvästi eniten Turussa. Myös erityistä tukea saavien peruskouluikäisten osuus on Turussa kuutoskaupunkien suurinta.

²² Tiedot Turun kaupungin sivuilta, jossa koottuna opetukseen ja koulutukseen liittyviä avainlukuja [Oppilas- ja opiskelijamäärät | Turku.fi](https://www.turku.fi/oppilas-ja-opiskelijamäärät)

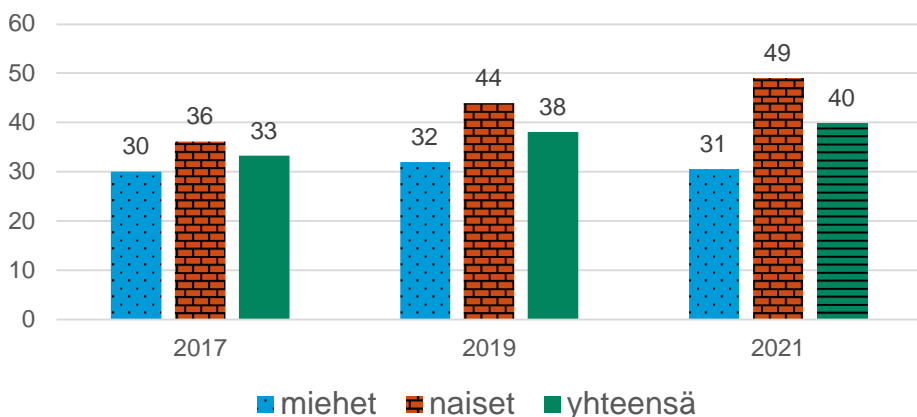

23

²³ Laatuksely toteutetaan joka toinen vuosi perusopetukselle. Kyselyssä on mitattu oppilaiden viihtyvyyttä koulussa fiilismittarilla, jossa oppilaita pyydetään arvioimaan oma viihtyvyytensä kouluasteikolla 4–10. Taulukkoon on otettu niiden oppilaiden osuus, jotka arvioivat oman viihtyvyytensä koulussa kahdeksan tai enemmän.

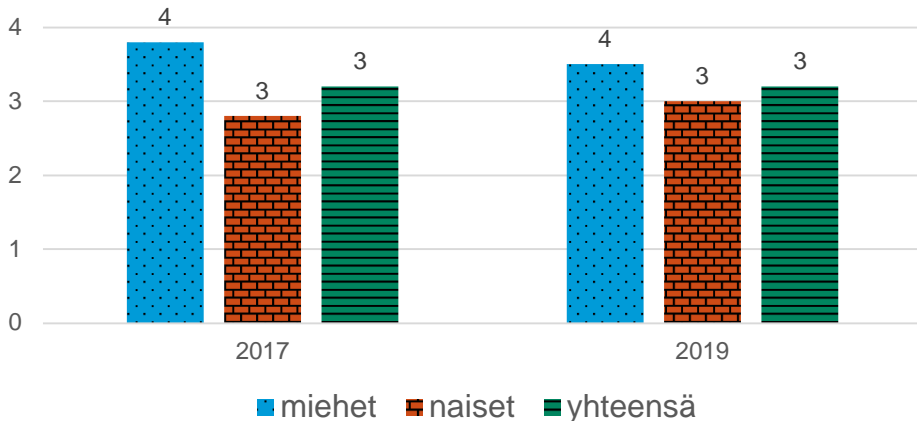
Vaikeuksia oppimistaidoissa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi

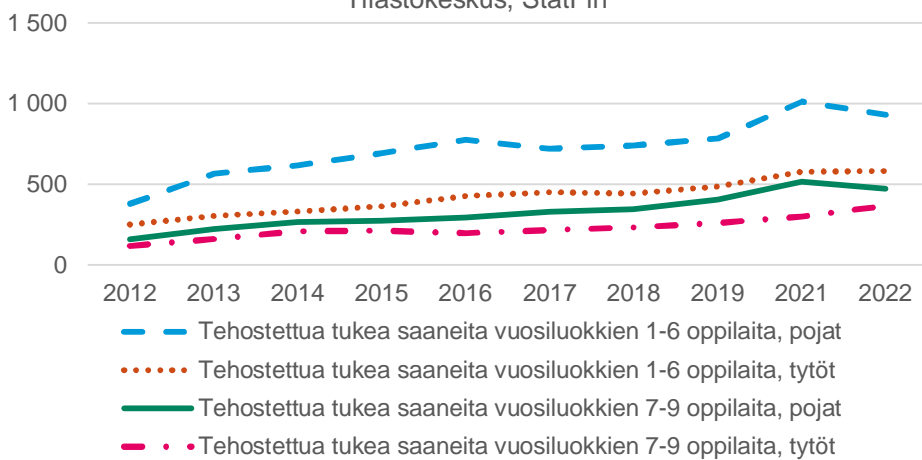
Luvattomia poissaoloja vähintään viikoittain, % 8. ja 9. luokan oppilaista

THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi

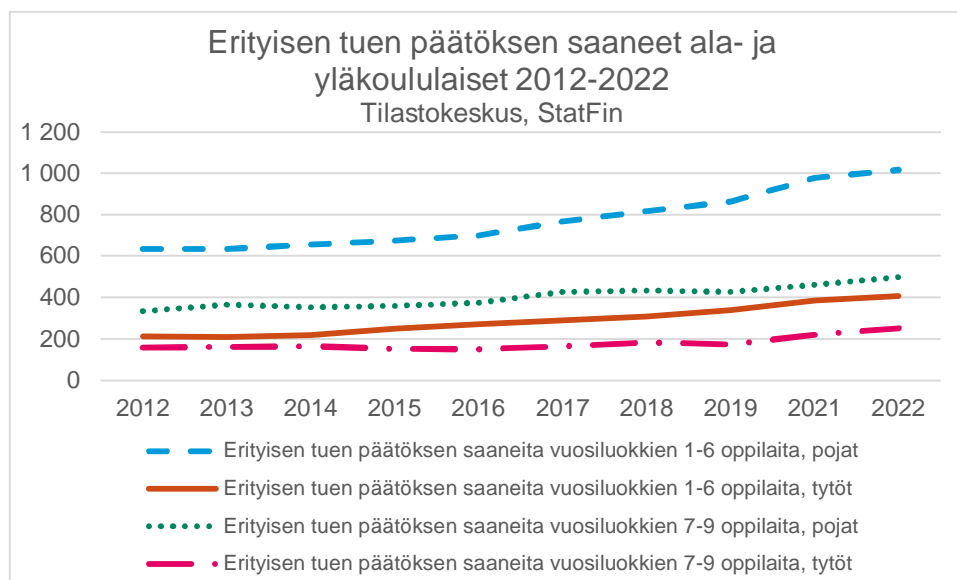
Tehostettua tukea saaneet ala- ja yläkoululaiset 2012-2022

Tilastokeskus, StatFin

Tehostettua tukea saivat ala-asteikäisistä lapsista 15 prosenttia (koko maa 14 %). Tehostettua tukea saavista 61 prosenttia oli poikia ja 39 prosenttia tyttöjä.²⁴

Tehostetun tuen osuus 7.–9. luokkalaisista oli 16 prosenttia kaikista yläkoululaisista (koko maa 15 %). Tehostettua tukea saavista yläkoululaisista 56 prosenttia oli poikia ja 44 prosenttia tyttöjä.

Turkulaisista alakoululaisista 14 prosentilla oli erityisen tuen tarpeen päätös (koko maa 9 %). Erityisen tuen tarpeen päätöksen saaneista 71 prosenttia oli poikia ja 29 prosenttia tyttöjä.²⁵

Kuten alakoululaisilla, myös 7.–9. luokkalaisista 14 prosentilla oli erityisen tuen tarpeen päätös (koko maa 11 %). Erityisen tuen tarpeen päätöksen saaneista 66 prosenttia oli poikia ja 34 prosenttia tyttöjä.

5.1.1. Vertailu kuutoskaupunkeihin

- Turussa on yhdessä Helsingin ja Oulun kanssa toiseksi eniten niitä 8. ja 9. luokkalaisia, joilla on vaikeuksia oppimistaidoissa. Erot kuutoskaupunkien välillä vaikeuksissa oppimistaidoissa olivat kuitenkin hyvin vähäisiä.

²⁴ Oppilaat voivat saada koulussa yleistä, tehostettua ja erityistä tukea. Opetushallituksen mukaan yleisellä tuella tarkoitetaan yksittäisiä ohjaus- ja tukitoimia ja se on ensimmäinen keino vastaamassa oppilaan tuen tarpeeseen. Mikäli yleinen tuki ei riitä, annetaan tehostettua tukea, joka on voimakkaampaa, jatkuvampaa ja yksilöllisempää oppilaan oppimisen ja koulunkäynnin tukemista.

²⁵ Opetushallituksen mukaan erityiseen tukeen turvaudutaan, jos tehostettu tuki ei riitä. Erityinen tuki sisältää erityisopetuksesta ja muusta perustuslain mukaan annettavasta tuesta ja siitä tehdään hallintopäätös.

- Turussa on Oulun jälkeen toiseksi vähiten luvattomia poissaoloja.
- Tehostettua tukea saaneita 1.–6. luokkalaisia on kuutoskaupungeista selvästi eniten Turussa. Sukupuolittaiset erot näkyvät myös muissa kuutoskaupungeissa, mutta Turussa erot tyttöjen ja poikien välillä tehostetussa tuessa ovat kuutoskaupunkien toiseksi suurimmat Oulun jälkeen. Myös yläkouluikaisista turkulaiset saavat kuutoskaupungeista eniten tehostettua tukea. Sukupuolittaiset erot ovat suurimmat turkulaisten yläkouluikaisten kohdalla.
- Erityistä tukea saaneita 1.–6. luokkalaisia on kuutoskaupungeista eniten Turussa. Kaikissa kuutoskaupungeissa erot sukupuolten välillä ovat suuria. 7.–9. luokkalaisista erityistä tukea saaneita oli eniten Turussa.
- Tehostettua tukea saaneita 1.–6. luokkalaisia on kuutoskaupungeista selvästi eniten Turussa. Myös yläkouluikaisista turkulaiset saavat kuutoskaupungeista eniten tehostettua tukea.

5.2. Nuoret ja nuoret aikuiset

Yhteenveto

Turussa on seitsemän päivälukiota ja yksi iltalukio. Ammatillista koulutusta järjestetään 7 eri koulutalossa.

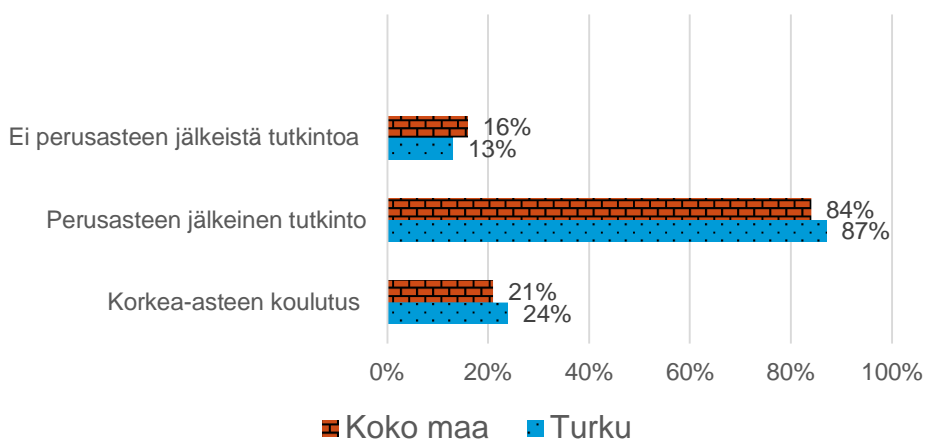
Kuten turkulaisten lastenkin kohdalla, myös nuorten vaikeudet oppimistaidoissa ovat olleet kasvussa.

Koulutuksen ulkopuolelle jääneiden 17–24-vuotiaiden osuus on ollut tasaisessa laskussa ja oli turkulaisnuorilla harvinaisempaa kuin koko maan tasolla mitattuna. Nuorten koulutuksen ulkopuolelle jääneiden osuuden vähentyminen selittyy nuorisotakuun uudistuksella.²⁶

²⁶ THL:n mukaan nuorten yhteiskuntatakuusta, koulutustakuusta ja nuorten aikuisten osaamisohjelmasta on vuoden 2013 alusta lukien käytetty käsitettä nuorisotakuu. Nuorisotakuuseen kuuluva koulutustakuu takaa jokaiselle peruskoulun päättäneelle koulutuspaikan joko lukiossa tai ammatillisessa koulutuksessa.

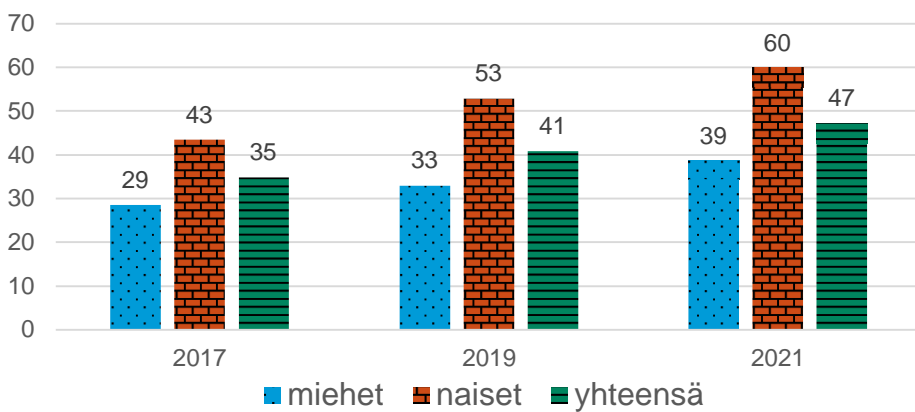
20-29-vuotiaiden koulutusaste vuonna 2021

Tilastokeskus, StatFin

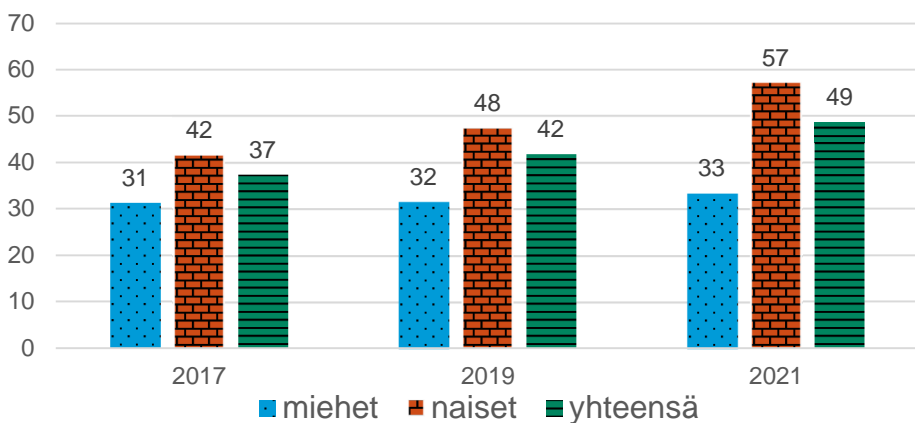
Vaikeuksia oppimistaidoissa, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi

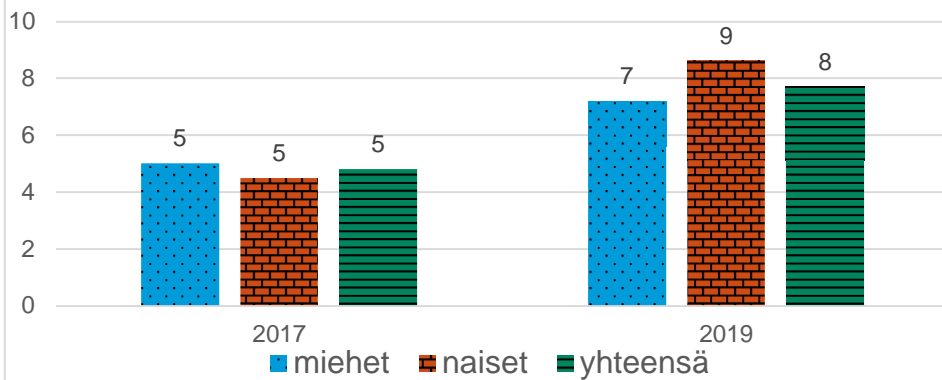
Vaikeuksia oppimistaidoissa, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi

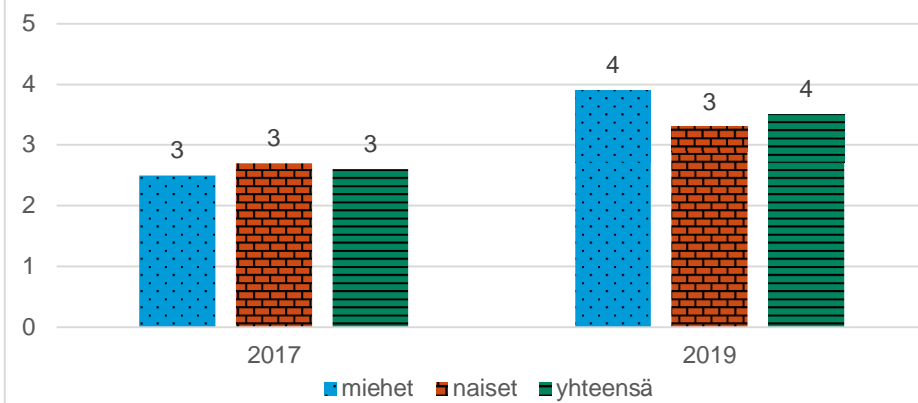
Luvattomia poissaoloja vähintään viikoittain, %
ammattillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden
opiskelijoista

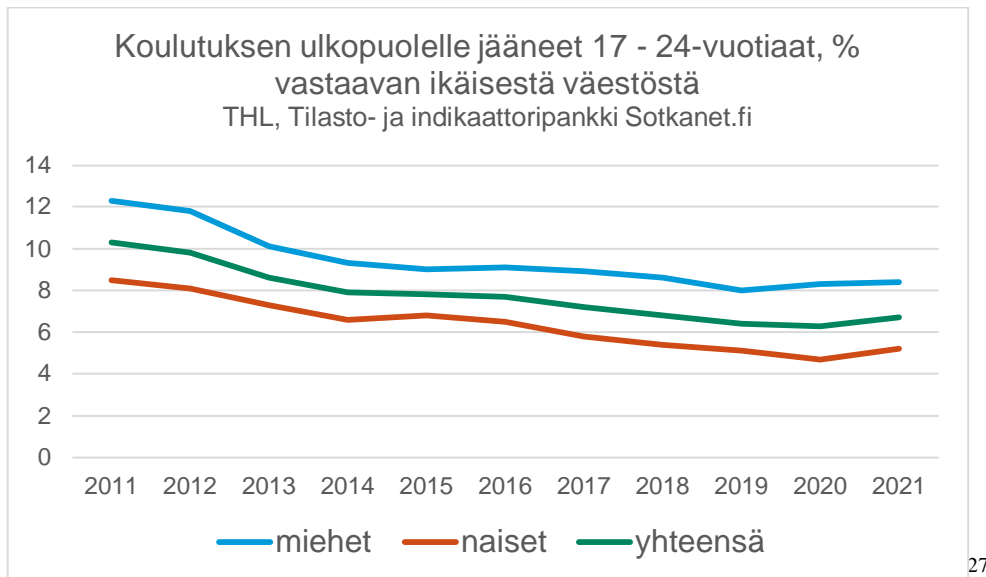
THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi

Luvattomia poissaoloja vähintään viikoittain, %
lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi

5.2.1. Vertailu kuutoskaupunkeihin

- Turussa on kuutoskaupungeista kolmanneksi vähiten niitä ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoita, joilla on vaikeuksia oppimistaidoissa. Turussa on Espoon jälkeen vähiten niitä lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoita, joilla on vaikeuksia oppimistaidoissa.
- Turussa oli kuutoskaupungeista vähiten niitä ammatillisen oppilaitoksen ja lukion opiskelijoita, joilla on luvattomia poissaoloja vähintään viikoittain.
- Turussa oli kuutoskaupungeista kolmanneksi vähiten koulutuksen ulkopuolelle jääneitä 17–24-vuotiaita.

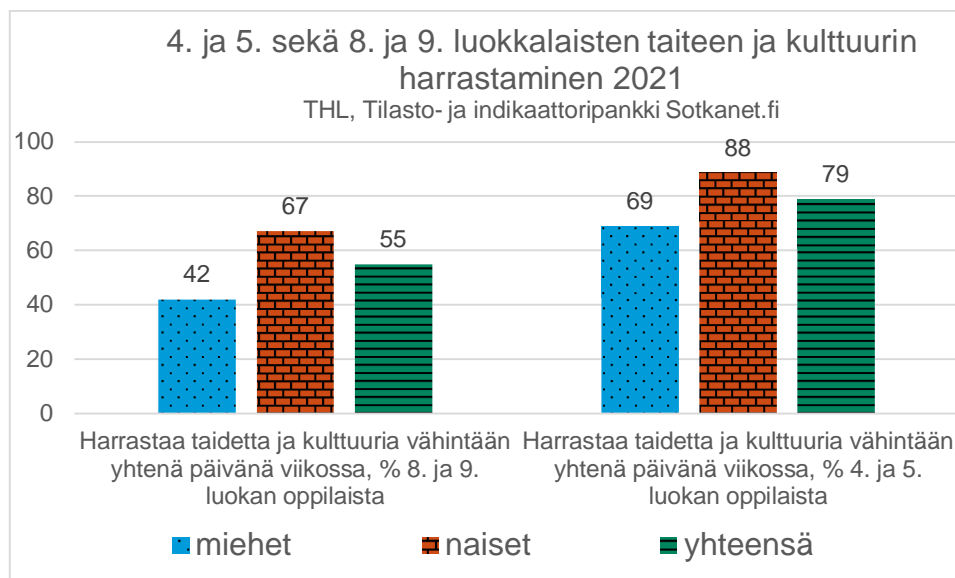
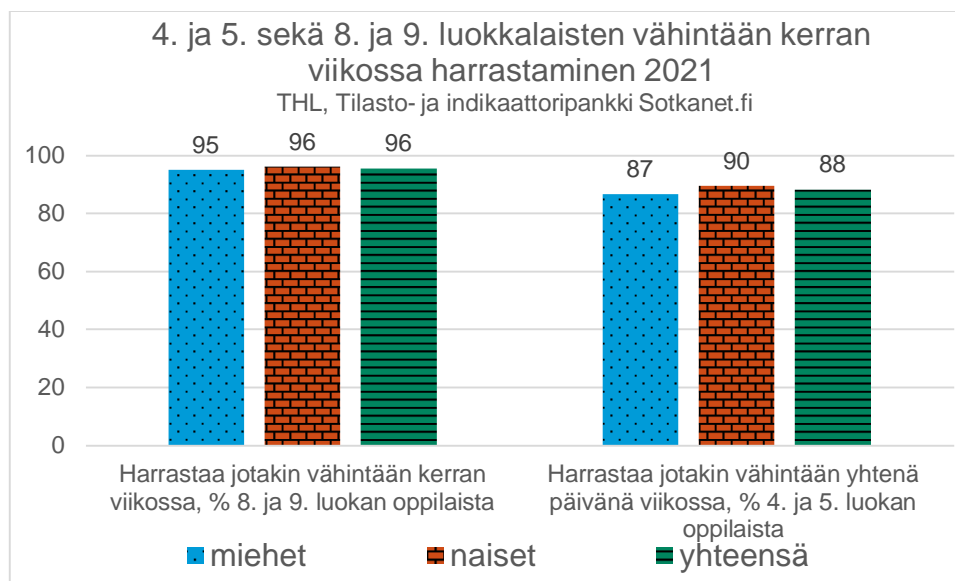
²⁷ THL:n mukaan koulutuksen ulkopuolelle jääneillä tarkoitetaan henkilöitä, jotka kyseisenä vuonna eivät ole opiskelijoita tai joilla ei ole tutkintokoodia eli ei perusasteen jälkeistä koulutusta.

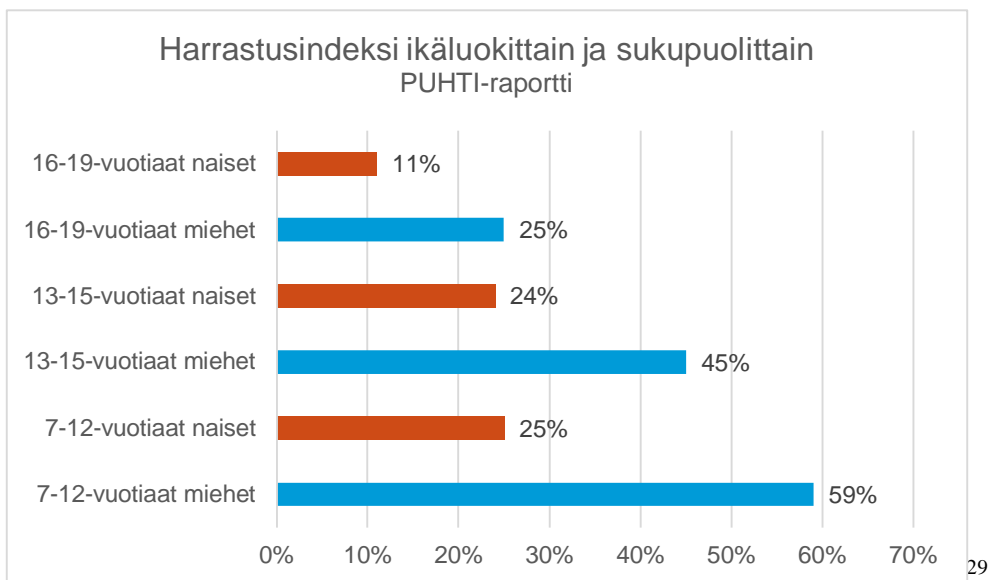
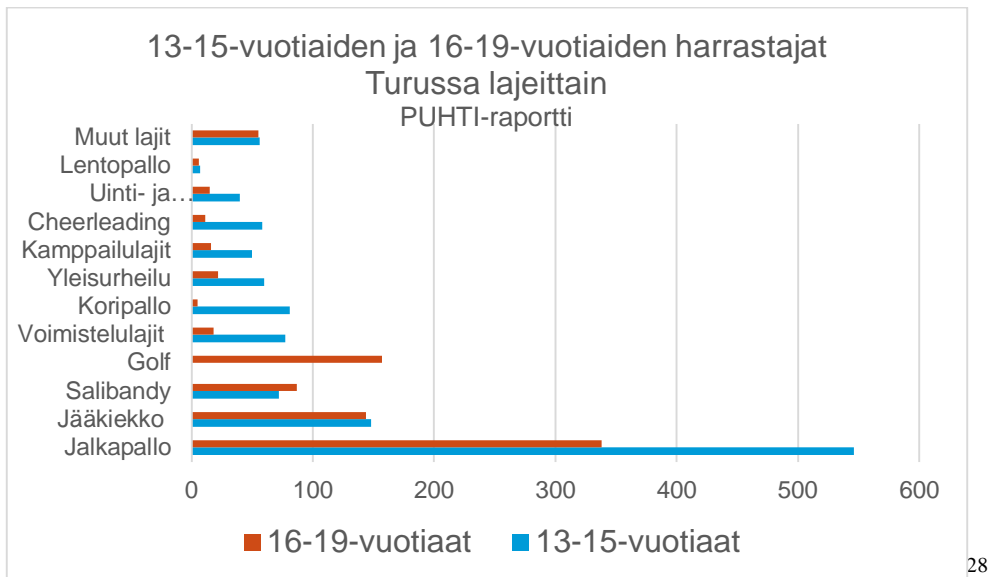
6 Toiminta ja työ

6.1. Lapset ja varhaisnuoret

Yhteenveto

Turkulaisten peruskoululaisten harrastaminen on yhtä yleistä tai hieman yleisempää kuin koko maan tasolla. Myös taidetta ja kulttuuria harrastetaan vähintään samalla tasolla kuin koko maassa.

6.1.1. Vertailu kuutoskaupunkeihin

- Turussa 8. ja 9. luokkalaisten vähintään kerran viikossa harrastaminen oli kuutoskaupungeista toiseksi alhaisinta. Turussa on toiseksi eniten niitä 4. ja 5. luokkalaisia, jotka harrastavat jotakin vähintään kerran viikossa.
- Turussa on kolmanneksi eniten niitä 8. ja 9. luokkalaisia, jotka harrastavat taidetta ja kulttuuria vähintään kerran viikossa ja toiseksi vähiten niitä 4. ja 5. luokkalaisia, jotka harrastavat taidetta ja kulttuuria vähintään kerran viikossa.

²⁸ PUHTI-raportin liikunnan ja harrastamisen osion tiedoissa on mukana sekä harrastus- ja kilpailulisenssin omaavat henkilöt että toimitsijalisenssin (esim. tuomari, huoltaja) omaavat henkilöt. Voimisteluliitolta, Golfliitolta ja kuntosaleilta on jäsentiedot.

²⁹ PUHTI-raportin harrastusindeksiin on otettu mukaan jokaisen lajin harrastajamäärät ja suhteutettu alueen saman ikäiseen väestöön.

6.2. Nuoret ja nuoret aikuiset

Yhteenveto

Turkulaisten nuorten miesten työttömyysaste on korkeampi kuin naisten ja vieraskielisten ja saamenkielisten huomattavasti korkeampi kuin suomen- ja ruotsinkielisten.

Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavien 18–34-vuotiaiden osuus oli vuonna 2022 1,2 prosenttia.³⁰ Osuus ei ole viimeisen kolmen vuoden aikana muuttunut, eikä sukupuolten välillä ole eroja. Osuus on myös yhtä suuri kuin koko maan tasolla. Mielenterveyden kuormittuminen näkyy kuitenkin Kelan tilastoissa sairauspoissaolojen lisääntymisenä, mielenterveyskuntoutujien määrän kasvussa sekä kuntoutusrahan saajien kasvussa erityisesti naisten osalta.³¹ Mielenterveyden kuormittumisen lisääntyminen ei näy samalla tavalla työkyvyttömyyseläkettä saavien osuudessa, sillä työkyvyttömyyseläkkeelle pääsyyllä on tiukemmat kriteerit.

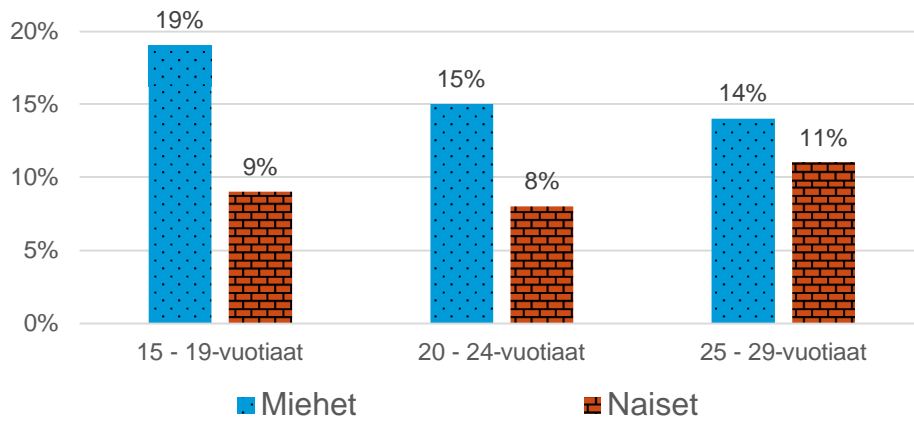
Nuorisotyöttömien määrä on laskenut vuodesta 2020 lähtien ja oli vuonna 2022 alhaisempaa kuin koko maan tasolla.

Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoiden harrastaminen vähintään kerran viikossa on yleisempää kuin ammattikoululaisten 1. ja 2. vuoden opiskelijoiden. Erot harrastamisessa lukio- ja ammattikoululaisten välillä näkyvät vielä vahvemmin kulttuurin ja taiteen harrastamisessa.

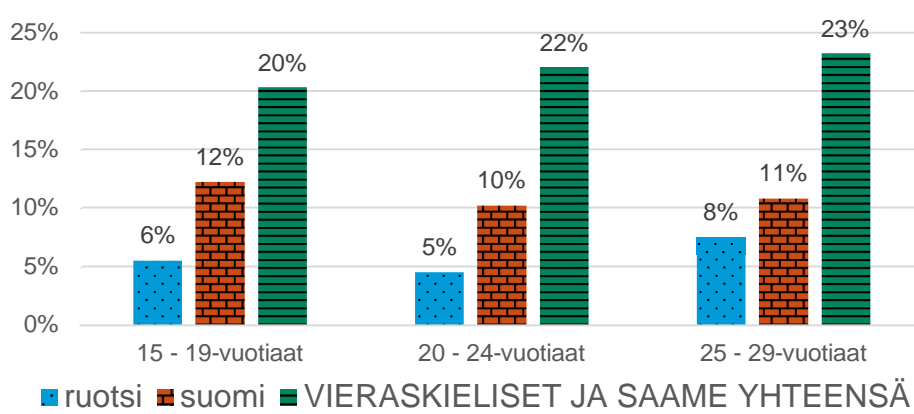
³⁰ Indikaattori ilmaisee mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden (F10-F69 sekä F80-F99) vuoksi työ- ja/tai kansaneläkejärjestelmästä työkyvyttömyyseläkettä saaneiden osuuden prosentteina 18–34-vuotiaasta väestöstä tilastovuoden lopussa. Indikaattorin laskennasta on rajattu pois elimelliset aivo-oireyhtymät (F00-F09) sekä älyllinen kehitysvammaisuus (F70-F79). Työkyvyttömyyseläkkeet käsittävät toistaiseksi myönnetyt eläkkeet ja määräaikaiset kuntoutustuet.

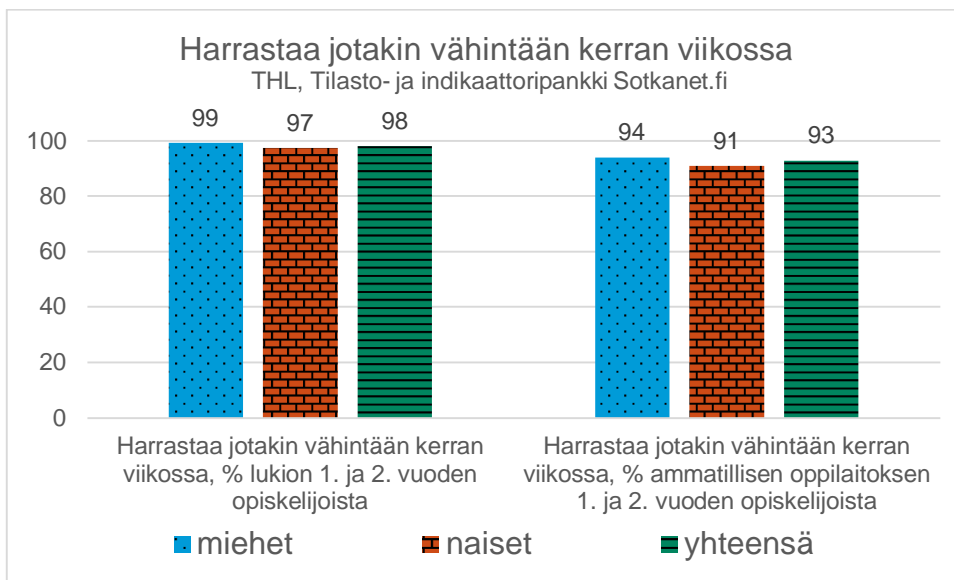
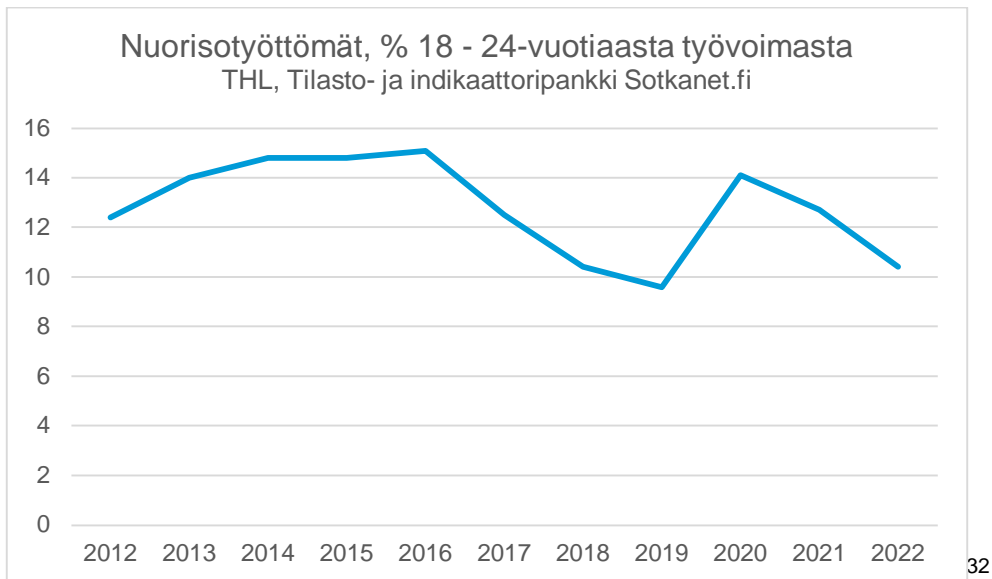
³¹ [Nuorten naisten uupumus ja mielenterveyden kuormittuminen näkyvät Kelan etuuksien käytössä | Kelan tietotarjotin](#)

Turkulaisten nuorten työttömyysaste sukupuolen ja iän mukaan vuonna 2021
Tilastokeskus, väestötilastopalvelu

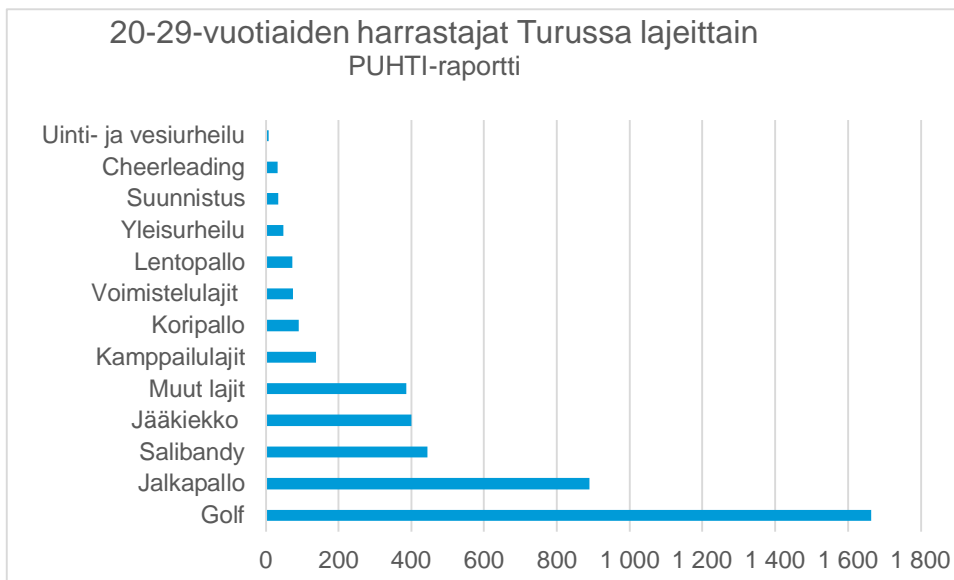
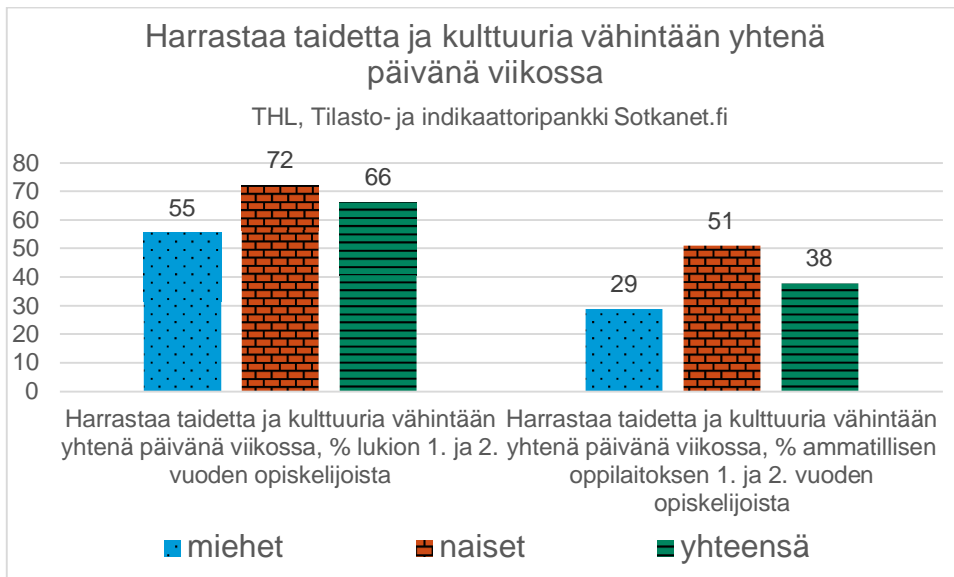

Turkulaisten nuorten työttömyysaste kielen ja iän mukaan vuonna 2021
Tilastokeskus, väestötilastopalvelu

³² THL:n mukaan indikaattori ilmaisee 15–24-vuotiaiden työttömien osuuden prosentteina 18–24-vuotiaasta työvoimasta. Nuorisotyötön on 15–24-vuotias työtön. THL:n mukaan työttömänä pidetään työnhakijaa, joka ei ole työsuhteessa eikä työttömyysturvalain 2 luvussa tarkoitetulla tavalla työllistyy päätoimisesti yritystoiminnassa tai omassa työssään ja joka ei ole työttömyysturvalain 2 luvussa tarkoitettu päätoiminen opiskelija. Työttömänä pidetään myös työsuhteessa olevaa, joka on kokonaan lomautettu tai jonka säännöllinen viikoittainen työskentelyaika on alle 4 tuntia. Päätoimisia koululaisia ja opiskelijoita ei lueta työttömiksi myöskään lomien aikana.

6.2.1. Vertailu kuutoskaupunkeihin

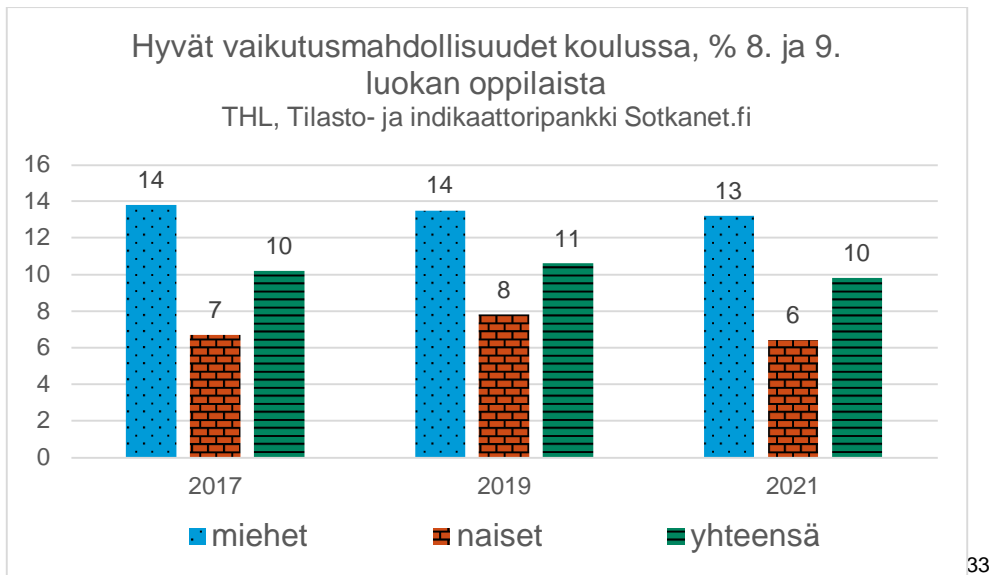
- Turussa on kuutoskaupungeista toiseksi eniten nuorisotyöttömiä.
- Turussa on toiseksi vähiten niitä 1. ja 2. vuoden ammatillisen oppilaitoksen oppilaita, jotka harrastavat jotakin vähintään kerran viikossa.
- Turkulaisten 1. ja 2. vuoden opiskelijoiden harrastaminen vähintään kerran viikossa on kuutoskaupungeista kolmanneksi alhaisinta.
- Turussa oli kuutoskaupungeista vähiten niitä ammattikoulun 1. ja 2. vuoden opiskelijoita, jotka harrastavat taidetta ja kulttuuria vähintään yhtenä päivänä viikossa.
- Turussa oli kuutoskaupungeista toiseksi eniten niitä lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoita, jotka harrastavat taidetta ja kulttuuria vähintään yhtenä päivänä viikossa.

7 Äänen saaminen kuuluville yhteiskunnassa

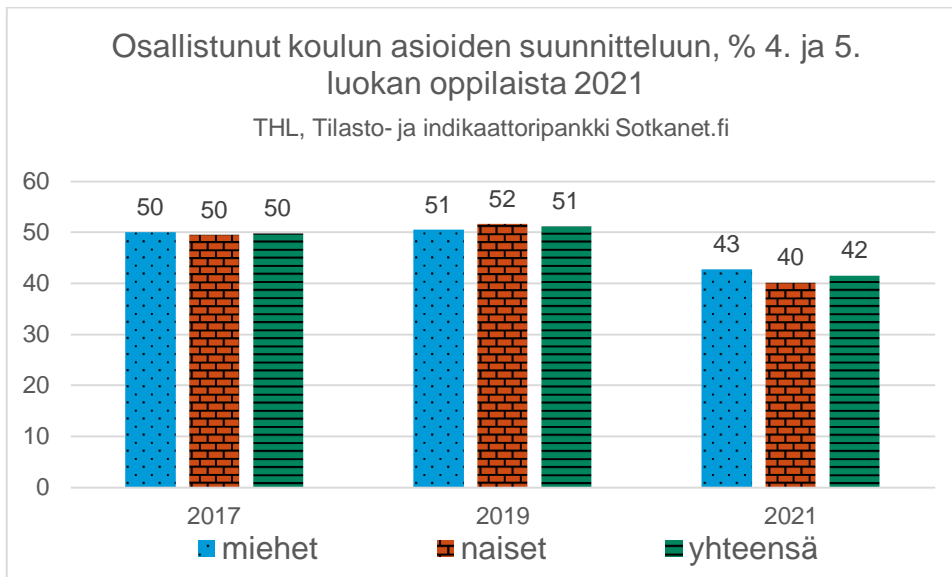
7.1. Lapset ja varhaisnuoret

Yhteenveto

Turkulaisten lasten kokemukset koulussa vaikuttamisessa ovat hieman erilaisia riippuen indikaattorista. 8. ja 9. luokkalaisten kokemus hyvistä vaikutusmahdollisuuksista on laskenut vain hieman ja on vain vähän alhaisempaa kuin koko maan tasolla. Turkulaisten 4. ja 5. luokkalaisten koulun asioiden suunnitteluun osallistuminen puolestaan on merkittävästi laskenut ja se on hieman alhaisempaa kuin koko maan tasolla.

³³ THL:n kouluterveyskyselyn mukaan hyvät vaikutusmahdollisuudet perustuu kysymykseen: millainen mahdollisuus sinulla on ollut vaikuttaa seuraaviin asioihin oppilaitoksessasi tämän lukuvuoden aikana? 1) oppituntien järjestelyihin vaikuttaminen (esim. työskentelytavat), 2) opiskelun suunnittelu (mm. oppituntien sijoittelu, opiskelupäivän alkamisajankohta, koejärjestelyt), 3) välituntien tai taukojen suunnittelu tai toteutus, 4) oppilaitoksen yhteisten sääntöjen laatiminen, 5) oppilaitoksen tilojen suunnittelu tai siistiminen, 6) kouluruokailu (mm. ruokalistat, tilojen viihtyvyys) ja 7) oppilaitoksen teemapäivien, juhlien, retkien ja leirikoulun järjestäminen.

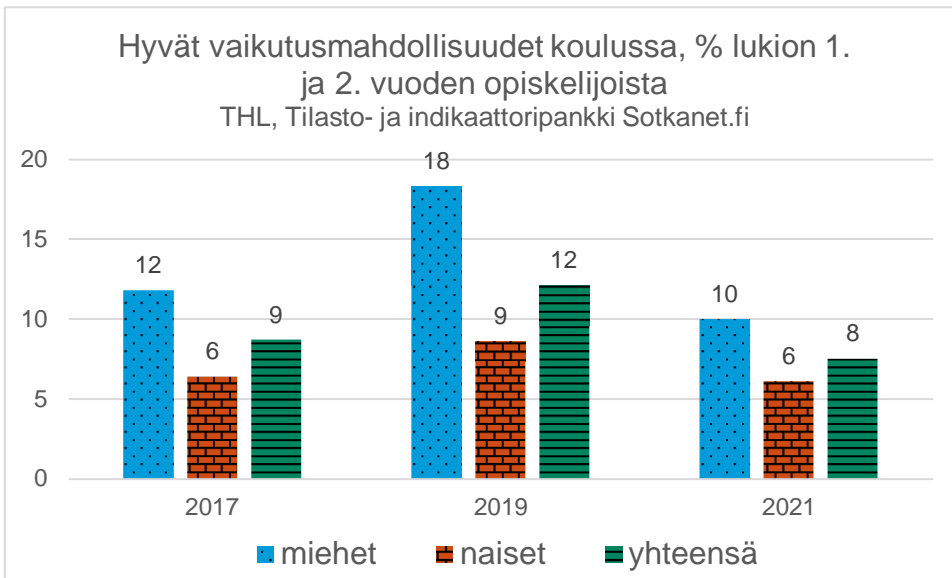
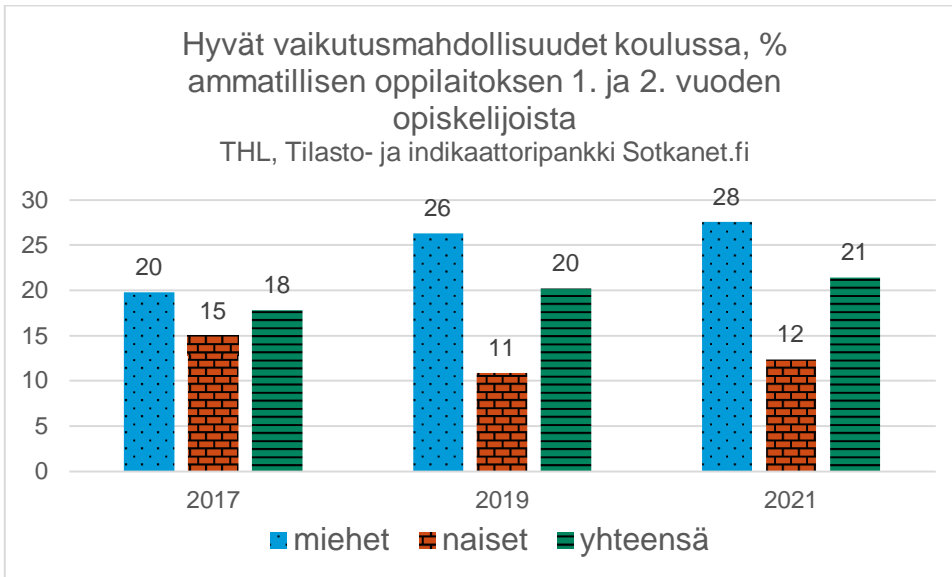
7.1.1. Vertailu kuutoskaupunkeihin

- Turussa on kolmanneksi vähiten niitä, jotka kokevat vaikutusmahdollisuudet koulussa hyväksi.
- Turussa on kuutoskaupungeista vähiten niitä 4. ja 5. luokan oppilaita, jotka ovat osallistuneet koulun asioiden suunnitteluun.

7.2. Nuoret ja nuoret aikuiset

Yhteenveto

Lukiolaisten kokemukset hyvistä vaikutusmahdollisuuksista ovat laskeneet ja turkulaisista lukiolaisista harvempi kokee voivansa vaikuttaa koulussa kuin koko maan tasolla mitattuna. Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoiden kokemukset hyvistä vaikutusmahdollisuuksista olivat puolestaan hieman parantuneet, mutta turkulaisista ammattikoululaisista harvempi kokee voivansa vaikuttaa koulussa kuin koko maan tasolla mitattuna.

7.2.1. Vertailu kuutoskaupunkeihin

- Turussa lukiolaisten ja ammattikoululaisten kokemukset hyvistä vaikutusmahdollisuuksista koulussa on kuutoskaupungeista alhaisinta.

8 Sosiaaliset suhteet ja yhteydet

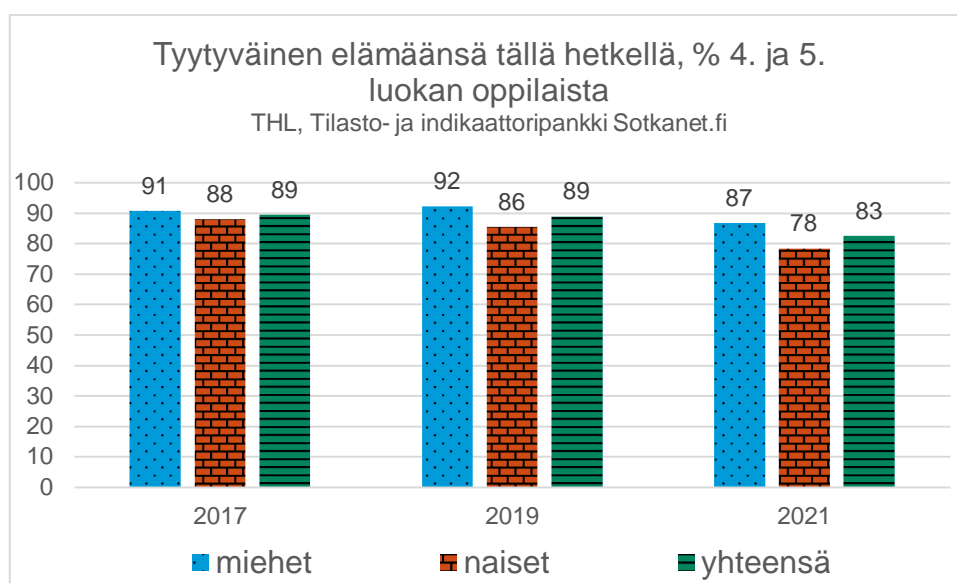
8.1. Lapset ja varhaisnuoret

Yhteenveto

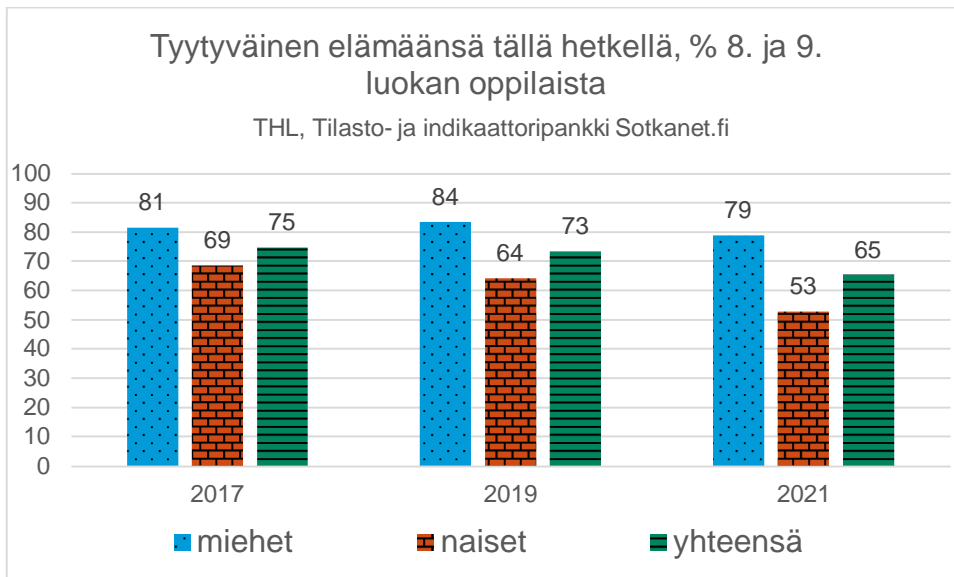
Kouluterveyskyselyn mukaan turkulaisten 4. ja 5. luokkalaisten tyttöjen tyytyväisyys omaan elämäänsä on laskenut. Pojat kokevat useammin olevansa tyytyväisiä elämäänsä kuin tytöt. Lasten tyytyväisyys elämään on kaiken kaikkiaan ollut laskussa, mutta myös sukupuolten väliset erot elämään tyytyväisyyden kokemuksessa ovat turkulaisten osalta kasvaneet.

8. ja 9. luokkalaisten ovat elämäänsä tyytyväisiä merkittävästi harvemmin kuin alakoulun 4. ja 5. luokkalaisten ja sukupuolittaiset erot ovat vielä suurempia kuin 4. ja 5. luokkalaisten. Erityisesti tyttöjen elämään tyytyväisyys on vähentynyt, joka selittää myös suurelta osin sukupuolten välisiä suuria eroja. Elämään tyytyväisyyden laskussa näkyvät koronavuosien ja poikkeusolojen vaikutukset lasten ja nuorten hyvinvointiin³⁴, vaikka elämään tyytyväisyydessä oli laskua jo ennen koronavuosia. Erityisesti tyttöjen elämään tyytyväisyys on laskenut koronavuosien aikana.

Sekä tyttöjen että poikien yksinäisyyden kokemukset ovat olleet kasvussa 4. ja 5. luokkalaisten sekä 8. ja 9. luokkalaisten kohdalla. 8. ja 9. luokkalaisten yksinäisyyden kokemusten vuoden 2023 tuloksista voidaan päätellä, että yksinäisyyden kokemukset jäivät korkeiksi huolimatta korona pandemian väistymisestä. Myös kokemus koulu- tai luokkayhteisöön kuulumattomuudesta on kasvanut 8. ja 9. luokkalaisten kohdalla.

³⁴ [Näkökulma 90: Nuorten hyvinvointia tukeva vapaa-aika ja siihen korona-aikana tulleet säröt - Nuorisotutkimusseura ry](https://www.nuorisotutkimusseura.fi/)

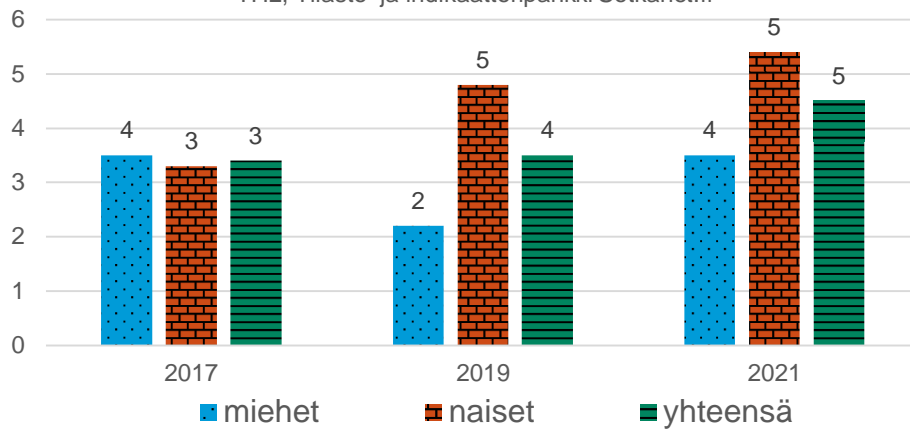

35

³⁵ Onnellisuuden mittari perustuu kysymykseen: "Kuinka suuren osan ajasta olet 4 viime viikon aikana ollut onnellinen?". Vastausvaihtoehtoina esitettiin 6) koko ajan, 5) suurimman osan aikaa, 4) huomattavan osan aikaa, 3) jonkin aikaa, 2) vähän aikaa ja 1) en lainkaan. Tarkastelussa ovat vaihtoehdon 6) koko ajan tai 5) suurimman osan aikaa vastanneiden osuus.

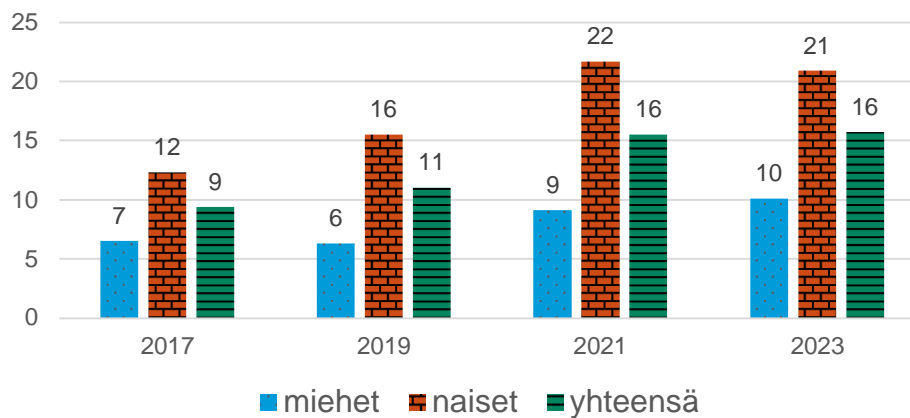
Tuntee itsensä usein yksinäiseksi, % 4. ja 5. luokan oppilaista

THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi

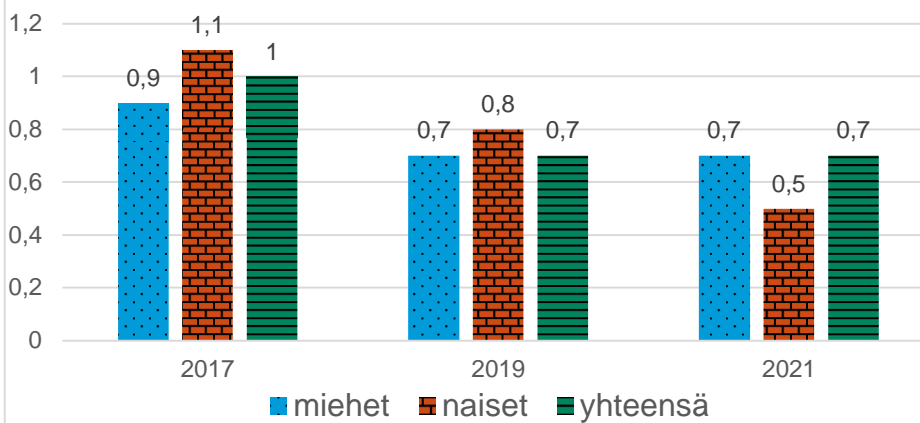
Tuntee itsensä yksinäiseksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista

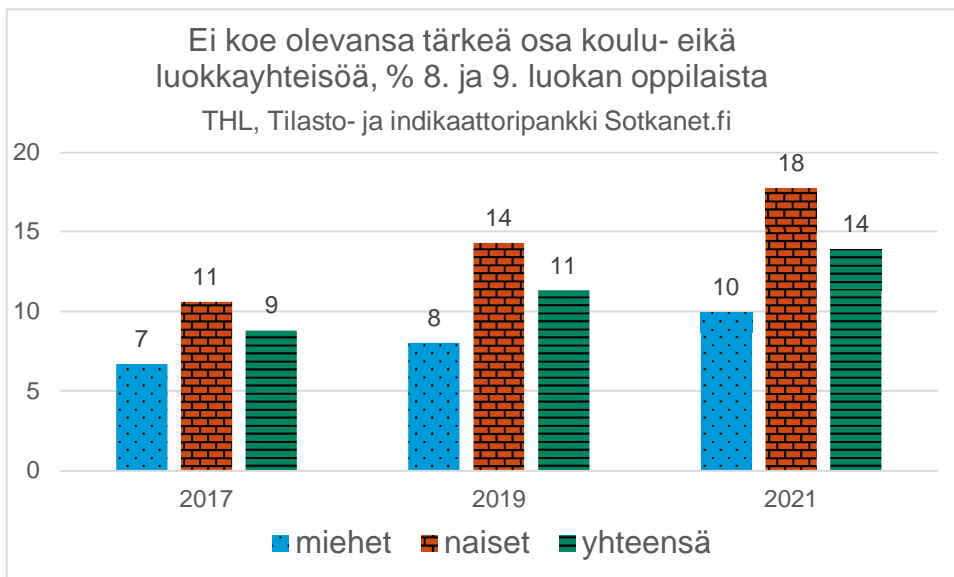
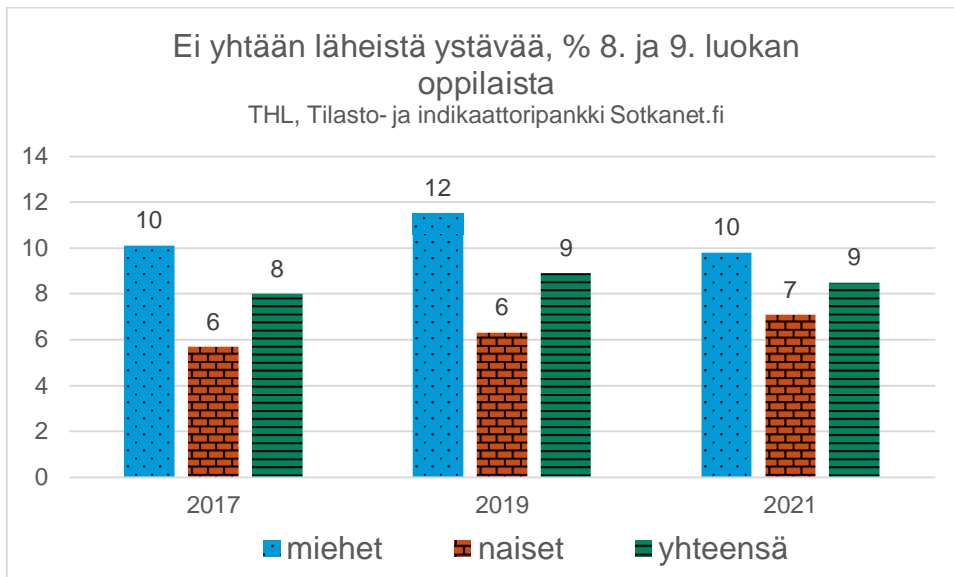
THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi

Ei yhtään hyvää kaveria, % 4. ja 5. luokan oppilaista

THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi

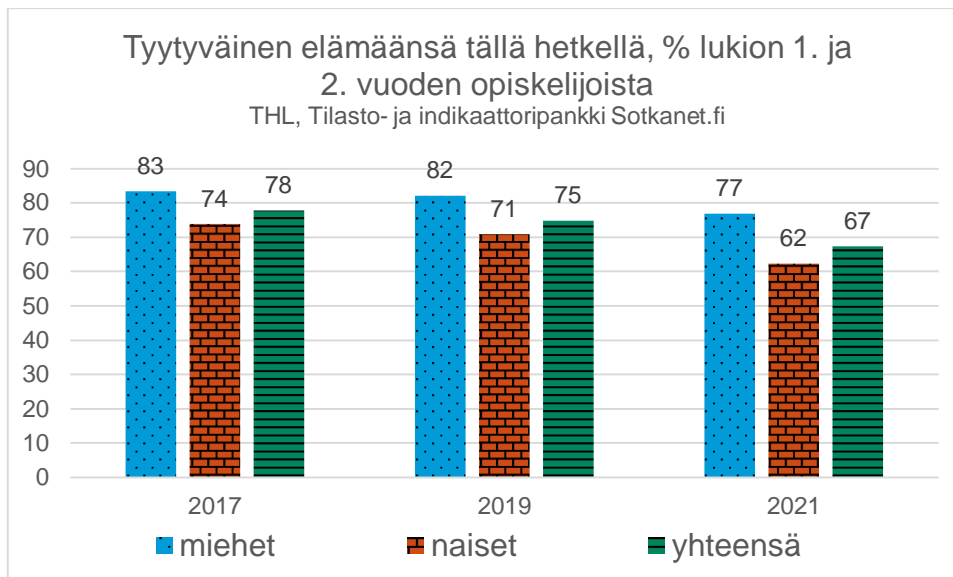
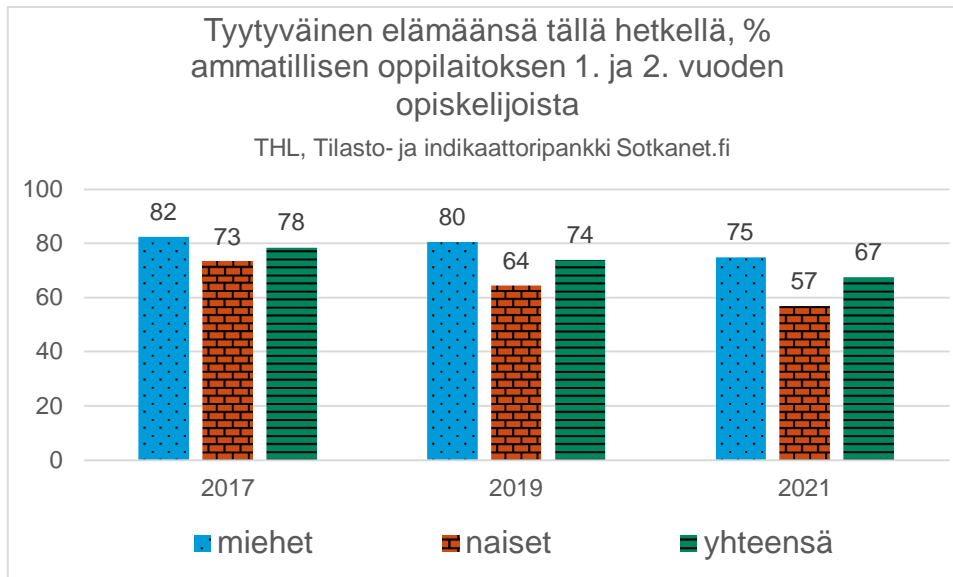
8.1.1. Vertailu kuutoskaupunkeihin

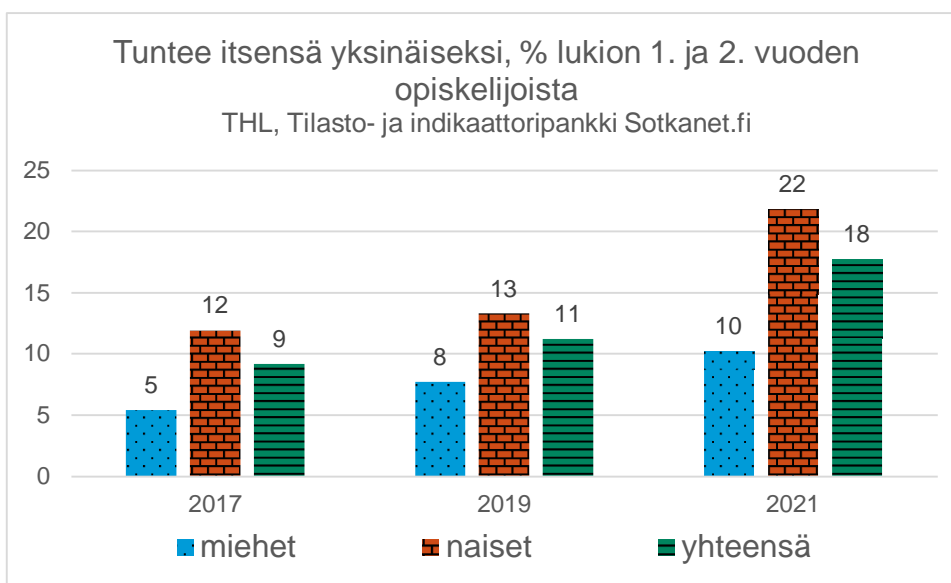
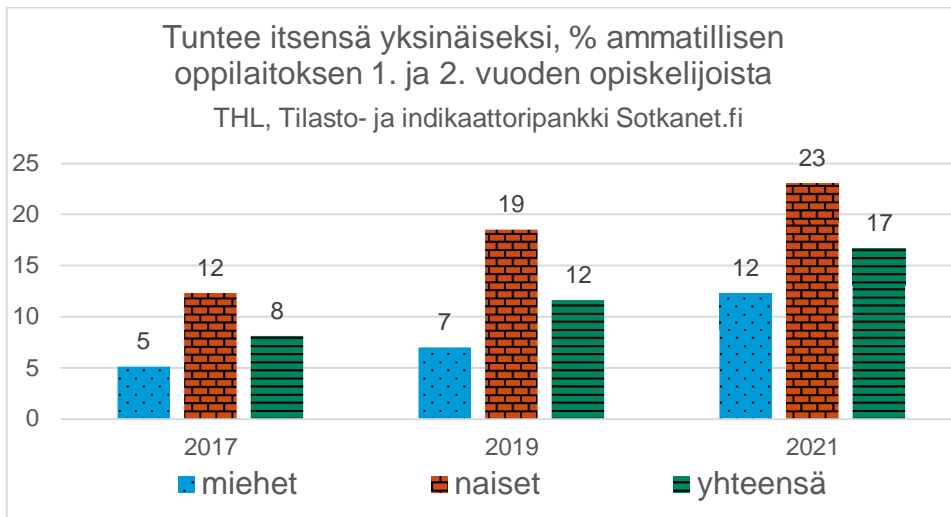
- Turkulaiset 4. ja 5. luokkalaiset ovat kuutoskaupungeista vähiten tyytyväisiä elämäänsä. Kaikissa kuutoskaupungeissa elämäänsä tyytyväisten osuus on laskenut erityisesti vuodesta 2019. 8. ja 9. luokkalaisista elämään tyytyväisiä oli kuutoskaupungeista toiseksi vähiten Turussa.
- Turussa on Vantaan jälkeen kuutoskaupungeista suurin prosentuaalinen osuus itsensä useasti yksinäiseksi kokevia 4. ja 5. luokkalaisia. Turussa on kuutoskaupungeista toiseksi eniten niitä 8. ja 9. luokkalaisia, jotka tuntevat yksinäisyyttä.
- Turussa on kuutoskaupungeista vähiten 4. ja 5. luokkalaisia, joilla ei ole yhtään hyvää kaveria. Turun osuus on kuutoskaupungeista pienin myös 8. ja 9. luokkalaisten osalta, jolla ei ole yhtään läheistä ystävää.
- Turussa on kuutoskaupungeista eniten niitä 8. ja 9. luokkalaisia, jotka eivät koe olevansa tärkeä osa koulu- eikä luokkayhteisöä.

8.2. Nuoret ja nuoret aikuiset

Yhteenveto

Sekä ammatillisen oppilaitoksen oppilaiden että lukiolaisten omaan elämään tyytyväisyys on laskenut. Elämään tyytyväisyys on turkulaisilla nuorilla alhaisempaa kuin koko maan tasolla. Yksinäisyyden kokemukset ovat kasvaneet myös nuorten keskuudessa ja turkulais-ten nuorten yksinäisyyden kokemusten taso vastaa koko maan tasoa.

8.2.1. Vertailu kuutoskaupunkeihin

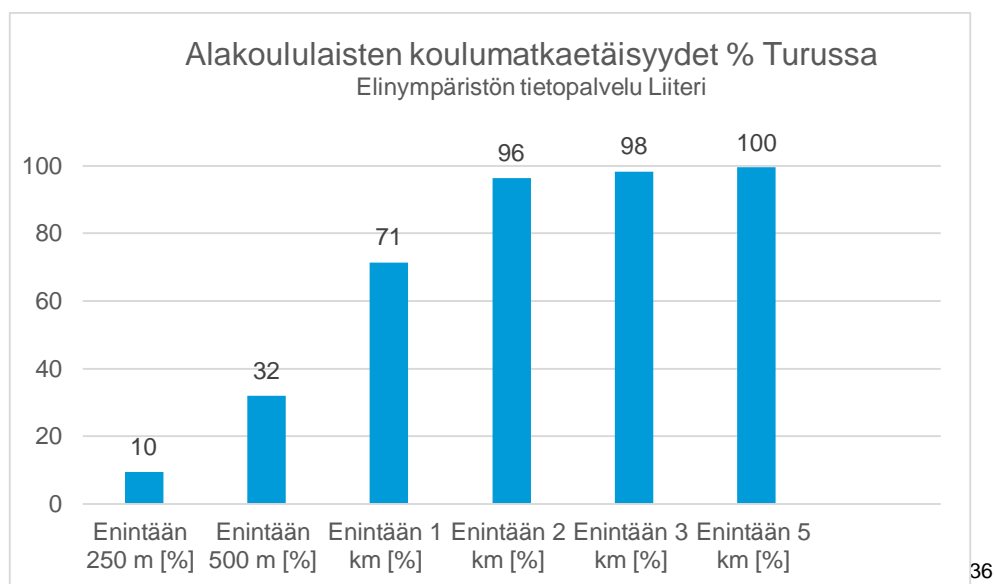
- Kuutoskaupungeista Turussa on toiseksi eniten ammattikoulun 1. ja 2. vuoden opiskelijoita, jotka ovat tyytyväisiä elämäänsä ja kolmanneksi eniten lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoita, jotka ovat tyytyväisiä elämäänsä.
- Turussa on kuutoskaupungeista vähiten niitä 1. ja 2. vuoden ammatillisen oppilaitoksen oppilaita, jotka tuntevat itsensä yksinäiseksi ja toiseksi vähiten lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoita, jotka tuntevat itsensä yksinäiseksi.

9 Ympäristö

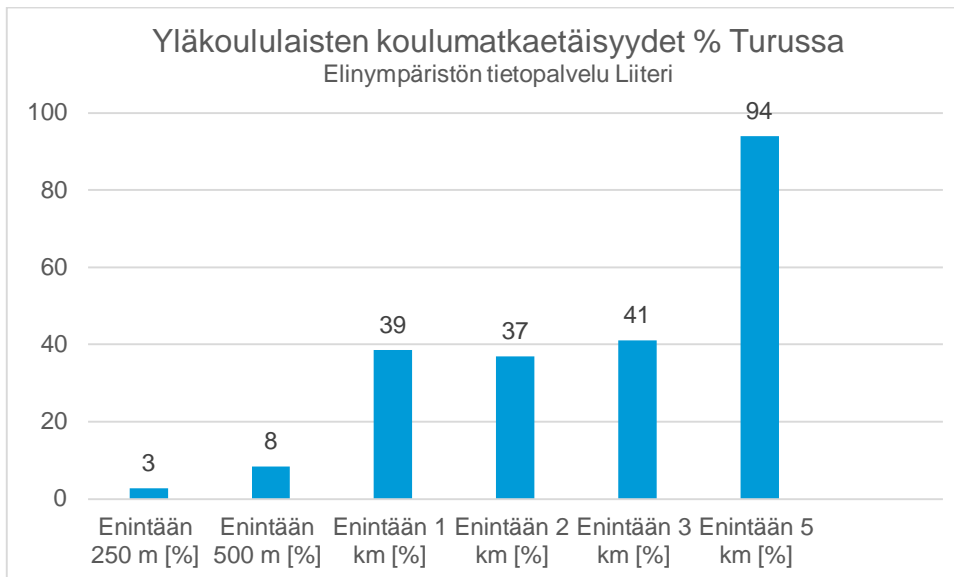
9.1. Lapset ja varhaisnuoret

Yhteenveto

Turkulaisten ala- ja yläkoululaisten koulumatkat ovat lyhyempiä kuin koko maan tasolla. Alakoululaisilla on kaikilla alle 5 kilometrin koulumatka ja kymmenellä prosentilla enintään 250 m koulumatka. Yläkoululaisten koulumatkaetäisyydet ovat alakoululaisia pidemmät ja yläkoululaisista kuudella prosentilla on yli 5 kilometrin koulumatka ja kolmella prosentilla enintään 250 m koulumatka.

³⁶ Tietopalvelu Liiterin mukaan koulumatkojen etäisyydet ovat linnuntie-etäisyyksiä. Mukaan on otettu koulut, jotka on luokiteltu peruskouluiksi tai perus- ja lukioasteen kouluiksi ja joissa on oppilaita vuosiluokilta 1–6 tai 1–9.

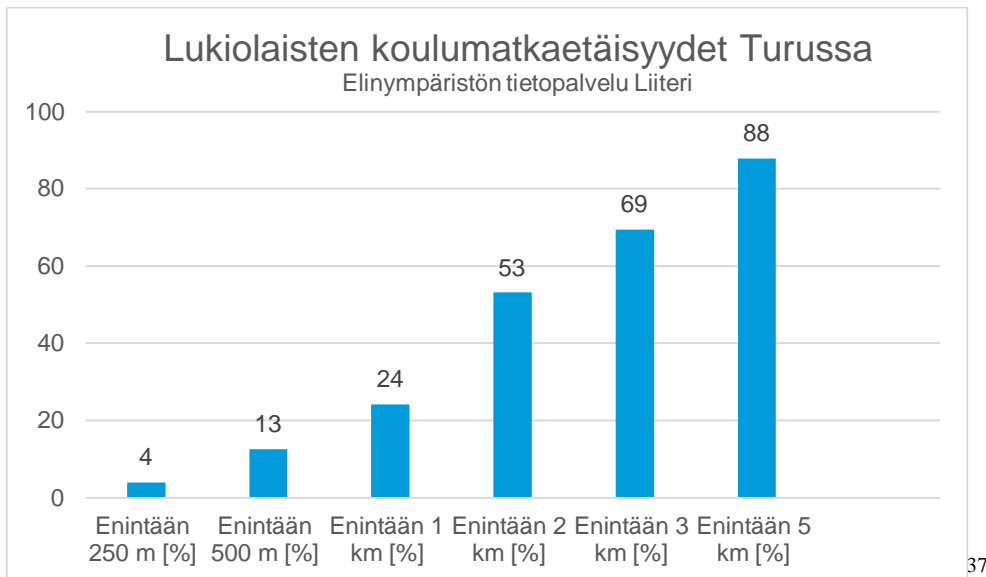
9.1.1. Vertailu kuutoskaupunkeihin

- Verrattuna kuutoskaupunkeihin Turku sijoittuu alle 250 m koulumatkojen osalta kuutoskaupunkien puoleen väliin. Eniten alle 250 m koulumatkoja on Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla. Turussa ja Tampereella prosenttiosuus on lähes sama. Pääkaupunkiseudun kaupungeissa kaikilla alakoululaisilla on alle viiden kilometrin koulumatka. Oulussa on kuutoskaupungeista selvästi pisimmät koulumatkaetäisyydet ja Tampere ja Turku sijoittuvat pääkaupunkiseudun kaupunkien ja Oulun välimaastoon.
- Vain Oulussa on Turkuä suurempi määrä yläkoululaisia, joilla koulumatka on pidempi kuin viisi kilometriä. Oulussa ja Turussa yläasteiden saavutettavuus on kuutoskaupungeista heikointa.

9.2. Nuoret ja nuoret aikuiset

Yhteenveto

Turkulaisten lukiolaisten koulumatkaetäisyydet ovat lyhyemmät kuin koko maan tasolla tarkasteltuna. Lukiolaisten koulumatkaetäisyydet ovat pidempiä kuin peruskoululaisten. Lukiolaisista 12 prosentilla on yli 5 kilometrin koulumatka ja neljällä prosentilla enintään 250 m koulumatka.

9.2.1. Vertailu kuutoskaupunkeihin

- Lukiolaisista Turussa on kuutoskaupungeista Helsingin jälkeen eniten niitä, joilla koulumatka on enintään 250 m. Turussa on pääkaupunkiseudun kaupunkien jälkeen eniten niitä, joiden koulumatka on enintään viisi kilometriä.

10 Turvattomuus

10.1. Lapset ja varhaisnuoret

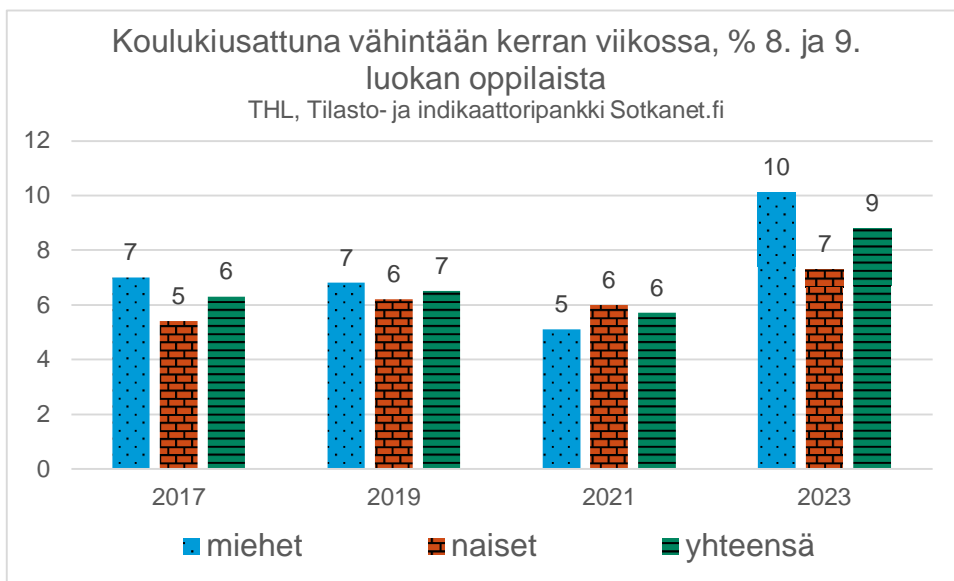
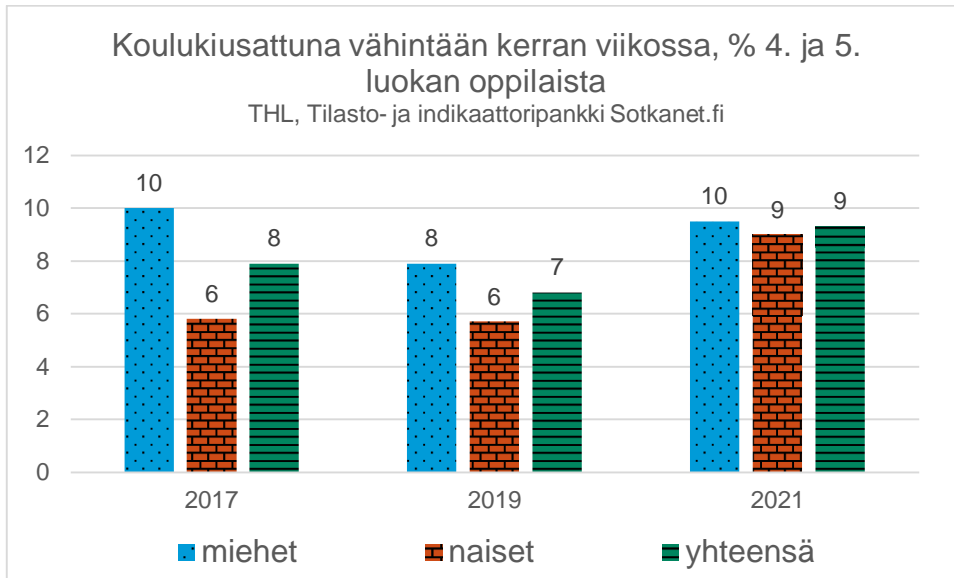
Yhteenveto

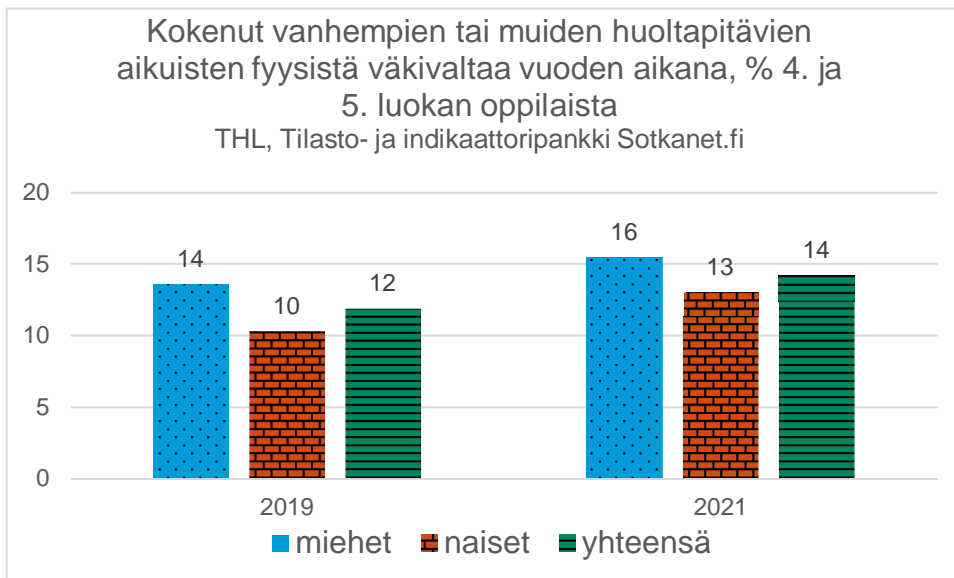
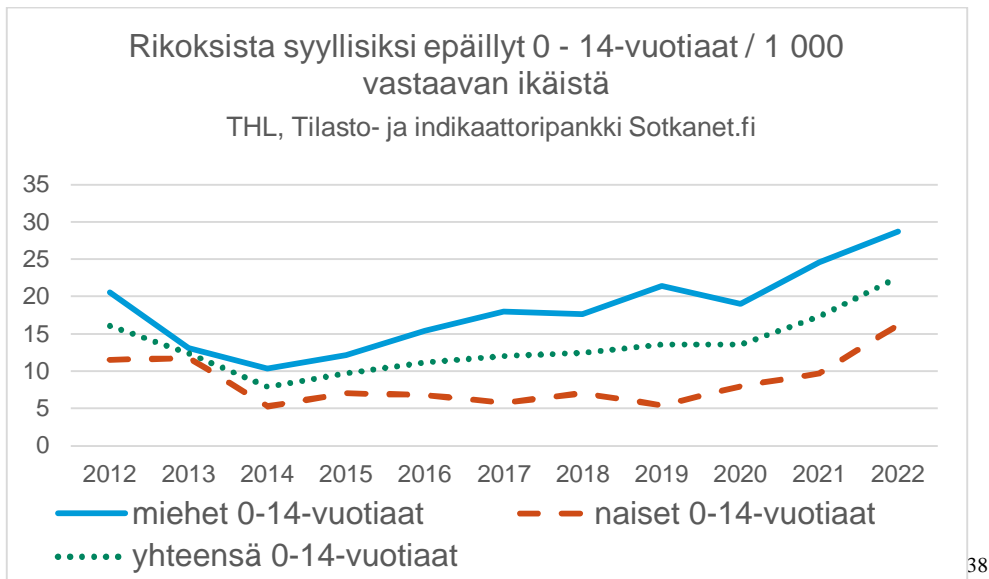
Kouluterveyskyselyssä on kysytty koulukiusaamisen kokemuksia vähintään kerran viikossa. Sekä 4. ja 5. luokkalaisten että 8. ja 9. luokkalaisten kokemukset koulukiusaamisesta ovat kasvaneet. Turkulaisten 4. ja 5. luokkalaisten kokemukset koulukiusaamisesta olivat vuonna 2021 yleisempiä kuin koko maan tasolla ja 8. ja 9. luokkalaisten vuonna 2023 yleisempiä kuin koko maan tasolla.

0–14-vuotiaiden rikoksista epäiltyjen määrä on ollut kasvussa vuodesta 2014 asti. Sukupuolten välillä on kuitenkin suuria eroja, kun naisten rikoksista epäiltyjen määrä lähti kasvuun vasta 2019, kun miesten rikoksista epäiltyjen määrä on ollut kasvussa jo vuodesta 2014.

³⁷ Tietopalvelu Liiterin mukaan koulumatkojen etäisyydet ovat linnuntie-etäisyyksiä. Mukaan on otettu koulut, jotka on luokiteltu lukioiksi tai perus- ja lukioasteen kouluiksi.

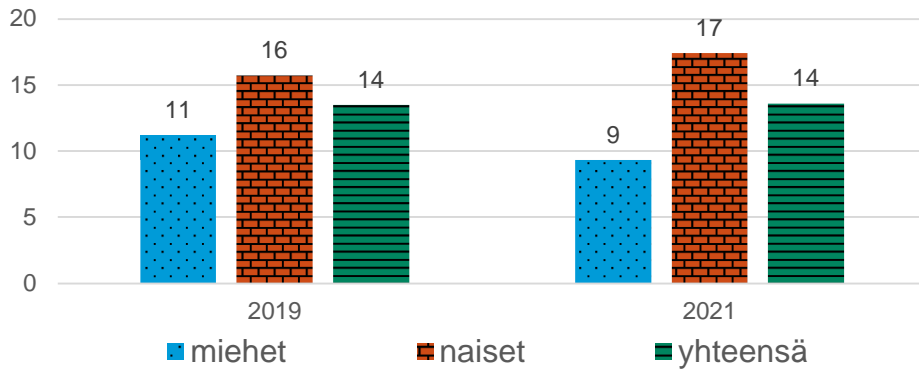
Kouluterveyskyselyssä on kysytty koululaisten kokemasta vanhemman tai huolta pitävän aikuisen aiheuttamasta fyysisestä ja henkisestä väkivallasta. 4. ja 5. luokkalaisten sekä 8. ja 9. luokkalaisten ilmoittama väkivallan kokemus oli noussut vuodesta 2019 vuoteen 2021 henkisen väkivallan osalta.

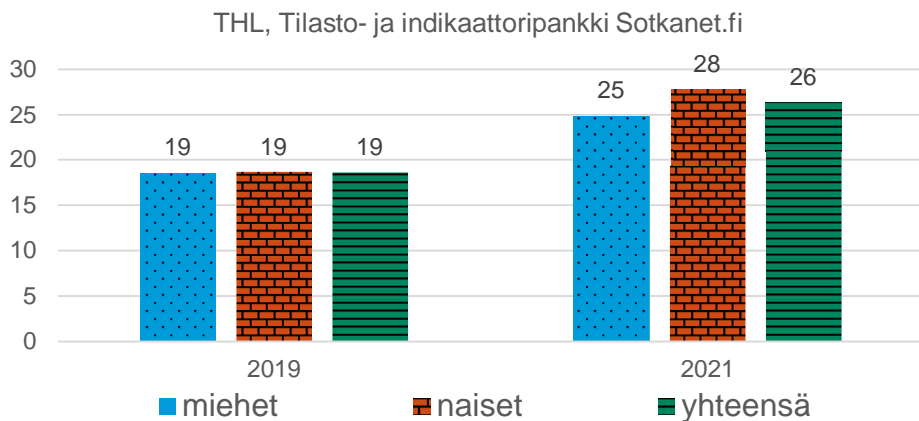

³⁸ THL:n mukaan indikaattori ilmaisee rikoksista syyllisiksi epäiltyjen 0–14-vuotiaiden osuuden tuhatta 0–14-vuotiasta kohti. Sama henkilö voi olla syylliseksi epäiltynä useita kertoja saman vuoden aikana eri tai samasta rikoksesta. Jos henkilö esimerkiksi pahoinpitelee kahta henkilöä, tulee tästä tilastoon kaksi epäilyä, vaikka kyseessä olisi ollut yksi ja sama henkilö. Rikoksista epäiltyjen lukumäärä on eri asia kuin syylliseksi todettujen lukumäärä. Lainsäädännön mukaan rikosoikeudellisen vastuun alaikäraja on 15 vuotta. Nuorempien henkilöiden tekemistä rikoksista voi seurauksena olla ainoastaan lastensuojelulaissa määritellyjä toimenpiteitä.

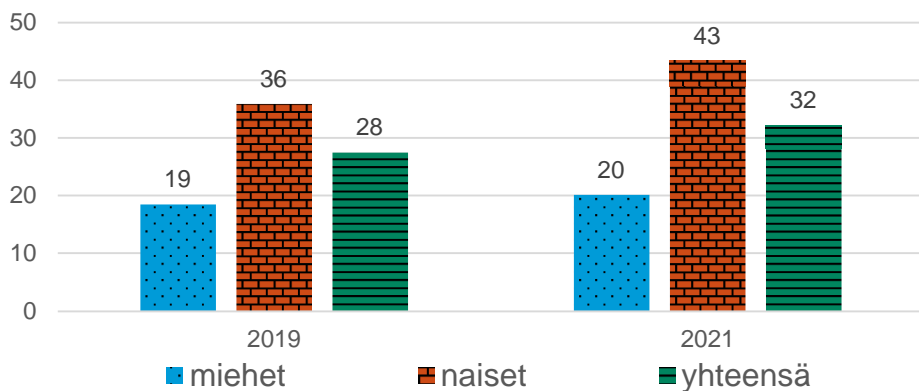
Kokenut vanhempien tai muiden huoltapitävien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista
THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi

Kokenut vanhempien tai muiden huoltapitävien aikuisten henkistä väkivaltaa vuoden aikana, % 4. ja 5. luokan oppilaista
THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi

Kokenut vanhempien tai muiden huoltapitävien aikuisten henkistä väkivaltaa vuoden aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista
THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi

10.1.1. Vertailu kuutoskaupunkeihin

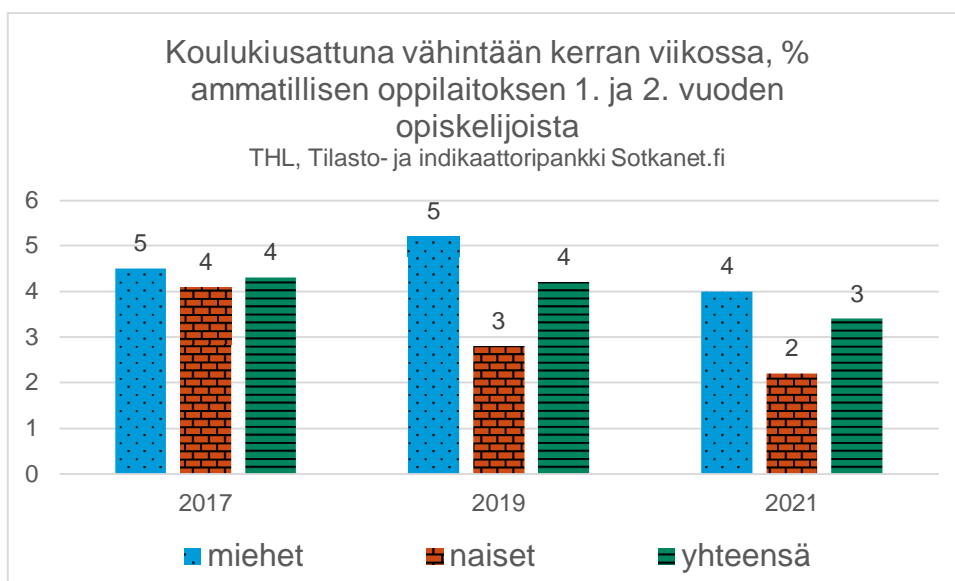
- 4. ja 5. luokkalaisten kokemus koulukiusaamisesta vähintään kerran viikossa on Turussa kuutoskaupungeista toiseksi suurinta. Myös 8. ja 9. luokkalaisten kokemus koulukiusaamisesta on kuutoskaupungeista Turussa selvästi yleisintä. Kaikissa kaupungeissa pojat ilmoittivat tyttöjä useammin koulukiusaamisen kokemuksesta.
- 0–14-vuotiaiden rikoksista epäiltyjen määrä on Turussa kuutoskaupungeista selvästi suurin.
- Turussa on Tampereen jälkeen kuutoskaupungeista toiseksi vähiten niitä 4. ja 5. luokkalaisia, jotka ovat kokeneet vanhempien tai muiden huolta pitävien aikuisten fyysistä väkivaltaa ja toiseksi eniten niitä 8. ja 9. luokkalaisia, jotka ovat kokeneet vanhempien tai muiden huolta pitävien aikuisten fyysistä väkivaltaa.
- Turussa oli toiseksi eniten niitä 4. ja 5. luokkalaisia, jotka ovat kokeneet vanhempien tai muiden huolta pitävien aikuisten henkistä väkivaltaa ja kolmanneksi eniten niitä 8. ja 9. luokkalaisia, jotka ovat kokeneet vanhempien tai muiden huolta pitävien aikuisten henkistä väkivaltaa.

10.2. Nuoret ja nuoret aikuiset

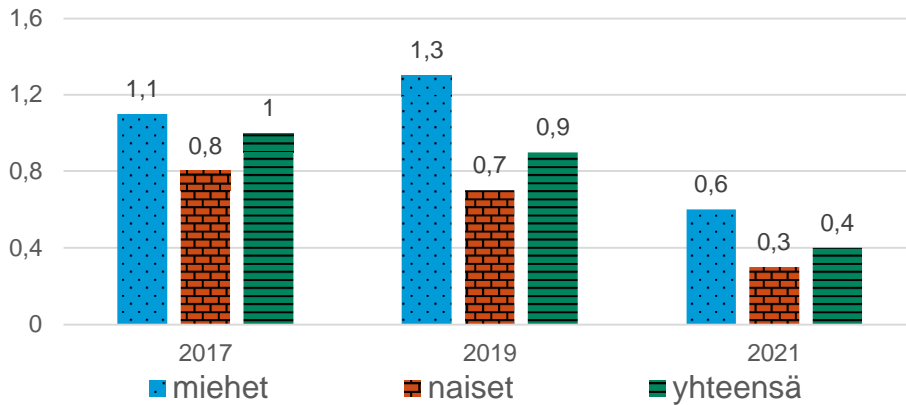
Yhteenveto

Nuorten kokemukset koulukiusaamisesta ovat vähentyneet. Ammattikoululaiset kokevat kiusaamista lukiolaisia useammin. Rikoksista epäiltyjen 15–17-vuotiaiden ja 18–20-vuotiaiden kohdalla ei näy vastaavanlaista nousua, kuin alle 15-vuotiaiden kohdalla, mutta 15–17-vuotiaiden miesten rikoksista epäiltyjen osuus on ollut kasvussa vuodesta 2021 vuoteen 2022.

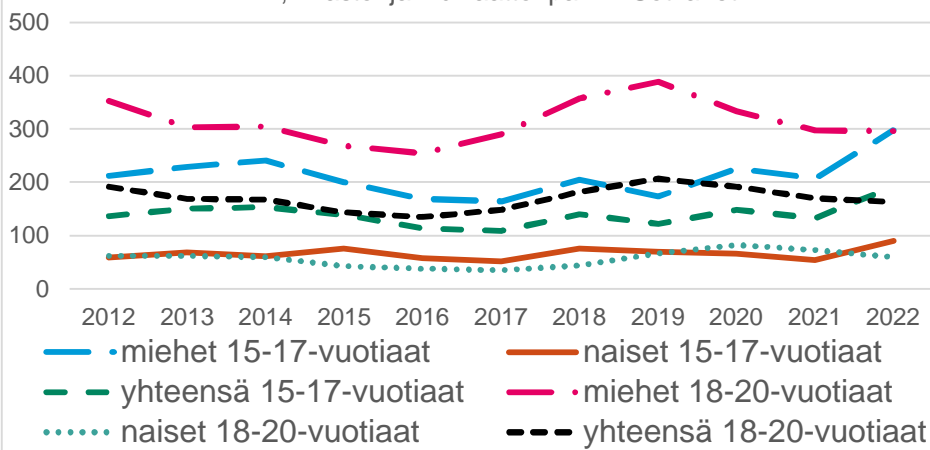
Myös toisen asteen opiskelijoilta on kouluterveyskyselyssä kysytty vanhempien tai muiden huolta pitävien aikuisten henkisestä ja fyysisestä väkivallasta. Ainoastaan 1. ja 2. vuoden lukiolaisten henkisen väkivallan kokemus on yleistynyt hieman vuodesta 2019 vuoteen 2021.

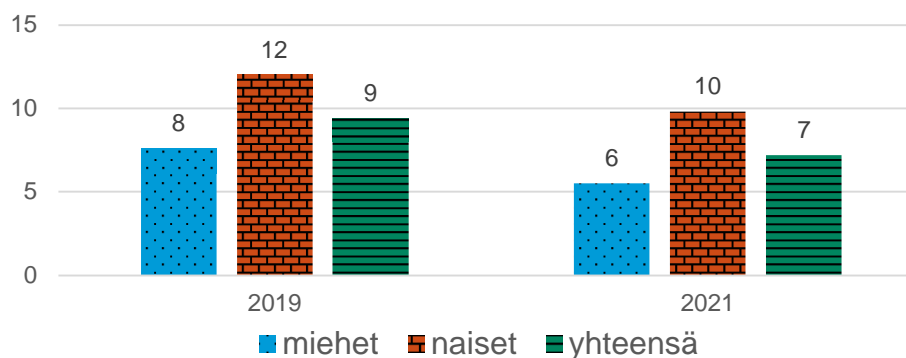
Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % lukion
1. ja 2. vuoden opiskelijoista
THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi

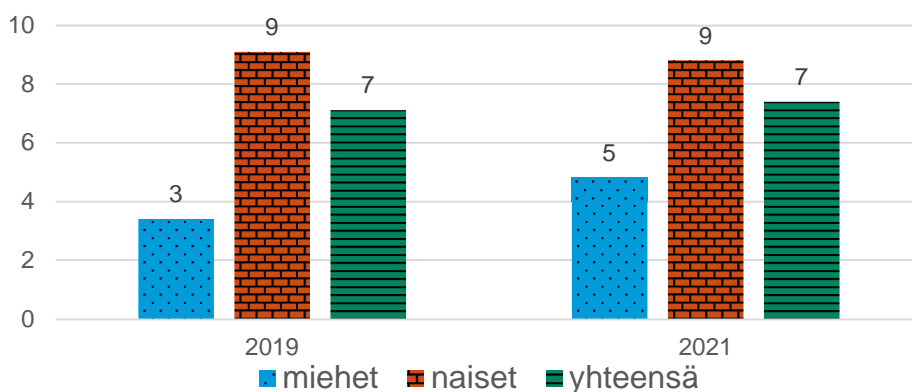
Rikoksista syylliseksi epäillyt 15-17-vuotiaat ja 18 -
20-vuotiaat / 1 000 vastaavan ikäistä
THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi

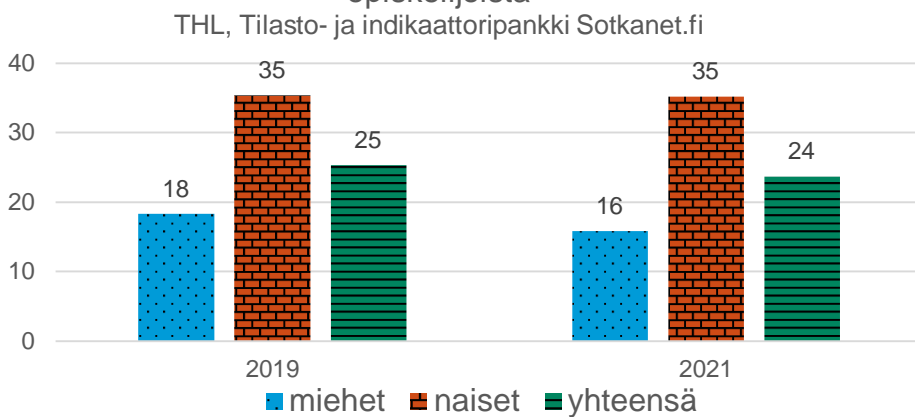
Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien
aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, %
ammattillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden
opiskelijoista
THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi

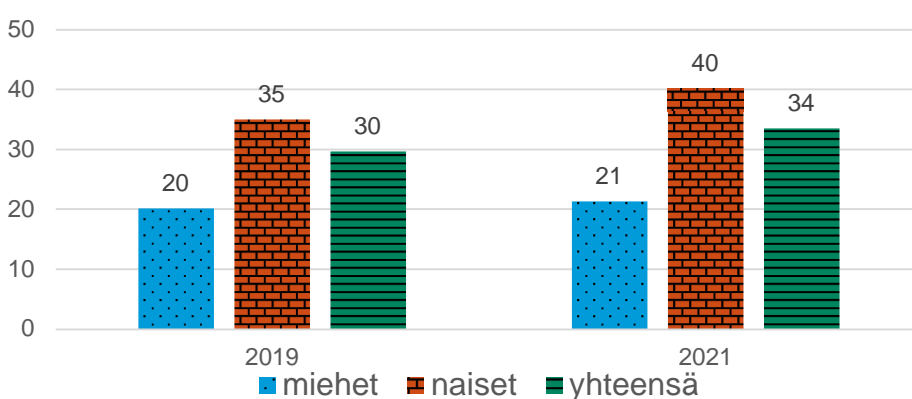
Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista
THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi

Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten henkistä väkivaltaa vuoden aikana, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista
THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi

Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten henkistä väkivaltaa vuoden aikana, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista
THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi

10.2.1. Vertailu kuutoskaupunkeihin

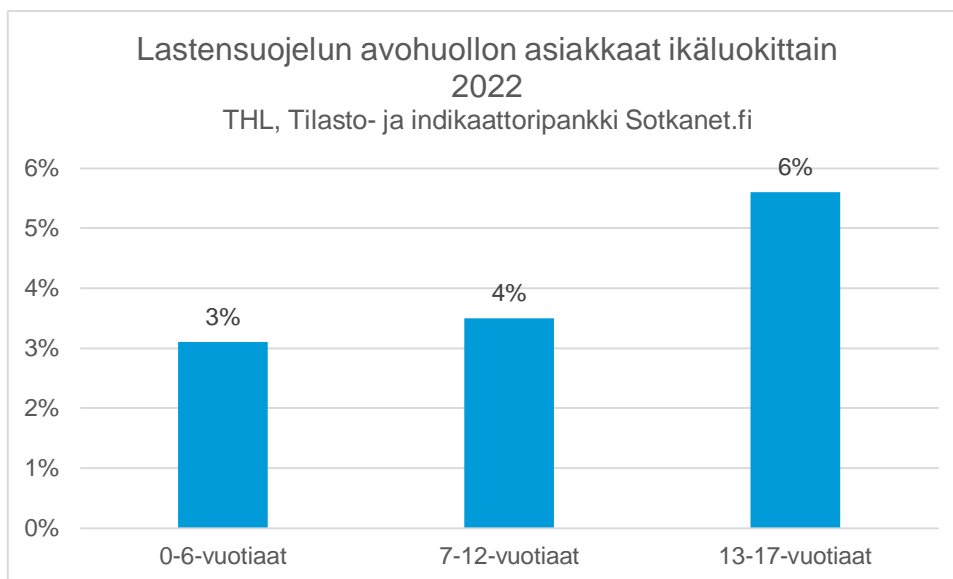
- Turkulaiset ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat kokivat eniten koulukiusaamista kuutoskaupungeista. Lukiolaisten osalta tilanne oli päinvastainen, turkulaiset lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat kokivat kuutoskaupungeista vähiten koulukiusaamista.
- Turussa on kuutoskaupungeista selvästi eniten 15–17-vuotiaita ja 18–20-vuotiaita rikoksesta epäiltyjä 1000 saman ikäistä kohden.
- Turussa on kuutoskaupungeista toiseksi eniten niitä 1. ja 2. vuoden ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoita, jotka kokivat vanhempien tai muiden huolta pitävien aikuisten fyysistä väkivaltaa.
- Turussa on kuutoskaupungeista kolmanneksi vähiten niitä 1. ja 2. vuoden lukion opiskelijoita, jotka kokivat vanhempien tai muiden huolta pitävien aikuisten fyysistä väkivaltaa.
- Turussa on kolmanneksi vähiten niitä 1. ja 2. vuoden ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoita, jotka kokivat vanhempien tai muiden huolta pitävien aikuisten henkistä väkivaltaa.
- Turussa oli kolmanneksi eniten niitä 1. ja 2. vuoden lukion opiskelijoita, jotka kokivat vanhempien tai muiden huolta pitävien aikuisten henkistä väkivaltaa.

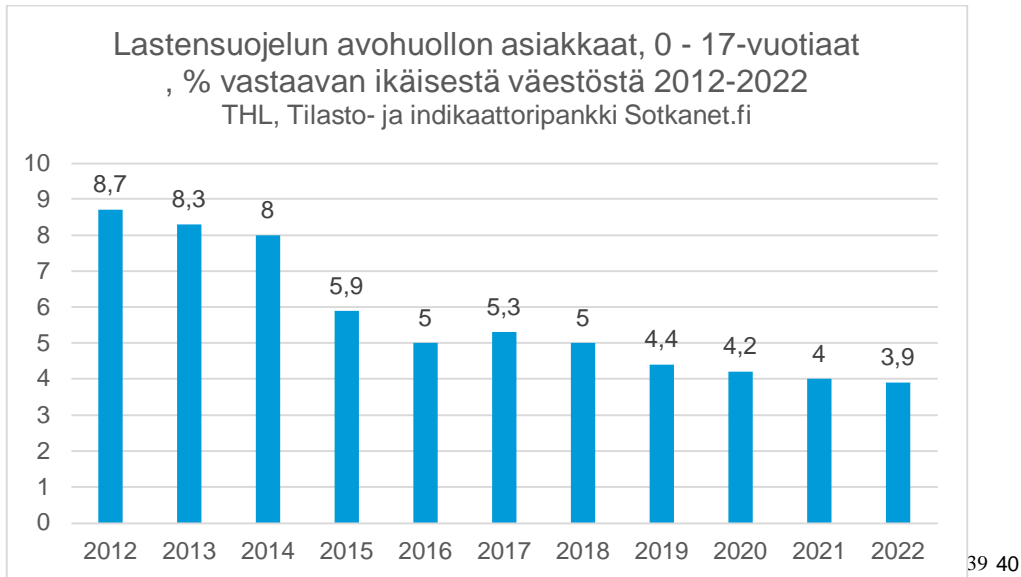
11 Palvelut ja avunsaanti

11.1. Lapset ja varhaisnuoret

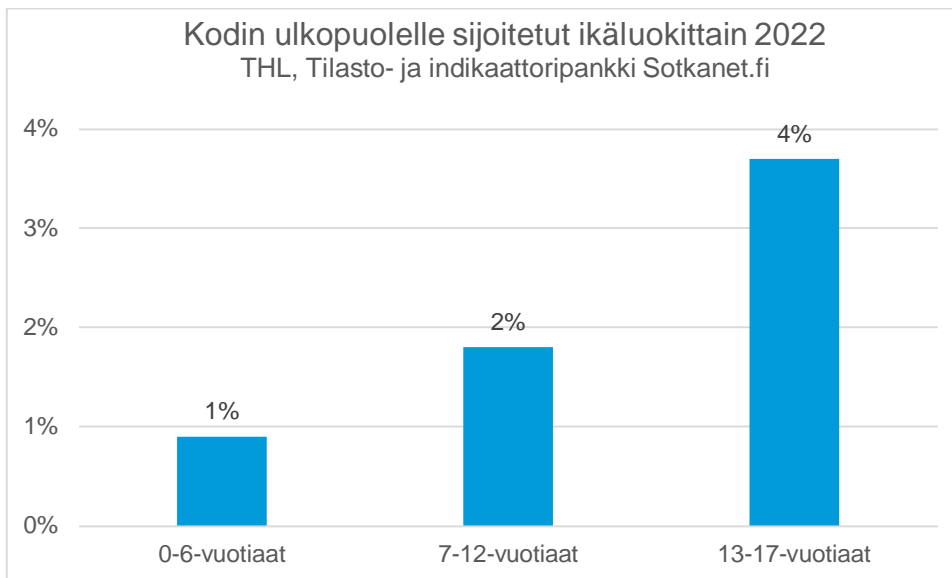
Yhteenveto

Lastensuojelun avohuollon asiakkaiden määrä on tasaisesti laskenut, joka johtuu sosiaali- huoltolain muutoksista. Kodin ulkopuolelle sijoitettujen 0–17-vuotiaiden lasten määrä on puolestaan pysynyt prosentuaalisesti tasaisena viimeisen kymmenen vuoden aikana.

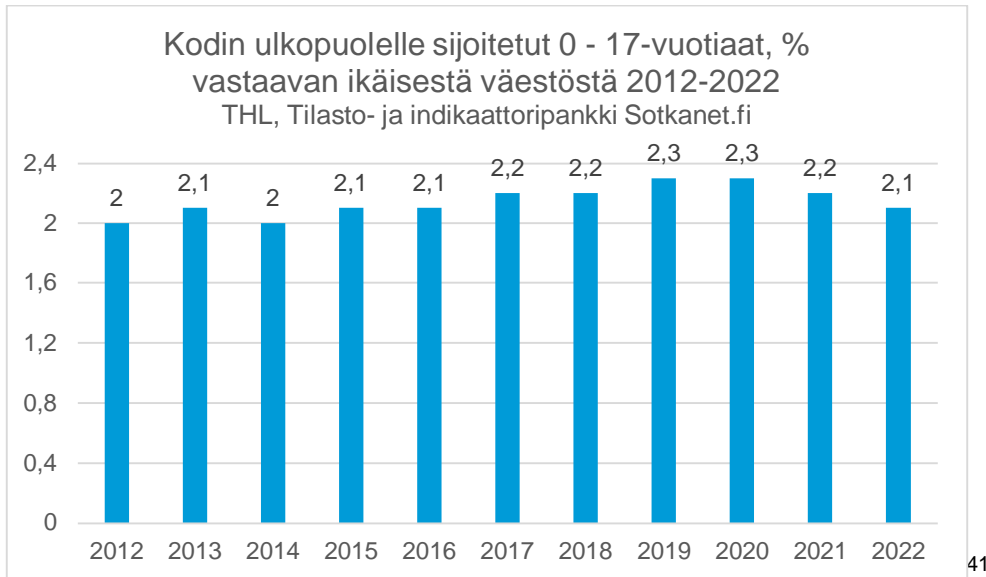

39 40

³⁹ THL:n mukaan lastensuojelun avohuollon asiakkaat -indikaattori reagoi muutoksiin asiakkuuden alkamisen määrittelyssä. Uuden sosiaalihuoltolain yhteydessä asiakkuuden alkaminen määritellään uudelleen. Lastensuojelun asiakkuus alkaa, mikäli selvityksen jälkeen todetaan lastensuojelutarve. Lastensuojelun avohuollon asiakkuuksien vähentyminen selittyy vuoden 2015 sosiaalihuoltolain muutoksella, joka vähensi lastensuojelun asiakkaiden määrää. Siksi avohuollon asiakkuuksien ohella on hyvä tarkastella myös kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten ja nuorten määrää.

⁴⁰ THL:n mukaan avohuollon tukitoimet käsittävät lapsen ja nuoren tukiasumisen, toimeentulon, koulunkäynnin ja harrastamisen turvaamisen sekä muut tarpeen vaatimat tukitoimet. Avohuollon tukitoimiin kuuluvat myös perheen tuki ja kuntoutus.

41

11.1.1. Vertailu kuutoskaupunkeihin

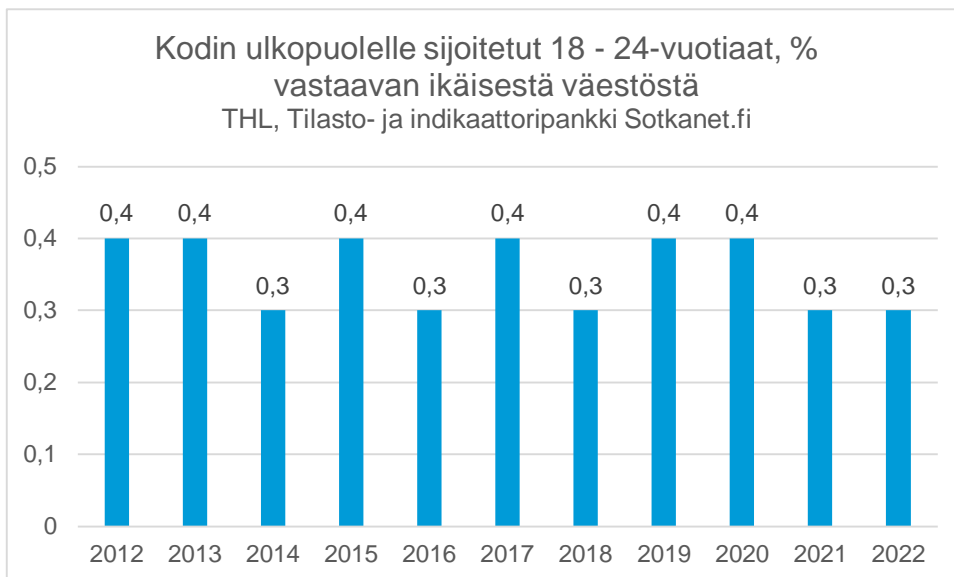
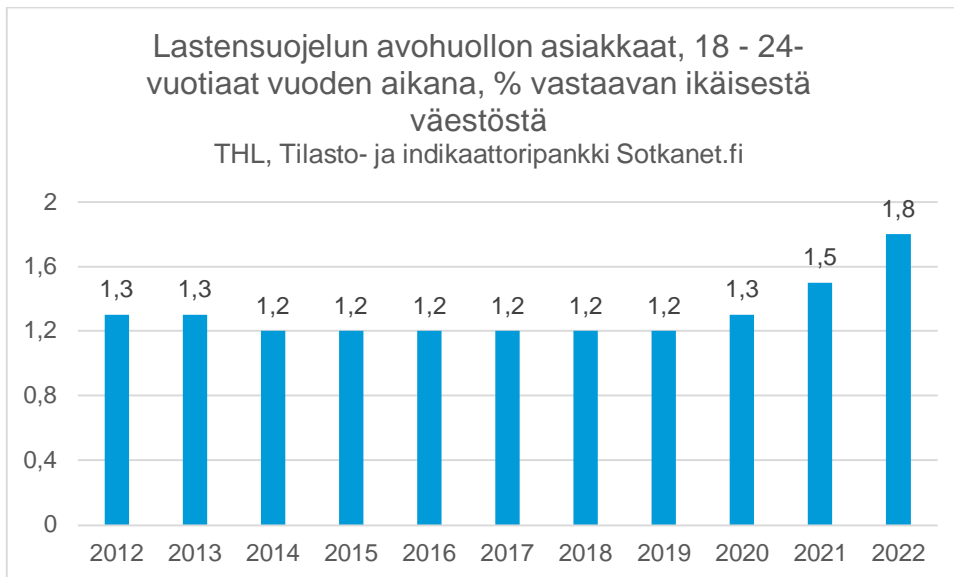
- Turussa oli Helsingin kanssa eniten varhaiskasvatukseen osallistuneita 0–6-vuotiaita.
- Turussa on kolmanneksi vähiten lastensuojelun 0–17-vuotiaita avohuollon asiakkaita. Myös muissa kuutoskaupungeissa lastensuojelun avohuollon 0–17-vuotiaiden asiakkaiden määrä on ollut laskussa jo pitkään. Kun tarkastellaan pienempiä lapsia, 0–6-vuotiaita erikseen, huomataan, että Turussa on Helsingin ja Espoon jälkeen kuutoskaupungeista vähiten lapsia avohuollon asiakkaita. 7–12-vuotiaiden osalta turkulaisten lastensuojelun avohuollon asiakkaiden määrä on Espoon jälkeen kuutoskaupungeista alhaisin. 13–17-vuotiaiden kohdalla turkulaisten lasten avohuollon asiakkaiden määrä on Espoon ja Helsingin jälkeen alhaisin.
- Kuutoskaupungeista vain Vantaalla oli enemmän kodin ulkopuolelle sijoitettuja 0–17-vuotiaita lapsia, kuin Turussa. Tampereella ja Turussa kodin ulkopuolelle sijoitettuja lapsia on prosentuaalisesti yhtä paljon. 0–6-vuotiaista Turussa oli kolmanneksi vähiten kodin ulkopuolelle sijoitettuja lapsia. 7–12-vuotiaista taas Turussa oli Vantaan ja Tampereen kanssa kuutoskaupungeista eniten kodin ulkopuolelle sijoitettuja. Vantaalla ja Turussa oli kuutoskaupungeista eniten 13–17-vuotiaita kodin ulkopuolelle sijoitettuja lapsia.

11.2. Nuoret ja nuoret aikuiset

Yhteenveto

Lastensuojelun avohuollon asiakkaiden ja kodin ulkopuolelle sijoitettujen nuorten määrä on pysynyt melko tasaisena.

⁴¹ THL:n mukaan kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten määrä sisältää kodin ulkopuolelle avohuollon tukitoimena sijoitetut, kiireellisesti sijoitetut, huostaan otetut, tahdonvastaisesti huostaan otetut, jälkihuollossa olevat lapset.

11.2.1. Vertailu kuutoskaupunkeihin

- Lastensuojelun avohuollon asiakkaita 18–24-vuotiaista on Turussa yhdessä Oulun kanssa kuutoskaupungeista toiseksi vähiten. Myös muissa kuutoskaupungeissa on nähtävissä lastensuojelun avohuollon asiakkaiden kasvua viime vuosina nuorten kohdalla. Turussa on kuutoskaupungeista vähiten 18–24-vuotiaita kodin ulkopuolelle sijoittuneita nuoria.